

Godište XI. • broj 4 • travanj 2016.

2,5 KM / 10 kn / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

Glasnikmira

ISSN 1840-1414

Tema broja: Uskrs

Veliki petak i Uskrs –
vrhunac Božjega milosrđa

Isusovo uskrsnuće –
ispit kršćanske vjere

Uskrsli Spasitelj –
Jonin znak

Emaus

Sretan Uskrs!

Gospina škola | Događanja | Godina milosrđa | Iz života Crkve

Ikone na putu zajedništva u Kristu | Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Marija, zagovornica Hrvata | Hrvatsko kršćansko nazivlje | Znanost i vjera | Lectio divina

William Adolphe Bouguereau: Zašto tražite živoga među mrtvima

„Što tražite Živoga među mrtvima? Nije ovdje, nego uskrsnu!“ (Lk 24, 5-6)

GLASNIK MIRA
Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate
Lidija Paris
e-mail: lidija_paris@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 342

Lektura
Ana Vulelija
Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar

Tisak
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.
Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €
UPLATE
Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352
Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: Splitska banka/Societe Generale Group, Broj računa: 2330003-1152749911, IBAN: HR3923300031152749911, SWIFT SB: SOGEHR22
Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2
Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044
Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221 (svrha uplate: Glasnik mira)
Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH
e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput “ukazanja, čudesa, poruke” i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Ilija Skočibušić, uskrsli Krist. Fotografiju na naslovnici snimio Josip Vasilj.

Uskrs

Veliki petak i Uskrs – vrhunac Božjega milosrđa, FRA T. PERVAN
Isusovo uskrsnuće – ispit kršćanske vjere, FRA I. DUGANDŽIĆ
Uskrsli Spasitelj- Jonin znak, FRA J. MARCELIĆ
Emaus, FRA A. ŠAKOTA
Trijumf Božjega milosrđa, FRA A. MUSA
Isusovo obećanje, FRA M. KNEZović

Gospina škola

Teologija srca, P. TOMIĆ
Međunarodni susret organizatora hodočašća, J. ODAK
Odrastanje u Marijinoj blizini, FRA S. ČAVAR
Molimo za mir
Moje oslobođenje počelo je u Međugorju, S. ŠETKA
Događajnica

Godina milosrđa

Opraštanje – suradnja s Bogom, FRA M. ŠAKOTA

Ikone na putu zajedništva u Kristu

Prema obrani ikone preko gledanja Kristova lica, FRA B. ŠKUNCA

Iz života Crkve

Skupšina Konferencije viših redovničkih poglavara BiH, S. J. OBUĆINA

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Otajstva radosti, M. MILETIĆ
Vidjeli smo Gospodina, M. ZAPPELLA

Razumijemo li blagdane koje slavimo?, B. SKOKO

Marija, zagovornica Hrvata

Svetište Gospe od suza, FRA K. LOVRIC

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Kad slavimo Uskrs, M. MAMIĆ

Znanost i vjera

Trbuhozborac s tisućama bjesova u torbi, I. MUSIĆ

Poticaj za Lectio Divina

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šalžete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

GLAVNI UREDNIK
MARIO VASILJ
TOTIN

U Njega pogledajmo i ne bojmo se!

USKRS, LJUBAV OSTVARENA U POTPUNOSTI, DOGAĐAJ KOJIM JE ZLO ZA SVU VJEČNOST IZGUBILO BITKU PROTIV DOBRA. Ljubav koja se nije dala okovati grobnim kamenom postala je okosnica sveg ljudskog života, putokaz nade i vječnog spasenja. Na tu i takvu ljubav upućuje nas i Kraljica Mira svojim porukama: „U svakom trenutku, u radosti i u tuzi neka ljubav prevlada, i tako će ljubav zavladati u vašim srcima. Uskrsli Isus bit će s vama, a vi njegovi svjedoci.“ (25. 3. 2005.)

Uskrs je buđenje iz mrtvila i iz sna, otvaranje očiju i srca. Najbliža slika pobjede nad umiranjem na Zemlji jest priroda u proljeće kad sve oživljuje i buja sokovima života. Tako je i Uskrs prvo i vječno oživljavanje, trajan događaj koji određuje nas i život, novi život u nama i među nama.

Gospa često naš pogled usmjerava prema prirodi ne bismo li preko čudesnih zakona smrti i života lakše i bolje shvatili ljubav Božju. „Vidite, dječice, kako se priroda otvara i daje život i plod...“ (25. 5. 1989.) „Radujte se sa mnom u ovom proljetnom vremenu kad se sva priroda budi...“ (25. 4. 2002.) „Priroda se budi i na stablama se vide prvi pupoljci koji će donijeti prelijepi cvijet i plod...“ (25. 2. 2011.) „Idite u prirodu i gledajte kako se priroda budi...“ (25. 4. 1993.) „Ovom milosnom vremenu kada se i priroda priprema dati najljepše boje u godini...“ (25. 2. 2010.)

O Uskrsu, dok se obrađuju naše njive i vinogradi, kad loza poslije bolne i suzne rezidbe prolista i propupa, i mi – osobito u Hercegovini na blagoslovu polja, kao i pokoljenja prije nas – imamo slične molitve jer ljudski život – muka i radost – u bitnom se ne mijenja. „Da ne bude kuge, gladi, rata“ – vapimo ovih dana po našim grobljima sjećajući se i onih koji su prije nas zemlju kopali i za život se časno borili, koji su vjeru posvjedočili i ljubav njegovali, mnogi sve do mučeništva. Ostanemo li ponizni i mirni, posebno pripravnici grijeh ispovjediti i okajati, pokoru i djela milosrđa učiniti, Bog će se odazvati našim molitvama. Prst je Božji kroz našu povijest toliko očit i svi znamo što bi bilo da nije Božjeg odaziva na naše molitve.

Stoga, i o Uskrsu neka nebo i zemlja, sve stvoreno i živo slavi uzvišeno ime Pobjednika nad smrću, ime Krista uskrsloga. Doista više ništa nije isto – snažna vijest utjehe i neporeciva činjenica spasenja prožima svijet i sve čovječanstvo. On, Život koji se daruje, otkupio je svakog od nas i otvorio nam u srcima izvore nade i radosti. „Staro uminu, novo, gle, nasto.“ (2 Kor 5,17). Spašeni smo u Kristu uskrsnom od mrtvih jer „u njemu uskrsava sav život“. Slobodni smo! Slavimo Ga i koljeno pred Njim prignimo!

Prema Njemu nas i Gospa usmjerava! U Njega pogledajmo i ne bojmo se. On, Uskrsli, ponavlja nam da je „isti jučer, danas i uvijek“ (Heb 13,8), da je u Njemu ljubav i smisao, sve što jesmo i imamo.

Poklonimo se stoga žrtvi uskrsnici prikazanoj za spas svijeta i uskliknimo: Hvala ti, Kriste, Kralju Pobjedniče, što daruješ nama i cijelome svijetu vječno spasenje!

SRETAN USKRS!

FRA TOMISLAV
PERVAN

TRIDESET GODINA ŽIVIO JE POSVE NEPRIMJETNO, NEUPADNO. NEGDJE NA SJEVERU, U NAZARETU, IZ KOGA SE NIJE MOGLO NIŠTA DOBRA OČEKIVATI, PREMA SVJEDOČANSTVU NOVOGA ZAVJETA.

Pogansko okružje. Iznenada odnekud izranja, dolazi iz pustinje, pojavljuje se u javnosti, za svoje doba posve neobičan tip: neoženjen, počini naviještati, mnoštva su očarana, opčinjena, zanesena njegovim naukom, pogotovo što su njegove riječi pratili znakovi, čudesa. Već na prvom koraku dolazi u sukob s vjerskim autoritetima, samozvani je 'učitelj', nije ni kod koga išao u školu, nema iza sebe nikakva autoriteta, za religijske vođe on je neupućen u Pisma, pa ipak obični puk koji ga sluša zaključuje kako naučava *kao onaj koji ima vlast i moć*. Izvorno *exousia* – *ono što dolazi iz biti*, ne izvana, odnekuda. Iz njega izlazi sila koja liječi, ozdravlja, mijenja svijet. Dolazi u sukob s rimskom vlašću i biva smaknut onodobno najsrmatnijom smrću - na križu. Smrt na križu – 'povlastica' buntovnika, prevratnika i pobunjenih robova.

Isus je Krist cijelim svojim bićem, svojom pojavom odudara od prosjeka, od 'normale' s kojom se većina nas zadovoljava. Rani su kršćani imali ne male muke staviti Isusa u postojeće okvire ili protežnice, pa i oni koji su bili svjedoci i suvremenici, pitali su se stalno spram te osobe. Pokušavali su stvoriti rječnik, pojmovnik, pokušavali su dati sebi odgovor na pitanje, tko je on i zašto se upravo prema toj osobi usmjeravaju njihove silnice ili osobna magnetna igla u traganju za smislom života i za Bogom.

VELIKI PETAK I USKRS – VRHUNAC BOŽJEGA MILOSRĐA

Tajanstvenost i zagonetnost Isusove osobe

POKUŠAJI PROTUMAČITI ISUSOVU OSOBU

Taj nutarnji napor da se osoba Isusa Krista stavi ili podvede pod neke prepoznatljive naslove rezultirao je time da su ga prozvali Sinom Davidovim, Sinom Čovječjim, Sinom Božjim, Mesijom-Kristom. On je Božja mudrost, posvećenje, otkupljenje, završna Božja riječ, Božja ikona. On je mir, svjetlo, pomirenje, otkup, utjeha duša, sjaj slave, tvorac vjekova, duhovno piće, ugaoni kamen, veliki Bog, glava tijela Crkve, posrednik između Boga i ljudi itd. Taj široki spektar imena, nazivlja za Isusa iz Nazareta u ranokršćanskim, poglavito Pavlovim spisima, nije plod potrebe za nečim novim, nego je većma izričaj nutarnje nelagode i nemogućnosti da se primjereno izrekne tajna te jedincate, jedinstvene osobe u povijesti čovječanstva.

U javnosti nije djelovao ni tri godine, a iza sebe je ostavio neizbrisivi trag, neizbrisivo se urezao i utkao u svijest i povijest svijeta i čovječanstva. Isus je željeni i žuđeni Kralj, novi David, Otkupitelj, Spasitelj,

U tajni njegove muke i smrti na križu, ukopa i uskrsnuća, postaje nam jasno zašto je Isus nezaobilazivi čimbenik u povijesti svijeta. Sve što o njemu znamo i imamo moramo prelamati kroz prozračac i kristalnu prizmu njegove patnje, smrti i uskrsnuća. Tu je srčika Radosne vijesti o Bogu koji u Isusu umire za čovjeka.

dovršitelj povijesti, Sudac, Jaganjac, do kraja Duhom ispunjen, u Bogu ukorijenjen, s Ocem nebeskim trajno povezan, čist od grijeha. Židov podrijetlom, ali je nadišao židovski nacionalizam i isključivost, svršava svoj život ne kao pobjednik, nego u patnji i smrti. Ali tu nije kraj. Za sebe veli da je u njemu daleko više od Salomona, Hrama, Jone, izgovara to bez samohvale. Višekratno njegovi protivnici traže od njega znak da autoritet svojih riječi i djela ovjерови чудесnim znakom, da svede nešto čudesno s neba, da mu mogu povjerovati. On uvijek odbija navodeći primjer neznatnoga Jone. Jona, nepoznat, neugledan dolazi u Ninivu i naviješta propast. Na njegovu se riječ Nivivljani, počev od kralja do zadnjega roba i životinja, obratiše i Bog se pokaja što im je prijetio propašću. A ovdje je nešto manje spektakularno od Jone. I tko mu je povjerovao, Nazarećaninu?

Razvidno je da ljudski rječnik ne može izraziti bit Isusove osobe. Pogotovo to ne mogu njegovi učeniци koji su odreda neuki, ribari, priprosti ljudi, kako ih je jeruzalemska vjerska vrhuška okarakterizirala u Djelima apostolskim. Uvijek je posrijedi višak smisla, sadržaja, nešto neiskazivo, neizrecivo, nespoznatljivo

Shimio Maath MUSA

i nadspoznatljivo, ljudskim umom nedokučivo u Isusovoj osobi. Ako je nemoguće imenima, naslovima, atributima do kraja utemeljiti što je osoba Isusa Krista i zašto ga priznajemo Bogom i Gospodinom, ako nam u tome ne pomaže mnogo ni njegovo javno djelovanje, riječi i djela, što nam preostaje?

SVETO TRODNEVLJE KAO OBJAVA ISUSA KRISTA

Odgovor je i lagan i težak. Ostaje nam naime jedan kratki odsječak njegova života kad Isus nije više propovijedao, nije činio čudesa ni znakove, kad nije djelovao, kad doslovce bijaše spriječen. Ostaje nam Sveto trodnevlje u kome se sažimlje i zgušnjava cijeli Isusov život. Tu se i skriva i otkriva Tajna ove osobe. U tajni njegove muke i smrti na križu, ukopa i uskrsnuća, postaje nam jasno zašto je Isus nezaobilazivi čimbenik u povijesti svijeta. Sve što o njemu znamo i imamo moramo prelamati kroz prozirac i kristalnu prizmu njegove patnje, smrti i uskrsnuća. Tu je srčika Radosne vijesti o Bogu koji

u Isusu umire za čovjeka.

Upravo nam tu činjenicu otkriva najstarije, Markovo Evanđelje. Najkraće od svih. Pripovijeda Isusov život od krštenja na Jordanu, nastupa u Galileji, o iscjeljenjima, sukobima s farizejima, herodovcima i saducejima. Sve to evanđelist nudi gotovo stenografski. Čak 42 puta rabi on riječ „euthys“, što bi značilo, „smjesta“, „odmah“, „istoga časa“, „bez odgode“ i sl. Kao da se i Isusu, ali i evanđelistu žuri, prizori se ubrzano nižu do dolaska u Jeruzalem. A onda se stvari odvijaju kao kod usporene kamere, bez žurbe, navode se sve pojedinosti, imamo posvemašnji kontrast u odnosu na prethodne mjesece i godine. Čuju se i otkucaji pojedinih ura i znakoviti pijetlov pjev. Uranjamo uz pomoć evanđelista u Isusovu intimu, njegovo srce, što misli, što osjeća, kako se ponaša, kako razobljuje i izbacuje iz sedla apokaliptičke jahače, razotkriva laž ljudskih sudova, ogoljuje nasilje, izdaju, kukavičluk najbližih, strah, osamljenost pa i korupciju, podmićene vojnike nakon uskrsnuća.

Predočimo samo travestiju, onaj prizor kad je dobačen vojnicima kao igračka da se s njim poigraju i lakrdijaše, prije razapinjanja, jer mu ionako više nema spasa. Spleli su krunu od trnja, gurnuli mu u ruke trstiku, obukli ga u grimiznu haljinu. Klecali su pred njim kao pred židovskim kraljem. Nije li tom travestijom Isus razobličio svu zemaljsku silu, čast, moć i karijeru? Ne nalazi li se ispod svake zlatne krune jedna trnjem opletana? Nije li svako zlatno žezlo zapravo krhka, lomna trska, do prvoga državnoga udara? Nije li svaki kraljevski grimizni plašt zapravo luđačka haljina, jer svaki je dvor imao svoje dvorske lude koji u smjeli reći kralju u lice što mu podanici misle? Tako se Isus narugao u svojoj mucu svima, i sudcima koji i danas navlače vlasulje, oblače duge haljine, što će reći: Nikakva pravda, jer suci sami priznaju kako je njihov sud varljiv i kvaran, u konačnici nepravedan. Narugao se svim veličinama i okrunjenim glavama, svim samozvanim silnicima i *napoleonima*. Ako je za svoga djelovanja Isus zabranjivao i nečistim silama, ali i učenicima da ga prokazuju kao Sina Božjega, jer treba proživjeti dramu križa, ovdje, za muke, u trenutku kad Isus uz nebolomni krik ispušta duh, rimski stotnik priznaje: *Uistinu, ovaj čovjek bijaše Božji Sin*. Rimski stotnik, izriječkom, prvi ispovijeda da je raspeti Nazarećanin Bog!

PRIZNATI S POGANSKIM SATNIKOM – RASPETI JE BOŽJI SIN

Kršćaninom se postaje kad zajedno s ovim rimskim satnikom ne ponavljamo, nego iz srca izgovaramo to priznanje. Isus raspeti jest Bog. Isus je posvetio sav svoj život

Isus i u svojoj pobjedi ostaje ponizan. To je onaj prevrat vrijednosti o kome je govorio bezbožni Nietzsche, rugajući se 'slabašnom' kršćanskom Bogu. Nema osvetničkoga pohoda, dokazivanja sile i 'mišica', nego treba provesti mirnu 'revoluciju', trijumf Božjega Milosrđa i Ljubavi.

jednoj misiji: Uspostaviti među ljudima nove odnose, navijestiti Božje kraljevstvo. Origen, najveći ranokršćanski teolog, rekao je da je Isus u osobi Božje kraljevstvo, Isus je „autobasileia“. A što je kraljevstvo Božje? Poredak kakav je Bog zamislio u početcima stvaranja, gdje čovjek hodi, su-hodi sa svojim Bogom, gdje se ne skriva kao Adam, nego živi u povjerenju i ljubavi sa svima, gdje nema razlika ni provalija, grijeha ni otuđenosti, straha ni nasilja. Božje je kraljevstvo ondje gdje se ozbiljuje Isusov Govor na gori kao proglaš Božjega kraljevstva, novi ustav i poredak svijeta. Kraljevstvo je Božje u pomirenosti Neba i Zemlje, Boga i Adama, Vječnoga i prolaznoga, posvemašnja harmonija Božje dobrote i ljubavi te čovjekova

povjerenja i predanja Bogu. To je Isus naviještao, svojim je riječima uzdrmao temelje društva, i zato optužnica pred rimskim upraviteljem Poncijem Pilatom glasi: *Buni narod, podiže bunu*, ovaj je Nazarećanin živa ugroza postojećega državnoga poretka. To bijaše tužba i razlog da je otišao na križ. Smaknut je zbog Božjega kraljevstva, svojih riječi. Bio je u osobi zov i izazov!

VELIKI PETAK I USKRS – VRHUNAC BOŽJEGA MILOSRĐA

Božja ljubav, Božje milosrđe i dobrotu provlače se kao crvena nit kroz cijelo Sveto pismo. Ponajprije, sami čin utjelovljenja, inkarnacije Logosa, Sina Božjega, božanski je čin milosrđa. Zatim možemo s punim pravom reći kako su Isusova muka, patnja, križ, smrt i ukop utjelovljenje, inkarnacija posvemašnje patnje. Isus-Patnik utjelovljenje je patnje cijeloga čovječanstva. Isusova je muka vrhunski znamen Božjega milosrđa koje napose slavimo u ovoj Godini milosrđa. U Isusovoj se patnji smije govoriti o samoj Božjoj patnji jer u njegovoj patnji pati sami Bog. Isusova je patnja dometnula Božjem milosrđu još jednu značajku. Naime, Bog se ne zadovoljava oproštenjem ljudskih grijeha, nego čini nešto beskrajno više: U Isusu, u njegovoj mucu, na sebe je uzeo patnje i grijeha svijeta. Navijestio je to davno prorok Izaija (gl. 53), a Isusova je patnja ozbiljenje i tumač starozavjetne najave. Naše je grijeha, reći će sv. Petar, nosio u svome tijelu (1 Pt 2,24), Isus se sam smatrao 'griehom svijeta', jer se Pavao osmjeljuje reći, kako je Bog onoga koji nije poznao grijeha, za nas učinio grijehom (usp. 2 Kor 5,21), da bismo mi bili pred Bogom opravdani.

Po sebi je izričaj gotovo bogohulan, ali to je cijena našega spasenja. Na križu je Isus umirujući uzviknuo: *Oče, oprosti im jer ne znaju što čine* (Lk 23,24), a onomu razbojniku se smilovao, iskazao mu milosrđe s križa, obećavši mu još istoga popodneva raj! Otac oprašta i onima koji su Isusa razapeli. Isus nije ostavio svijetu u baštinu samo lijepe riječi o milosrđu, nego je to s križa i pokazao. Rijeke milosrđa istječu iz njegova probodena Srca. Treba samo pomno iščitavati povijest Isusove muke u sve četvrtice evanđelista pa ćemo vidjeti da iz svakoga retka, svake Isusove riječi, izvire milosrđe.

Poglavito pak u činu uskrsnuća. Isus je slavodobitnik nad smrću i neprijateljima, ali ne osvetnički, nego ponizno. Nije ponizio svoje ubojice, nego šalje apostole da budu glasnici i posrednici milosrđa. Prvi čin Uskrsloga u Ivanovu Evanđelju jest in-spiracija, udahnjivanje Duha Svetoga i ovlast praštati grijeha. Velebni pashalni himan *Exultet* doslovno je nadahnut Duhom Božjim: *O felix culpa, quae talem ac tantum meruit habere Redemptorem! O sretna li grijeha koji je zavrijedio tolika i takva Otkupitelja!* Bog Otac odgovara na najveći grijeh ljudi – na stravično ubojstvo svoga Sina – vrhunskim činom milosrđa! Isus je predan za opačine naše, a uskrišen radi našega opravdanja (usp. Rim 4,25).

Isus i u svojoj pobjedi ostaje ponizan. To je onaj prevrat vrijednosti o kome je govorio bezbožni Nietzsche, rugajući se 'slabašnom' kršćanskom Bogu. Nema osvetničkoga pohoda, dokazivanja sile i 'mišica', nego treba provesti mirnu 'revoluciju', trijumf Božjega Milosrđa i Ljubavi. Ljubavi nema bez poniznosti. Oprjeka ljubavi nije mržnja, nego osuda. Treba odbaciti kamen kojim želimo druge kamenovati. Oprjeka milosrđu nije pravednost, nego osveta. Nikada više *oko za oko, zub za zub*, nego milosrđe s kojim nastupa Uskrsli prema svima, poglavito pak prema apostolima i svojim neprijateljima koji ga razapeše.

Tu nam mogu pomoći prikazi Kristova uskrsnuća na kršćanskom Zapadu i Istoku. Zapadna ikonografija prikazuje Isusa kako slavodobitno uzlazi, lebdi, ide pod nebasa. Čak na nekim likovnim uprizorenjima Krista raspetoga (primjerice Guido Reni) Raspeti gotovo lebdi na križu, bez traga bičeva, rana, patnje, dok istočna ikonografija prikazuje Isusovo uskrsnuće *katabatički*, kao silazak *dolje*, u tamu Hada da bi iz njega izvao Adama i njegovo potomstvo. Ponovno pobjeda ljubavi i milosrđa. Uskrs je 'škola milosrđa' u kojoj smo pozvani pomiriti se, neprijateljima oprostiti. U Beethovenovoj Devetoj simfoniji imamo *Odu radosti* i poziv da se *milijuni u kolu zagrlje*. Tu se opijeva ljudski san, ljudi sanjaju o radosti i miru. Uskrsna radost je ozbiljenje te radosti o kojoj pjesnici pjevaju, glazbenici je pretaču u pjesme, a Uskrs nam je nudi. Kristovo je uskrsnuće zbilja završna pobjeda Božjega milosrđa.

FRA IVAN
DUGANŽIĆ**AKO KRIST NIJE USKRSNUO...?**

Čuvši kako u njegovoj mladoj kršćanskoj zajednici u Korintu neki tvrde da nema uskrsnuća mrtvih, Pavao ih poziva da razmisle o posljedicama te tvrdnje: *Ako li nema uskrsnuća mrtvih, onda ni Krist nije uskrsnuo! Ako li Krist nije uskrsnuo, onda je neosnovano naše propovijedanje, neosnovana je i vaša vjera.* (1 Kor 15,13sl) Taj uvjetni „ako“ upućuje nas na to da je Isusovo uskrsnuće od samog početka bilo temelj, ali i najozbiljniji ispit kršćanske vjere. Naime, samo nekoliko redaka prije toga Pavao je Korinćanima otkrio da se i on, nakon svoga obraćenja, susreo s priznanjem vjere prve Crkve koje glasi *da je Krist, suglasno Pismima, umro za naše grijeh, da je pokopan, da je treći dan, suglasno Pismima, uskrsnuo, da se ukazao Kefi, potom Dvanaestorici.* (15,3-5)

Tu poruku Crkva naviješta već dva tisućljeća. Nju su prihvatili milijuni i učinili je temeljem svoje vjere. No, vjera nikad nije bila pošteđena kušnje. A na kušnji je najčešće upravo vjera u uskrsnuće, kako Kristovo tako i uskrsnuće mrtvih na kraju vremena. Dosta je pogledati rezultate anketa o vjeri po mnogim kršćanskim zemljama. Dok na pitanje vjeruju li u Boga još uvijek 70-80% ispitanika odgovara pozitivno, pitanje vjere u uskrsnuće prolazi upola lošije. To je posljedica višestoljetnog utjecaja prosvjetiteljstva koje ne treba Boga za objašnjenje svijeta i čovjeka. Ako svijet i čovjek ne potječu iz Stvoriteljeve ruke, već su slučajni proizvod nekog praska i evolucije, tada i završetak ljudskoga života predstavlja apsolutni kraj. Tu nema mjesta nadi u uskrsnuće mrtvih.

Danas ima liberalnih teologa koji kršćansku vjeru žele pomiriti s takvim pogledom na svijet žrtvujući navještaj Crkve o Isusovu uskrsnuću. Po njima, tvrdnja učenika: „Bog je Isusa uskrisio od mrtvih, mi smo tome svjedoci“ ne govori o tome što se dogodilo s mrtvim i pokopanim Isusom, već s učenicima. U njima se javila odlučnost da, unatoč onom što se dogodilo na Kalvariji, ne odustanu, već da i dalje svjedoče za Isusa. Što da svjedoče? Ljubav, dobrotu, blagost, milosrđe, ali ne i uvjerenje da je on uskrsnuo i da ćemo i mi uskrsnuti.

Na apsurdnost takvih stavova upozorio je na jednom skupu kršćanskih

i židovskih teologa židovski teolog Pinchas Lapide koji kaže da „nitko od dvanaestorice Isusovih apostola ne bi razumio izmudrene definicije današnjih teologa o uskrsnuću. Oni se srame činjenice da mrtvac može uskrsnuti. Zato Isusovo uskrsnuće žele sakriti opisom kao što je pri-

mjerice: 'Isusova stvar ide dalje.' Uz takvu otežanost vjere, Crkva vjerojatno ne bi nikada nastala.“

Kao Židov koji vjeruje u starozavjetnog Boga stvoritelja i izbavitelja, Lapide ima pouzdanja da Bog može puno više nego samo oživjeti raspetog i mrtvog Isusa. Doista je

pravi apsurd vjerovati u Boga koji je mogao stvoriti život, a taj život da ne može ponovno oživjeti. Zato svaka svetkovina Uskrsa za kršćane mora biti ne samo najveće slavlje, već i vrlo ozbiljna provjera same vjere u uskrsnuće. Tom pitanju je posvećeno i ovo razmišljanje.

IZVJEŠĆE (LI) SVJEDOČENJE!?

Sva evanđelja donose izvješća o iskustvu žena koje su, predvođene Marijom Magdalenom, na uskrsno jutro pošle na Isusov grob. Tu slušamo o njihovim dvojabama kako će odvaliti kamen s groba da bi pomazale mrtvo Isusovo tijelo, onda o velikom iznenađenju kad su našle odvaljen kamen, pa o još većem zaprepaštenju naočigled praznoga groba. Ni iznenaadni susret s nebeskim glasnikom nije do-

voljan da razbije njihovu zbunjenost. Još uvijek im je puno bliža pomisao da je netko ukradio mrtvo tijelo, nego da je Isus uskrsnuo. Zato su ta izvješća snažno obilježena nemogućom suprotnosti istovremenog iskustva tuge i radosti, tame i svjetla, sumnje i vjere.

No, sve se stubokom mijenja u osobnom susretu s Uskrsnim. Marija Magdalena misli da vidi vrtlara sve dok ne čuje glas upućen njoj osobno: „Marijo!“, na što ona isti tren jednako osobno uzvraća: „Rabbuni! – Učitelju!“ (Iv 20,16) Te dvije riječi ponovno povezuju dvoje ljudi koji se sudbinski poznaju. Isus tu ženu poznaje bolje nego itko, jer je bio svjedok njezina kajanja i obraćenja. Marija poznaje Učitelja koji joj je milosrdno oprostio grijeh i omogućio novi život milosti. Snagom tog susreta, ona može uvjerljivo svjedočiti „učenicima da je vidjela Gospodina“ (20,18). I pozdrav uskrslog Gospodina pred prestrašenim učenicima: „Mir vama!“, uz pokazivanje tragova vlastitih rana, dovoljan je da ponovno oživi negdašnju ljubav učenika i da u njima urodi radošću (20,19sl). A Toma će, nakon svih svojih sumnji, snažno ispovjediti svoju vjeru: „Gospodin moj i Bog moj!“ (20,28)

Dakle, vjera učenika u Isusovo uskrsnuće ima snažan karakter osobnog iskustva Uskrsloga. Prvi svjedoci ne vjeruju na temelju praznog groba, već na temelju osobnog iskustva susreta s Uskrsnim. Bez toga, evanđeoska izvješća bi ostala samo priče s mogućnošću različitih tumačenja. Zato i uskrsli Gospodin, rastajući se od učenika, kaže: „Ali, primit ćete snagu pošto Duh Sveti dođe na vas, pa ćete mi biti svjedoci u Jeruzalemu, u svoj Judeji, u Samariji i sve do kraja zemlje.“ (Dj 1,8) Dakle, ne samo prenositi informaciju i znanje, već svjedočiti. A svjedočiti može samo onaj tko je osobno osvjedočen.

Što znači biti svjedok Uskrsloga, najbolje vidimo na primjeru sv. Pavla koji samo kratko podsjeća da je i on „vidio Gospodina“ (1Kor 9,1), a o snazi njegova svjedočenja govore njegove kršćanske zajednice i poslanice njima upućene. Podsjećajući na evanđeoska izvješća o Isusovu uskrsnuću, T. Söding kaže: „Pavao nije u svojim poslanicama pripovijedao takve priče. Ali on je zato proživio svoju osobnu uskrsnu priču – prekasno, ali vrlo učinkovito. Da je uskrslog Isusa bio

DOK NA PITANJE VJERUJU LI U BOGA JOŠ UVIJEK 70-80% ISPITANIKA ODGOVARA POZITIVNO, PITANJE VJERE U USKRSNUĆE PROLAZI UPOLA LOŠIJE. TO JE POSLJEDICA VIŠESTOLJETNOG UTJECAJA PROSVJETITELJSTVA KOJE NE TREBA BOGA ZA OBJAŠNENJE SVIJETA I ČOVJeka. AKO SVIJET I ČOVJEK NE POTJEČU IZ STVORITELJEVE RUKJE, VEĆ SU SLUČAJNI PROIZVOD NEKOG PRASKA I EVOLUCIJE, TADA I ZAVRŠETAK LJUDSKOGA ŽIVOTA PREDSTAVLJA APSOLUTNI KRAJ. TU NEMA MJESTA NADI U USKRSNUĆE MRTVIH.

Snimio Josip Vasilj

ISUSOVO USKRSNUĆE — ISPIT KRŠĆANSKE VJERE

Kako danas svjedočiti uskrslog Gospodina u svijetu koji je snažno obilježen ratnim stradanjima, razaranjem, masovnim ubojstvima nedužnih, ubojstvima nerođene djece, jednom riječju smrću? Po primjeru sv. Pavla, snagom vjere u Uskrsloga biti ugodan Kristov miris među onima koji se spasavaju i među onima koji propadaju; jednima miris što od smrti vodi u smrt, a drugima miris što od života vodi u život. (2 Kor 2,15sl)

USKRSNUĆE U SVAKODNEVICI ŽIVOTA
Kako danas svjedočiti uskrslog Gospodina u svijetu koji je snažno obilježen ratnim stradanjima, razaranjem, masovnim ubojstvima nedužnih, ubojstvima nerođene djece, jednom riječju smrću? Po primjeru sv. Pavla, snagom vjere u Uskrsloga biti ugodan Kristov miris među onima koji se spasavaju i među onima koji propadaju; jednima miris što od smrti vodi u smrt, a drugima miris što od života vodi u život. (2 Kor 2,15sl). Iako je doživio susret s proslavljenim Kristom snažnije nego itko drugi, Pavao nikad nije zaboravio da je Isus po križu ušao u svoju slavu i da

poslije je u najtežim uvjetima djelovao kao misionar u Africi. Na njemu su bili vidljivi tragovi teškog života. Proživio je ništa manje nego trideset raznih bolesti. Lijeva ruka mu je bila unakažena od ugriza lava. Nakon što je nazočnim studentima opisao svoj život, obratio im se osobno riječima: „Želite li znati što me sve ove godine držalo u tuđem svijetu, među ljudima koji su mi često bili neprijateljski raspoloženi? Isusova riječ: 'Ja sam s vama u sve dana do svršetka svijet.' U tu riječ sam položio svu svoju nadu i ona me nikad nije razočarala.“ Nisu misije jedina prigoda za uvjerljivo svjedočenje vjere u

veliku ljubav i žrtvu za drugoga među više od četiri stotine okupljenih na tom slavju. Oni koji su mogli barem kako tako hodati, s ljubavlju su nosili one nepokretne.

Svoja zapažanja Nouwen je izrazio ovim riječima: „Slavlje uskrsnuća tijela slavlje je i svakodnevne njege koja se iskazuje tijelu tih hendikepiranih. Pranje i hranjenje, guranje ortopedskih kolica, nošenje, milovanje i ljubljenje – sve to služi tomu da se ta izmučena tjelesa pripreme za osvit novoga života. Kod uskrsnuća bit će vidljive ne samo njihove rane, već i ljubav koja im je iskazana. To je velika i silna tajna. Filipovo siromašno, zgrčeno tijelo

Kršćanska nada jest nada uskrsnuća. Ona se temelji na Kristovu uskrsnuću, a njezin sadržaj jest njegov ponovni dolazak i naše uskrsnuće. Danas, kad je snažno na djelu kultura smrti i kad se među ljudima sve više širi strah od svega i svačega, nema ničeg potrebnijeg od svjedoka te nade. A kršćani je duguju svijetu, jer to je njihovo poslanje.

jednog će dana biti pokopano i postati prašina. Ali o uskrsnuću mrtvih ono će opet uskrsnuti. On će iz groba ustati s novim tijelom i kličući podsjetiti na patnju koju je izdržao i na ljubav koju je iskusio. To ne će biti *neko* tijelo, već *njegovo* tijelo, njegovo novo tijelo, koje se može dodirnuti, ali kojemu patnje i uništenje više ne mogu naškoditi. Njegova patnja je prošlost. Kakva vjera! Kakva nada! Kakva ljubav!“ (Henri J. M. Nouwen).

U NADI SMO SPAŠENI

Ono što u Novom zavjetu zovemo eshatologijom, sviješću da su s Kristom započela posljednja vremena i da Crkva živi u očekivanju njegova ponovnog dolaska i dovršenja spasenja, u školskoj se teologiji zove „Učenje o posljednjim stvarima“ i u udžbenicima dogmatike dugo se nalazio na samom kraju, kao nekakav nevažan privjesak. Zašto je to bilo tako? Još od trenutka kad je car Konstantin (330. p. Kr.) kršćanstvo proglasio službenom religijom svoga carstva tu revolucionarnu novozavjetnu misao o prolaznosti ovoga svijeta i o blizini ponovnog Kristova dolaska sve više je potiskivala teologija povijesti koja je Crkvu sve snažnije smještala u prostor i vrijeme, a eshatologiju prepuštala nekakvim zanesenjačkim skupinama i sektama.

Pritom se zaboravljalo da je eshatologija nezamjenjivo učenje o kršćanskoj nadi koja mora biti pokretačka preobražajna snaga sadašnjosti koja će davati ton kršćanskoj vjeri. A sve to ima svoj izvor u Bogu nade, kako o njemu govori Pavao kad poručuje Rimljanima: *A Bog, izvor nade, neka vam dadne potpunu radost i mir u vjeri da napređujete u nadi snagom Duha Svetoga.* (Rim 15,13) Zanimljivo je da Pavao ne govori o nekom mogućem napretku kršćana u učenju ili spoznaji, pa čak ni u čudorednom životu, već o napretku u nadi. No, to je posve logično, jer samo živa nada u konačnu proslavu može nositi i kršćanski moral i uopće stav prema ovome svijetu.

Čitava kršćanska teologija i duhovnost moraju odisati novozavjetnom eshatologijom koja ne govori o nekakvoj neodređenoj budućnosti svijeta, već o dovršetku onoga što je s Kristom već započelo. Zato Pavao Rimljane podsjeća da su „u nadi spašeni“, nastavljajući: *A nada koja se vidi nije nada, jer kako se onda tko može nadati onomu što vidi? Ali ako se nadamo onomu čega ne vidimo, postojano ga čekamo.* (Rim 8,23-25) Kršćanska nada jest nada uskrsnuća. Ona se temelji na Kristovu uskrsnuću, a njezin sadržaj jest njegov ponovni dolazak i naše uskrsnuće. Danas, kad je snažno na djelu kultura smrti i kad se među ljudima sve više širi strah od svega i svačega, nema ničeg potrebnijeg od svjedoka te nade. A kršćani je duguju svijetu, jer to je njihovo poslanje.

Fra Slavko o Uskrsu

„Uskrsnuće počinje već u trenutku kad se odlučimo boriti protiv zla u sebi i oko sebe, kad počnemo vjerovati da se isplati ljubiti i praštati, da se isplati biti darežljiv i milosrdan. Svaki milimetar slobode i ljubavi mora se izboriti neprestanim nastojanjem i borbom protiv ropstva i mržnje.“

„Do uskrsnuća se dolazi putovima Velikoga petka. To znači da trebaju umrijeti sebičnost, oholost i samovoljnost, a da trebamo pobijediti napast vlasti i vladanja te se odlučiti služiti s ljubavlju u poniznosti. Kad se to dogodi, događa se uskrsnuće.“

„U uskrsnuće se ulazi umiranjem sebi i svijetu i njegovim obećanjima, i slušanjem riječi koju je čula Marija, koju su čule žene koje su tražile Isusa mrtva u grobu: Mir tebi! Ne boj se! Ne plači! Ja sam! Idi kaži drugima. Tako dolazimo do jednostavne formule uskrsnuća: Ljubiti, umrijeti, pa onda živjeti u miru!“

„Kad se srce ispuni obraćenjem i ljubavlju, grijeh, zlo i smrt nestaju, a nastanjuje se život, nastanjuje se Bog među nama. A to je Uskrs.“

„Uskrsni mir ne dopušta čovjeku da bude miran u svome kutku, nego da kao apostoli, kao učenici iz Emausa, odmah nakon iskustva živoga Isusa potrče ususret drugima i kažu da Isus živi, da ljubav pobjeđuje, da smrt nije zadnja riječ, nego je to život.“

iskusio prije, ne bi postao sveti ratnik koji je progonio kršćane. Ali njegovo iskustvo učinilo je od njega apostola mironosca. On govori o 'objavi' kako bi naglasio da nije ništa sebi umislio, već da je Isus sam stupio u njegov život, kako bi ga promijenio: od glasnika smrti u svjedoka uskrsnuća.“ Danas, kad su na djelu glasnici smrti i zagovornici „kulture smrti“ (Ivan Pavao II.), prijeko su potrebni svjedoci uskrsnuća i života.

zajedništvo s Kristom znači zajedništvo i u njegovoj patnji. Onima koji to zanemaruju Pavao poručuje: *Mi uvijek i svuda na svom tijelu nosimo smrtnu patnju Isusove, da se na našem tijelu očituje i život Isusov.* (2 Kor 4,10)

Da sudjelovanje u Isusovim patnjama rađa životom vjere, potvrđuje i slijedeći primjer. Potkraj prošlog stoljeća na jednom njemačkom sveučilištu gostovao je misionar koji je i sam nekad studirao na tom sveučilištu, a

Uskrsloga. To je moguće svugdje i u svakom trenutku života. Jedan od najcjenjenijih duhovnih pisaca novijeg vremena, Henri J. M. Nouwen u svom „Dnevniku duhovnog života“ donosi osobno razmišljanje o Isusovu uskrsnuću i njegovim posljedicama u životu onih koji ga slave. Zajedno s još nekoliko svećenika, slavio je Uskrsno bdijenje u jednoj ustanovi za mentalno zaostale i fizički hendikepirane osobe u Parizu. Promatrao

Meditacija uz Torinsko platno

USKRSLI SPASITELJ – JONIN ZNAK

FRA JOSIP
MARČELIĆ

HVALA TI, MILOSRDNI SPASITELJU, NA TVOME ZNAKU JONE PROROKA!

Dok stojim pred tvojim ispaćenim i raspetim Likom na Svetom platnu, mislim na zgodu kada su farizeji od Tebe tražili znak da si Mesija. Tada si im odgovorio: *Ne će vam se dati znak do ZNAKA JONE PROROKA. Kao što je Jona bio tri dana i tri noći u utrobi ribe, tako će i moje Tijelo biti tri dana i tri noći u utrobi Zemlje i pojaviti se na svjetlu dana.* (Mt 12,39 sl.)

I dogodilo se da si pred sam Vazam na brzinu sahranjen u grob Josipa iz Arimateje, a u zoru prvoga dana po

tom Velikom blagdanu, ustao si na novi život. Pobožne su žene te rane zore, po Pashi, došle na tvoj grob - da pomažu tvoje sveto tijelo, jer nisu dospjele pred tvoj ukop. Ali - našle su grob prazan, vidjele anđele i čule riječi: *Što tražite Živoga među mrtvima? Uskrsnuo je! Nema ga ovdje. Idite i javite to apostolima...* (usp. Lk 24,5 sl.)

Na tu nenadnu vijest otrčali su Petar i Ivan na grob, našli su otvoren grob, ušli u grob, gdje su našli Platno što je ovijalo tvoje mrtvo tijelo na tlu i Rubac - pažljivo složen na jednom mjestu.

Tada je Ivan shvatio i povjerovao tvojoj riječi, trostrukoj riječi: *Poslije tri dana ću uskrsnuti.* (Mt 17,23) Shvatio je tvoje proroštvo i povjerovao je - da Ti živiš - da si uskrsnuo, da je Anđeo zaista to navijestio ženama! Prepoznao je to posebno po složenom Rupcu, brižno složenom i pažljivo položenom na pokrajnje mjesto. Sjetio se Ivan kako su - pred tri dana - žureći se zbog Velikog blagdana, Josip Arimatejac, Nikodem i on, u boli i pobožnosti obrisali Rupcem svetu Krv s Lica tvoga i ovili u Sveto platno.

I dogodio se tvoj proročeni znak Jone proroka. Ti si - nakon tri dana - ustao na novi život. Ti si uskrsnuo od mrtvih! Ostvarilo se Novo stvaranje - u Tebi Uskrsnome! Ono je otkrilo dubine Tvoje ljubavi i puninu Tvoga milosrđa. Na sebe si uzeo naš grijeh i prokletstvo! Za nas si ušao u tamu i grozotu paklene naše propasti - i izveo nas na novi život! Uskrsli život! Hvala Ti, predobri Spasitelju!

Tražim Te, Gospodine, s Marijom Magdalenom, koja Te onoga jutra po Pashi - gledala i u Kalvarijskom vrtu molila kao vrtlara da joj otkriješ gdje si skrio Isusovo tijelo, ako si ga uzeo. Tek kada si je zazvao njezinim imenom - ona Te je prepoznala i kliknula: *Učitelju moj!* (Iv 20,16) I ja Te premnogo puta susrećem kraj sebe, ali Te ne prepoznajem. Zovni i mene mojim imenom - da Te prepoznam! Tvoja otkupiteljska Riječ je iskra koja u ljudskom srcu pali Tvoju božansku vatru - i otkriva nam tvoje lice u nama. Daj da upoznam Tebe uskrsloga - i da razumijem riječi milosrđa koje mi izgovaraš. Kraj mene si - u bratu, sestri, u siromahu, nevoljniku - u neznanju. U iznakaženim licima! Ali ja Te prečesto ne prepoznajem. *Jer si naše grijeha i naše rane na sebe uzeo!* (usp. Iz 53)

RASPETI SPASITELJU, TVOJA ŠUTNJA NA SVETOME PLATNU - SNAŽNA JE ZARUČNIČKA RIJEČ!

Pozovi i mene po imenu - kao i Mariju Magdalenu. Tvoja Riječ i tvoj glas prodrli su do njezina srca - do srca raskajane grješnice - i ona Te je prepoznala. Ponovila se u njoj Galileja, kad si je uskrsnuo iz smrti grijeha, i prepoznala je tvoje uskrsnuće. Osjetila je - gladna ljubavi - tvoju Riječ milosrđa, ljubavi, praštanja. I privukao si je, *konopcima ljubavi* - poput *Zaručnice iz Pjesme nad pjesmama*. I Magdalena nije mogla biti bez Tebe. Pratila Te je na Kalvariju, i stajala s Gospom podno Križa tvoga, i evo je u zoru ranu, po blagdanu Pashe, već na grobu da Ti iskaže svoju ljubav, pažnju, privrženost. Ali Tebe ne vidi. Čezne i čezne za Tobom - i nalazi Te (usp. Pj 3,1 sl.).

TAJNA PILATOVIH NOVČIČA NA TVOJEM LIKU

Trodimenzionalna slika otkriva nam ujedno da su na tvoje zatvorene oči stavljena dva različita Pilatova novčića.

Raspeti Spasitelju, Ti si pri-
nio svoju žrtvu na Križu za naše

spasenje. Pilat je dao staviti natpis iznad tvoje glave: ISUS NAZAREĆANIN, KRALJ ŽIDOVSKI. Vojnici su se u pretoriju Tebi izrugivali i udarali te po glavi, uz uvrjedljive riječi: *Zdravo, Kralju židovski!* (Iv 19,3 sl.) Nisu ni znali, ni slutili - kako su uzvišeno otajstvo navijestali. Jer Ti kraljuješ i zvijezdama nebeskim, s kojih ćeš na kraju vremena, Uskrsli Spasitelju, sići, kako si navijestio Velikom svećeniku i Velikom vijeću, i Pilatu. Ali tvoje Kraljevstvo nije od ovoga svijeta. Ono je kraljevstvo života i milosrđa, kraljevstvo otkupljenja i vječnosti! Tvoje kraljevstvo je *kraljevstvo mira i ljubavi, istine i pravde. Milosrđa i života* (usp. Iv 18,37).

TVOJ RASPETI LIK, SPASITELJU, SJAJ JE TVOGA USKRNUĆA!

Ti prebivaš u svjetlu nedostupnom. Naše oči ne mogu podnijeti toga prevelikoga sjaja. Stoga ćeš nam po uskrsnuću dati nove sposobnosti duše i tijela, novo svjetlo slave!

S apostolom Tomom u poniznosti, poklonstvu i zahvalnosti - ispovijedam svoju vjeru u Tebe, Otkupitelja uskrsloga: *Gospodin moj i Bog moj!* (Iv 20,28)

TI, SPASITELJU RASPETI I USKRSLI - SJEDINJUJEŠ NESPOJIVO!

Ti si, raspeti Spasitelju, preda mnogom kao Pobjednik nad patnjom i smrću. Kako nam o Tebi zbori vidjelac iz Otkrivenja: *Evo sve činim novo!* (Otk 21,5) - Ti si početak novog stvorenja, novih horizonata - Novog Raja zemaljskog. Tada će biti *Novo nebo i Nova zemlja!* (Otk 21,1)

Ti si pobijedio Smrt i Grijeh. Ti si stigao k Ocu, u svojoj vječni ŠABAT, vječni počinak.

I nas vodiš natrag u svoj Raj. Postajemo baštinici Božji i tvoji subaštinici. Postajemo Djeca Božja.

Tvoji putovi nisu naši putovi. *Daleko su veći i viši negoli je Nebo nad Zemljom!* (Iz 55,9 sl.)

TVOJ I MARIJIN ODSJAJ VJEČNOSTI

Po uskrsnuću svojem više si se puta, Spasitelju, ukazivao apostolima i poslao si ih u svijet da svim pucima i narodima navijeste Radosnu vijest otkupljenja i uskrsnuća. Uzašao si na Nebo da nam pripraviš mjesto, ali nas ujedno trajno pratiš na Zemlji - *I bit ću s vama do svršetka svijeta!* (Mt 28,20)

Međutim, često nam šalješ svoju Majku, kao što si je poslao Ivanu Krstitelju, netom si postao čovjekom u njezinom majčinskom krilu. I Marija - kojoj si nas povjerio s Križa za Majku - rado nas prati na vremenitom našem putu. Tješi nas, uči, brižno opominje - prisjeća nas Tvojih otajstava i Radosne vijesti. Otkriva nam strahotu grijeha i ljepotu Raja. Marija, koja je već u punini sjaja vječnosti, a trajno je povezana s nama, djecom svojom. Trajno nas pohađa da nam pomogne kroz teškoće života; pomaže nas, odgaja nas, liječi. Ti si je, Isuse raspeti, s Križa povjerio nama za majku - da nas vodi kroz suznu dolinu, jer je Majka boli koja je stajala podno tvoga Križa, koja je doživjela Tebe proslavljenoga. Ona sada iz vječnosti silazi k nama - u svim vremenima, na različite načine, pozna sve jezike i običaje, i svakome govori, tješi ga, opominje i liječi - na njemu prikladan način. Jer je ona Majka milosrđa!

Raspeti i uskrsli Spasitelju, vapijem pred Tobom: Ovijs mene i sve moje drage Svetim platnom. Utisni u moje biće svoj Lik snagom svojega milosrđa i uskrsnuća - da živiš u meni i po meni!

Zanimljivosti o Torinskom platnu

- Mnoga znanstvenih istraživanja nisu mogla protumačiti brojne oznake Svetoga lika na Sv. platnu, niti su znanstvenici i stručnjaci svojim brojnim pokušajima i s najmodernijim tehničkim sredstvima uspjeli napraviti sliku jednaku obrisu tijela na Torinskom platnu.

- Fotograf Secondo Pia ostao je zbunjen pri prvom fotografiranju Svetoga platna, 1898., otkrivši da je slika raspetog patnika - FOTOGRAFSKI NEGATIV. To je pravi, stvarni lik patnika, s teškim ranama od bičevanja, tragovima od trnove krune te ranama od čavala na rukama i nogama.

- Znanstvenik i agnostik Yves Delage, profesor komparativne anatomije u Parizu (na Sorboni), otkrio je da na liku nema niti jedne anatomske pogreške te je zaključio da taj lik nije mogla naslikati ljudska slikarska ruka. Jasno je uočio da lice i tijelo svakako pripadaju jednoj te istoj, izmučenoj i raspetoj osobi. Tijelu koje je izmučeno i izmrcvareno na izrazito bolan način, trebale bi odgovarati i duševne i duhovne boli, koje se ne daju skriviti na tjelesnom izražaju. Međutim, neshvatljivo je da je tijelo ovog patnika veličanstveno, smireno, puno gospodstva, milo i milosrdno - kao da tiho i smireno spava i sniva. Delage je također otkrio i brojne sličnosti s izvještajima Evandjelja o mucu i raspeću na Kalvariji i zaključio je da je platno na neki način povezano s Kristom.

- Dr. Pierre Barbet, kirurg i upravitelj bolnice Saint Joseph u Parizu, uočio je da na rukama naznačenima na Svetom platnu nema palca. Na pokusima koje je izvodio na tijelima pokojnika, otkrio je da čavao zarinut u zapešće lako prođe kroz ruku i ne lomi nijednu kost, ali prekida živac koji upravlja palcem, koji tada upadne prema dlanu ruke.

- Glasoviti švicarski kriminolog, svjetskog glasa, a ujedno i botaničar dr. Max Frei godine 1973. na Platnu otkriva 49 različitih vrsta peludi biljaka; od kojih neke biljke rastu isključivo u Turskoj ili pak u Palestini i oko Jeruzalema. Dr. Frei zaključuje da je stoga to Platno svakako neko vrijeme moralo biti u Turskoj kao i u okolici Jeruzalema.

- Svemirski istraživači, dr. Jackson i dr. Jumper, zainteresirani neobičnom slikom tijela, istražujući ga, otkrivaju da je čitav lik na platnu trodimenzionalan, reljefan, poput slika koje dobivaju sa svemirskih tijela.

FRA ANTONIO
ŠAKOTA

OBIČAJ JE, ZA ONE KOJI IMAJU VREMENA I VOLJE, NA USKRSNI PONEĐJELJAK OTIĆI U „EMAUS“. Taj „Emaus“ može biti bilo kakvo odredište, od lijepog mjesta na koje se ode na obiteljski, prijateljski ili osobni izlet pa sve do nekog restorančića u kojemu se u ugodnom društvu štogod prizalogaji i proljudika. Pritom se uvijek valja sjetiti da je pravi Emaus biblijsko

mjesto. Na putu iz Jeruzalema do spomenutoga odredišta dvojica učenika susreli su Gospodina. Njima je taj događaj bio važan radi vjere u uskrsnuće, i samim time za rast u još uvijek krhkoj vjeri. I kad su na tom putu susreli uskrsloga Gospodina, tuga im se pretvorila u radost. Stoga bi u vremenu komercijalizacije kršćanskih svetinja valjalo pripaziti da se „Emaus“ ne prevrjednuje iz vjerske

stvarnosti u neku drugu, lišavajući ga bilo kakve natruhe ovoga prvoga.

NOVOZAVJETNI EMAUS

Kad arheolozi žele točno utvrditi određeni lokalitet i povezati ga s biblijskim događajem koji se uza nj veže, bitno je da se na njemu otkriju tragovi i iz bizantskoga i iz križarskoga razdoblja. Jer upravo su u ta dva razdoblja rađeni najveći

liturgijsko-arhitektonski zahvati u povijesti svetih mjesta. U tom slučaju možemo biti prilično sigurni da ne postoji neko drugo mjesto koje bi moglo predstavljati ozbiljnu konkurenciju. Doduše, ni radovi prošloga stoljeća ne zaostaju previše za starijima. No, danas je puno lakše odrediti točnu lokaciju građenja ako se nađu spomenuti ostatci. Emaus je jedno od rijetkih novozavjetnih mjesta Svete

udaljenost od 160 stadija, što bi bilo oko 29 km udaljenosti. Ovaj izračun nalazi svoju paralelu u arheološkim nalazima. Naime, na točno ovoj udaljenosti u bizantskome razdoblju izgrađena je velika bazilika u mjestu Nikopolis koje se poistovjećivalo s Emausom. Nalazi se točno na putu od Jeruzalema do Tel-Aviva, na prijelazu iz Judejskoga gorja u plodnu dolinu Šefela. I danas se ovdje može doći i

potpunom sigurnošću. Pretpostaviti se može da je čitanje sa 60 stadija ipak vjerojatnije jer je, jednostavno rečeno, bliže Jeruzalemu i pretpostavlja povratak i dolazak dvojice učenika među ostale u istome danu. A i većina rukopisa slijedi brojku od spomenutih 60 stadija ili 18 km.

EMAUS - AL-QUBEIBEH

Dolaskom križara u Svetu zemlju pokušava se „ispraviti pogrješka“. Oni su smjestili Emaus kod mjesta Abu-Gosh, drevni Kirjat Jearim, koje se nalazi točno na hodočasničkom putu od Jaffe prema Jeruzalemu. Ovo

zemlje (možda i jedino!) u kojemu ne nalazimo toga bizantsko-križarskoga slijeda. Zašto je tomu tako? U Evanđelju po Luki, koje jedino donosi opis ovoga događaja, stoji: „I, gle, dvojica su od njih toga istoga dana putovala u selo koje se zove Emaus, udaljeno od Jeruzalema šezdeset stadija.“ (Lk 24,13) Šezdeset stadija iznosi oko 18 km udaljenosti (od Jeruzalema), što je i točna udaljenost između Jeruzalema i današnjega Emausa. Međutim, u starini su postojali i drugi biblijski rukopisi u kojima se je nalazila

diviti starokršćanskoj gradnji koja nam je u baštinu ostavila ostatke dviju bazilika, impozantne krstionice i svega ostaloga specifičnoga za sakralnu umjetnost. Uistinu, u Nikopolisu se već u III. stoljeću oblikovala jaka kršćanska zajednica te je ovo mjesto postalo i jako biskupsko sjedište. Vjerujem da pronicljivi čitatelj može već nazrijeti o kojem bi se problemu radilo pri konfrontaciji biblijskoga rukopisa i arheologije. Na pitanje je li ova jedinica u stadijima (160) dodana zbog važnosti mjesta koje je dobivalo sve više na značaju ili je mjesto razvilo snažnu kršćansku prisutnost zbog samoga rukopisa na temelju kojeg su Bizantinci poistovjetili Nikopolis s Emausom (da ne bude zabune, ovo mjesto naziva se i Amwas, što očito ima sličnosti s imenom Emaus!) ne možemo odgovoriti s

Događaj iz Emausa upravo nam govori kako i mi danas možemo susresti Gospodina na putu našega života, u svim svojim prilikama i neprilikama. A najeminentnija „mjesto“ na kojima ga i danas susrećemo jesu njegova Riječ i Kruh po kojemu nam je ostavio samoga sebe lomeći se za život svijeta.

Ostatci starokršćanske bazilike u Nikopolisu

Crkva sv. Kleofe u Nikopolisu

bi bilo drugo od triju mjesta koja pretendiraju za laskavom titulom novozavjetnoga Emausa. Međutim, malo zatim križari grade crkvu u neposrednoj blizini Abu-Gosha, na mjestu koje se danas naziva Al-Qubeibeh (mala kupola). Upravo se ovo posljednje mjesto uzima kao najvjerojatniji Emaus. Padom križara sva su ova mjesta pala u zaborav. Tek početkom prošloga stoljeća, točnije 1902. godine franjevci dolaze u posjed spomenutoga mjesta preko pobožne markize Paoline de Nicolay čiji se posmrtni ostatci nalaze na samom ulazu u današnju crkvu i za koju je pokrenut i proces

beatifikacije. Između 1940. i 1944. godine franjevci pod vodstvom slavnoga arheologa fra Bellarmina Bagattija rade iskapanja u kojima otkrivaju ostatke iz puno starijih razdoblja. Između ostaloga, nađeni su ostatci i rimske ceste, što je i više nego dovoljan trag koji nas može smjestiti na isto ono putovanje koje su poduzeli razočarani Kleofa i sin mu Šimun nakon tragičnoga događaja Velikoga petka. Inače, ovaj Šimun kasnije je postao i jeruzalemski biskup, nasljednik Jakova. A majka mu je bila također vrlo pobožna žena, Marija (Kleofina) koja je bila vjerna svome Učitelju prateći

Ponekad svi mi pomislimo da bi sve bilo drukčije kad bismo sreli Isusa na putu našega života. Obično slijedi i ona misao kako bismo upravo mi bili bolji i vjerniji od Isusovih učenika koji su se razbježali, što mi nikad ne bismo učinili kad bi bio u našoj blizini.

ga sve do križa (usp. Iv 19,25). I u samoj crkvi nalaze se s lijeve strane ostatci Kleofine kuće. Crkva je trobrodna i njome u apsidi dominira veliki reljef „Lomljenja kruha“ po kojemu su učenici prepoznali Isusa Krista. Svake godine braća franjevci hodočaste u ovo lijepo mjesto na uskrsni ponedjeljak i 25. rujna, na spomen Kleofe i Šimuna. Nažalost, naš Emaus danas je lišen kršćanske prisutnosti. Dok sam boravio u Sveltoj zemlji, u njemu je živjela samo jedna kršćanska obitelj. Ne znam je li se u ove dvije godine išta promijenilo. I hodočasnici danas u širokom luku zaobilaze ovo mjesto. Ne toliko

Unutrašnjost crkve sv. Kleofe

Ostaci rimske ceste u Nikopolisu

zbog nekog straha koliko zbog onog nesretnog zida i check-pointa, koji su ovo prilično kratko putovanje učinili znatno dužim jer se „granica“ za dolazak u Al-Qubeibeh prelazi preko Rammalle, koja jest blizu, ali ne i na putu za Emaus. A ono čega se s posebnom radošću sjećam jest lijepo gostoprimstvo svaki put kada bi se hodočastilo, kao i radost u očima te osamljene obitelji koja barem dva puta u godini može osjetiti radost kršćanskoga zajedništva.

Događaj iz Emausa vrlo je važan i za našu današnju kršćansku duhovnost. Netko je dobro primijetio da je put u Emaus slika dinamike euha-

ristijskoga slavlja. Isus je svojim zbunjenim učenicima na putu tumačio riječi Pisma: „Počevši tada od Mojsija i svih proroka, protumači im što u svim Pismima ima o njemu.“ (Lk 24,27) A malo kasnije: „Dok bijaše s njima za stolom, uze kruh, izreče blagoslov, razlomi te im davaše. Uto im se otvore oči te ga prepoznaše, a on im iščeznu s očiju.“ (Lk 24,30-31) Ponekad svi mi pomislimo da bi sve bilo drukčije kad bismo sreli Isusa na putu našega života. Obično slijedi i ona misao kako bismo upravo mi bili bolji i vjerniji od Isusovih učenika koji su se razbježali, što mi nikad ne bismo učinili kad bi bio u našoj blizini. Događaj iz Emausa upravo nam govori kako i mi danas možemo susresti Gospodina na putu našega života, u svim svojim prilikama i neprilikama. A najeminentnija „mjesta“ na kojima ga i danas susrećemo jesu njegova Riječ i Kruh po kojemu nam je ostavio samoga sebe lomeći se za život svijeta

TRIJUMF BOŽJEGA MILOSRĐA

○ Uskrsu zemlja procvate, prirodom i tijelom poteku sokovi života. Smrt uzmiče u stvarnosti, mislima i mašti. I može se o tome mnogo reći. Ali kad vjernik u uskrsnoj noći čuje – iz liturgije uzetu, a od Bože Antolića opjevanu skladbu „Zemlja uzdrhta“ – počinje u sebi i oko sebe tražiti jake slike i duhovne misli, evanđeosku poeziju koja nadilazi misao i vrijeme. „Zemlja uzdrhta i nastaje opet mir...“ I onda i u duši proključaju arhetipovi o uzvišenosti života, osobito sakrament žrtve i zahvalnosti, časna i slavna liturgija... uskrsno veličanstvena! Spojiti danas u našoj generaciji Uskrs i dubok nauk o liturgiji nezamislivo je bez pape emeritusa Benedikta XVI., koji uz 89. rođendan još poučava. A koga pozvati da protumači i odgovori vjernički i stručno na teme Uskrsa i Benediktova nauka, da bude vjeran, riječju bremenit, dubok i poticajan? Uvijek se nameće nekoliko imena, ali kad imate pred sobom statistiku da je netko u životu već napisao stotinjak ozbiljnih tekstova/meditacija o Uskrsu i uskrsnuću, nađete rješenje. Dr. fra Tomislav Pervan je uvijek poticajan i višestruko autentičan sugovornik. Stoga u Glasniku mira, zahvalni za svaku napisanu misao, donosimo razgovor s fra Tomislavom u kojem će nam pojasniti i objasniti što je Uskrs, potaknuti nas da u uskrsnuću i Kristu tražimo smisao i radost te će nam osobito srcu približiti nedavne misli pape Benedikta XVI. koje opominju, tješe i hrabre za korak naprijed u novu evangelizaciju u kojoj i Međugorje ima svoju veliku ulogu.

Dragi fra Tomislave, kako biste Vi nekome tko ne poznaje kršćanstvo objasnili i posvjedočili što je za nas Kristovo uskrsnuće?

S istim su se problemom suočavali i prvi svjedoci vjere, apostoli. Sjetimo se što Pavao piše u Poslanici Rimljanima: *Ako, naime, ustima svojim priznaš: 'Isus je Gospodin', a u srcu svojem vjeruješ: 'Bog ga je uskrisio od mrtvih', bit ćeš spašen. Tko, naime, srcem vjeruje, a ustima priznaje, postići će spasenje...* (10.9.10). Vjera je ponajprije dar, ona nije plod promišljanja, meditiranja. Ona je dar Duha Svetoga, zatim priznanje da je Bog Isusa Krista od mrtvih uskrisio. Iščitavamo li pomno i uporno Pavlova pisma, zapaziti ćemo da tu govori, da svjedoči netko – jedan – koji je zbilja u vlastitom životu doživio, iskusio doslovce revoluciju. Obrat, prevrat, i od toga iskustva on mora svakodnevno tkati, 'slovkati', nanovo iščitavati, slagati svoju životnu abecedu, stavljati prioritete, nazivati stvari stalno novim imenima, pitati se: Što je to vrijeme? Što je vječnost? Što je ovaj svijet? Tko je Bog? Tko sam to ja? Tko sam ja u ovome vremenu? Što će od mene biti? Itd.

Što je, zapravo, vjera? Kako su je posvjedočili akteri zbivanja, Isusovi apostoli?

Onima koji ne vjeruju, možemo samo reći što se dogodilo sa svjedocima koji su godinama bili s Isusom u Galileji, dopratili ga u Jeruzalem i onda ga sramotno napustili, pobjegli kad je 'zagustilo'. Dali petama vjetra. Umire Nazarećanin između dva razbojnika na križu, a da nije bilo one dvojice plemenitih ljudi, Josipa iz Arimateje i Nikodema, tko

FRA ANTONIO MUSA

MOŽEMO REĆI, KAD JE RIJEČ O USKRSNUĆU, TU SE OBISTINJUJU SLUTNJE I NADANJA ČOVJEKA I ČOVJEČANSTVA OD SAMIH POČETAKA. ČOVJEK ŽELI ŽIVJETI, VJEČNO ŽIVJETI. NA BOŽIĆ SE RASTVARAJU NEBESA, A U USKRSNUĆU SE OTVARAJU VRATA VJEČNOSTI. ČOVJEK NIJE ZATVOREN U OVOZEMALJŠTINU, IMANENTNOST, NAD NJEGOVIM ŽIVOTOM SJA ZVIJEZDA USKRSNUĆA. SMRT NIJE VIŠE RAZDJELNICA NEGO JE USKRSLI ISUS KRIST POVEZNIČA ŽIVOTA I VJEČNOSTI. ALI, PONAVLJAM, VJERA JE DAR KOJI TREBA OD BOGA IZMOLITI.

zna gdje bi završilo njegovo tijelo. Toliko o onima koji su bili s njime godinama, onima koje je on nazvao 'prijateljima'. To govori o njihovoj nepouzdanosti, nevjeri, izdaji, bijegu, ali i bijedi te kukavičluku.

I najednom, nakon one subote po smaknuću na Golgoti te nedjeljnoga jutra sve se u njima mijenja. Dobivaju **novi identitet**. Nisu to više preplašeni, postaju neustrašivi svjedoci, ne boje se *vrhovništava ni vlasti*. Kako je nastupila ta promjena? Tako naglo, iznenada? Tko je odlučni čimbenik? Vidimo jasni usjek, *prije i poslije*. Dogodio se egzistencijalni iskorak, papa bi Benedikt rekao, dogodio se *kvantni skok* u povijesti, ali i u njihovu životu. Dogodila se preobrazba, promjena, metamorfoza, nešto neočekivano zbog čega su svi odreda otišli u smrt. Isus, Raspeti, ukazao im se. Vidjeli su ga živa, s njima je komunicirao. Isus svojima udahnuje Duha i započinje novi svijet.

Možemo reći, kad je riječ o uskrsnuću, tu se obistinjuju slutnje i nadanja čovjeka i čovječanstva od samih početaka. Čovjek želi živjeti, vječno živjeti. Na Božić se rastvaraju nebesa, a u uskrsnuću se otvaraju vrata vječnosti. Čovjek nije zatvoren u ovozemaljštinu, imanentnost, nad njegovim životom sja zvijezda uskrsnuća. Smrt nije više razdjelnica nego je uskrsli Isus Krist poveznica života i vječnosti. Ali, ponavljam, vjera je dar koji treba od Boga izmoliti.

Teologija, a osobito ona liturgijska, govori nam kako je središte i temelj kršćanskog života „djelatno udioništvo“ u Kristovu pashalnom otajstvu: muci, smrti i uskrsnuću.

Svjedoci smo velike krize liturgijskog i sakramentalnog života u Crkvi. Znači li to da je kršćanstvo izgubilo ili ozbiljno poljuljalo svoje središte i svoj temelj?

Veliki znalac čovjekove duše i duha, filozof i teolog, pedagog i liturgičar, Romano Guardini, prije otprilike stotinu godina izrekao je misao *kako se Crkva rađa u dušama i srcima*. Crkva kao zajednica i zajedništvo. Preminuo je nakon Sabora, god. 1968., mogao je proučiti saborske spise, ali se ipak – pa i nakon što je proglašena Konstitucija o božanskoj liturgiji sa svim pozitivnim smjernicama – pitao, odnosno uputio skupini liturgičara upit, koliko je i je li današnji čovjek sposoban shvatiti liturgiju, živjeti liturgiju, uključiti se u liturgiju? Industrijalizacija je učinila i čini svoje, ali isto tako i naglašeni individuum. Živimo u vremenu naglašenoga individualizma, gubi se osjećaj zajedništva, pokušava se na drugi način postići spas, doprijeti do Boga. U svojim traganjima naši suvremenici zaobilaze Crkvu i njezinu liturgiju, sakramente, pogotovo sakrament pomirenja. Traže ine putove duha i duhovnosti, pribjegavaju raznim tehnikama, istočnjačkim, ali i zapadnim, promovira se kult Zemlje – Geje, namjesto teo- i kristocentriзма, imamo geocentriзам. Suvremenici se uključuju u kojekakve obrede, magijske i šamanske prakse, ili pak istočnjačke metode poniranja u svoju nutrinu. Sve su to ljudski pokušaji doprijeti do mističnih iskustava, dok je u kršćanstvu bitna *katabatička*, silazna putanja, Bog dolazi čovjeku po Isusu Kristu u Duhu Svetome. Današnji čovjek ne vidi Božje tragove u svijetu i stvaranju, ne vidi

onu simboliku od koje liturgija živi. On se više ne može pronaći niti otkriti u govoru liturgije. Cilj je liturgije oblikovati Božji narod, stvoriti zajednicu i zajedništvo, liturgija stvara prostor i nudi konkretno mjesto koje vjernike povezuje međusobno. Liturgija nosi vjeru, ona nas diže u druge sfere.

Zašto tako malo tumačimo liturgiju? Rekli ste nedavno da je upravo liturgija naš najvažniji vjernički temelj?

Da. U temeljima naše vjere i vjerovanja nalazi se liturgija, prvi doksološki ulomci Novoga zavjeta istodobno su i temelji potonjih dogmatskih formulacija u Crkvi, a rodili su se, nastali su u bogoslužju rane Crkve. U Pavlovim pismima naići ćemo na kristološke formulacije. *Lex orandi est lex credendi*, ono što Crkva moli i slavi, to i vjeruje. Način i praksa molitve i bogoslužja oblikovali su vjeru rane Crkve, ali su udahnjivali život cijeloj Crkvi. Pravilo vrijeđi i danas. Crkva živi iz sakramenata, od sakramenata, napose od euharistije i iz nje, jedino je euharistija kadra stvoriti zajednicu Crkve. Bez žive liturgije nema žive Crkve. Ali liturgija nije poligon za improvizaciju, diletantizam, gdje svatko ubacuje što i kako hoće, nego je ona Božji dar Crkvi, dar Duha Svetoga koji udahnjuje život, jer bez Duha Božjega svi su sakramenti najobičniji, puki *hokus-pokus*.

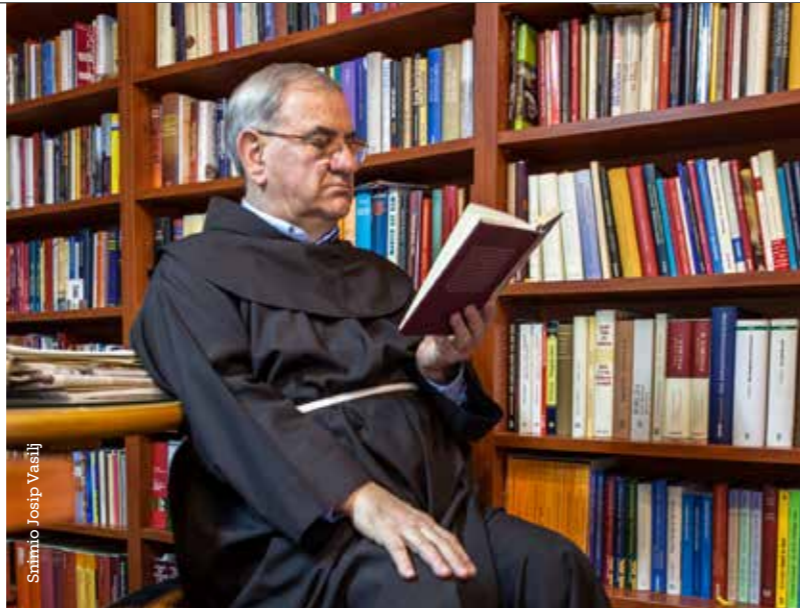
Sveti Pavao nam svjedoči kako je vjera naša uzaludna bez uskrsnuća. Želimo na trenutak zastati i razmišljati o konkretnom trenutku Crkve. U ovoj svetoj godini Papa nas poziva na iskustvo i život milosrđa. Gdje se nalazi ta glavna poveznica milosrđa s Uskrsom kao temeljem kršćanske vjere?

Božja ljubav, Božje milosrđe i dobrota provlače se kao crvena nit kroz cijelo Sveto pismo. Ponajprije, sami čin utjelovljenja, inkarnacije Logosa, Sina Božjega, božanski je čin milosrđa. S punim pravom možemo reći kako je Isusova muka, patnja, smrt, pokop utjelovljenje, inkarnacija posvemašnje patnje. Isus kao patnik utjelovljenje je patnje cijeloga čovječanstva.

Otac oprašta i onima koji su Isusa razapeli. Isus nije ostavio svijetu u baštinu samo lijepe riječi o milosrđu, nego je to s križa i pokazao. Rijeke milosrđa istječu iz njegovog probodena Srca.

Poglavito pak u činu uskrsnuća. Isus je trijumfirao nad smrću i neprijateljima, ali ne osvetnički, nego ponizno. Nije ponizio svoje ubojice, nego šalje apostole da budu glasnici i posrednici milosrđa. Prvi čin Uskrsloga u Ivanovu evanđelju jest udahnjivanje, inspiracija Duha Svetoga te vlast praštati grijehe. Velebni pashalni himan *Exultet* doslovno je nadahnut Duhom Božjim: *O felix culpa, quae talem ac tantum meruit habere Redemptorem! O sretna li grijeha koji je zavrijedio tolika i takva Otkupitelja!* Isus u svojoj pobjedi ostaje ponizan. To je onaj prevrat vrijednosti o kome je govorio bezbožni Nietzsche, rugajući se 'slabašnom' kršćanskom Bogu. Nema osvetničkoga pohoda, dokazivanja sile i 'mišica', nego treba provesti mirnu 'revoluciju', trijumf Božjeg milosrđa i ljubavi. Ljubavi nema bez poniznosti.

Tu nam mogu pomoći prikazi Kristova uskrsnuća na kršćanskom Zapadu i Istoku. Zapadna ikonografija prikazuje Isusa kako slavodobitno uzlazi, lebdji, ide u nebesa, dok istočna ikonografija prikazuje Isusov silazak *dolje*, u

tamu Hada, da bi iz njega izveo Adama i sve njegove potomke. Ponovno pobjeda ljubavi i milosrđa. Kristovo je uskrsnuće zbilja trijumf Božjega milosrđa.

Papa emeritus Benedikt XVI. prije nekoliko dana dao je intervju za novine Talijanske biskupske konferencije. U tom intervjuu progovorio je o dvostrukoj krizi Crkve. Prva razina očituje se u smanjenu misionarskom žaru u Crkvi, što je posljedica „evolucije dogme“ o spasenju izvan Crkve. Što o tome možete reći?

Ako je itko i širinski i dubinski promišljao osobu Isusa Krista, zbiljnost Crkve i kršćanstva u svijetu u minulih šezdeset godina, onda je to prof. Ratzinger/papa Benedikt XVI. Ako je itko utkao u svoju teologiju Sveto pismo, patristiku pa i skolastičku teologiju te suvremenu misao, onda je to J.Ratzinger/Benedikt XVI. Zadivljuje s kolikom jasnoćom, zrenjem i dubinom misli na pragu svoje devedesete sagledava stvarnost svijeta i Crkve u svijetu. Njemu je savršeno jasno što je Krist imao u zreniku kad je odašiljao apostole u svijet. U svim evanđeljima imamo završnu misao – misije, evangelizacija, donijeti u svijet poruku Radosne vijesti. Sličnu misao imamo na početku Djela apostolskih, gdje je jasan Isusov nalog apostolima da će mu *biti svjedoci... sve do kraja zemlje*. Isusove se riječi ne mogu opozvati nikakvim ljudskim aktom niti 'pluralizmom' teologija koje se danas nude na tržištu. O misionarskoj i evangelizacijskoj djelatnosti i poslanju

Crkve jasno se izrazio Sabor te svi potonji pape, do danas. O misijama je sv. Ivan Pavao II. objavio i encikliku, a o jedinstvenosti i jedincatosti osobe Isusa Krista imamo dokument Zbora za nauk vjere, zapravo kard. Ratzingera, *Dominus Iesus* iz 2000. Trebalo bi dobro proučiti taj neveliki dokument te ulogu Isusa Krista i Crkve u svijetu.

Papa emeritus se pita: „Zašto bismo pokušavali uvjeriti ljude da prihvate kršćansku vjeru ako se mogu spasiti i bez nje?“ Ovo uvijek aktualno pitanje u Crkvi, pitanje o spasenju, čini mi se prigodnim postaviti upravo sada, u ovim svetim uskrsnim danima. Crkva i spasenje? Spasenje i Crkva?

Nemoguće je u okvirima jednoga intervjua iznijeti sve protežnice i poruke zacijelo danas naj snažnijega teologa u Crkvi J. Ratzingera. Bude li se išlo smjerom stvaranja ravnoteže u odnosu na druge religije, budu li se teolozi bavili mišlju kako postoji mnoštvo puteva koji vode prema spasenju, onda se relativizira osoba i uloga Isusa Krista. Onda se niječe i preobrazbena snaga Radosne vijesti u odnosu na duh svijeta.

Danas se zna tvrditi kako će se svi ljudi spasiti, kako se nitko ne će izgubiti i sl., kako Bog oprašta grijehe i bez kajanja i obraćenja, kako je on nepojmljivo milosrdan. Kad bi to bilo tako jednostavno, i ako ćemo svi odreda u vječno blaženstvo, čemu onda duhovni život, čemu duhovni rast, čemu posvećenje, svetost, put svetosti, produbljenje odnosa s Bo-

gom, čemu borba s kušnjama ili pak s onim što Novi zavjet naziva "svijet"? Crkva se ne može odreći govora o sudu, paklu, grijehu, pokori, obraćenju, svetosti. Postoje Duh Kristov i duh ovoga svijeta koji su u biti nespojivi.

Papa Benedikt nastavlja govoriti i o drugoj krizi u Crkvi, povezanoj s ovom prvom krizom. Naime, papa tvrdi kako naučavanje o univerzalnom spasenju vjernike dovodi do mlakosti. Još kao kardinal govorio je pak o relativizmu kao vladajućoj filozofiji. Koliko je to zapravo zavladao našim kršćanskim poimanjem?

Već smo gore spomenuli kako je nakon Sabora pjam i misao grijeha, suda i osude te gubitka spasenja gotovo nestao iz svijesti vjernika na Zapadu, a vremenom je posljedica toga izgubljena svijest o potrebi poahađanja svete mise, vjerski život je postupno zamirao, kržljao. Izgubi li se svijest da čovjek može promašiti život i svoje vječno spasenje, onda je posljedica da postaju suvišni govor o otkupljenju, križu, Golgoti, krvi za nas prolivenoj, nužnosti obraćenja i svetosti. Srčika vjere gubi svoju snagu, supstanciju. Bogoslužja su pretvorena u druženje, ugodne sastanke, svatko je prema vlastitom nahodjenju oblikovao euharistijsko slavlje, euharistijske molitve su nicale kao gljive iza kiše. Zajednica je slavila sebe i svoju inventivnost i maštovitost, a ne Boga.

Relativizam osobito osjeća Crkva u Zapadnoj Europi. Ipak, s druge strane, stvarnost nam pokazuje potrebu za duhovnošću upravo na tom Zapadu i posezanje za religijama Istoka. Kako, imajući na umu sve ove stvarnosti, Crkva može naviještati Uskrsloga?

Kušalo se oponašati svjetovne medije, biti dovoljno 'zabavan', 'interesantan', jer je mnoštvo tv-kana-la preplavilo naše domove, oni su mnogo 'napetiji' i 'sadržajniji' nego otajstva kršćanskoga spasenja koja se slave u bogoslužju. Misao bijaše približiti se ljudima, njihovu životu i svijetu, ostaviti ih ondje gdje jesu. Kao da nikada nismo čitali Pavlovo upozorenje Rimljanima: *Ne suobličavajte se ovomu svijetu* (Rim 12,1) – *nolite conformari*. Kršćani su nonkonformisti od samih početaka, *par excellence*. Treba proučiti Poslanicu Diognetu, iz drugoga stoljeća, pa vidjeti svijest različnosti kršćana od poganskoga svijeta. To su dvije kategorije, dva načina života.

Čovjek je *neizlječivo* religiozno biće. Bez Boga ne može. Vjerovati mora ili u Boga ili neke *proteze* božanstva. On je biće nade. Njegov duh teži za duhovnim. Nemoguće se zadovoljiti svagdanjim *kupujite i trošite*. Sveđe li čovjek život na puku *biologiju*, život postaje besmislenim. Upravo mi, franjevci, duhove osobe, moramo biti *duhovni oci*, oni koji ljude u Duhu rađaju. Bez duhovnoga očinstva naš život ostaje sterilan, neplodan. Iskustvo se ne stječe samo studijem, učenjem iz knjiga, nego na koljenima, pred Gospodinom, kušanjem. Iz-kusiti, dakle, kušanjem, 'kusanjem' doživjeti zbiljsku prisutnost Duha, imati živo iskustvo Boga. Valja nam iskusiti i ponirati u otajstvo Uskrsa – u vjeri, mislima, ljepoti i duhovnoj plemenitosti koja nam je kao ljudima na zemlji dohvatljiva. Sretan Uskrs!

FRA MARIO
KNEŽEVIĆ

ISUSOVO OBEĆANJE

UMORNI SMO OD NEISPUNJENIH OBEĆANJA. Izvarani smo od mnogih koji su nešto najavljivali, a nakon toga nije bilo ničega. Sjećam se anegdote iz djetinjstva. U mome je selu živio izvjesni Frano, nažalost već pokojni. Prerano je otišao. Dakle, poželio mali Frano nove tenisice pa upita svoju baku kad će mu ih kupiti. A baka, da bi ga utješila i pružila mu neku nadu, reče: „Kad Bog providi.“ Nakon određenoga vremena priupita Frano baku što je s njegovim tenisicama, a baka mu odgovori: „Kupit ćemo ih, ako Bog da, kad janjce prodamo!“ Međutim, vrijeme je prolazilo, a od obećanih tenisica – NIŠTA. Mali Frano već nestrpljiv, a i naslutivši da se obećano odgađa izvršiti, pomalo ljutito upita baku: „Baba možeš li ti meni reći hoće li prije Bog providjeti ili ćemo prije prodati janjce?“

Čovjek često u trenutcima raznih teškoća živi od kakvih-takvih obećanja. Obećanje da će sve biti dobro, da će doći od promjena u društvu, da će se zdravlje popraviti, da će se neke želje ispuniti, svagdašnjica su našega vremena. Na sve strane pršte obećanja. Nažalost, ta obećanja su ponajčešće s nakanom obmane, lažna su i bez pokrića. Čovjek je voljan puno obećati, ali je nerijetko ograničen i nemoćan obećano i ostvariti. Stoga se je važno zapitati od kakvih, ili još bolje, od čijih obećanja mi to živimo od danas do sutra? Na taj upit treba znati odgovor jer neizvršena obećanja vode u očaj, stvaraju frustracije i onesposobljuju osobu za nadu i novi početak.

Kroz biblijsku povijest također imamo bezbroj obećanja. No ta obećanja izgovorena su od Svemogućega, od Boga, koji je u mogućnosti učiniti obećano. Tako primjerice Abrahamu obećava potomstvo, Mojsiju zaštitu i vodstvo, Šimunu da ne će umrijeti dok ne vidi Sina Božjega, Izraelskom narodu zemlju kojom teče med i mlijeko. Najzad, Bog objavljuje dolazak obećanoga Mesije. Ta nada utemeljena na Božjem obećanju vodila je i držala narod na dobrom putu ostvarenja vječnih ideala. Zato je vrlo važno živjeti od Božjih, a ne od ljudskih obećanja.

Za povjerenje u Božja obećanja treba vjera koja ne postavlja pitanje kako je to moguće. Sami takav upit svojevrsna je ispovijest nevjere. Isusovi učenici izgovorili su svoju nevjeru i gubitak nade onoga trenutka kad su se razbježali od Isusa na njegovu križnom putu, misleći kako je s tim događajem sve gotovo. Kako je moguće da su smetnuli s uma i istjerali iz srca Isusovo obećanje da će nakon tri dana uskrsnuti? Potvrdu nevjere i nepouzdanja u Božja obećanja izgovaraju učenici na putu u Emausa s usklikom: „A mi se nadasmo da je on onaj koji ima otkupiti Izraela.“ (Lk 24,21) To je ljudski razgovor i zaključivanje mislima ovoga svijeta.

Zato je uskrsno jutro prigoda provjere vjere u kontekstu našega stvarnoga povjerenja u ono što nam Bog nudi i obećava. On nam jamči život vječni. Taj život ne ćemo zadobiti uzdajući se da će nam ljudi, društvo, politika ili bilo tko donijeti rješenje svih nedaća već ovdje na zemlji. Na zemlji smo putnici i prolaznici. Na zemlji smo, poput Isusa na križnome putu, sami, udarani, obarani i neshvaćeni. Tada nas snaga vjere treba vući naprijed rušeći svu logiku zemaljskih uspjeha, priznanja, zasluga i vrjednovanja. Isus svoje obećanje izvršava kad na njegovu uputu stupimo u stav djelovanja, a ne samo slušanja. Ljudska obećanja neka nas ne razočaraju, nego neka nam to bude poticaj da svu svoju brigu, svoj život, povjermimo Gospodinu.

PAULA TOMIĆ

BIO JE TO JEDAN OD ONIH SIVIH I KIŠNIH DANA KAD TI SE NE DA PROMOLITI NOS IZ TOPLOG PRIJEMNOG UREDA U MAJČINOM SELU.

Odjednom su se otvorila vrata i u prostoriju je upao vlažni smotuljak iz kojeg je malo kasnije, nakon izvlačenja iz kabanice, kape, šala i marame, provirilo lice vitalne i drage starije gospođe. Rekla je da se zove Brigitte i da dolazi iz Australije. Došla je jer traži dvoje djece iz Majčinog sela koja su joj prije dvije godine pomogla ući u autobus kad se prilikom šetnje prema Vionici nenadano izgubila. Toliko je ostala dirnuta tim njihovim činom dobrote da ih je dvije godine nosila u svome srcu, molila se za njih i blagoslivljala ih. Dok je govorila o njima, oči su joj se ispunile suzama. Željela im je donijeti male poklončiće iz Australije u znak zahvalnosti, ne tražeći ništa više zauzvrat. Dirnula me ta njezina priča pa smo po njezinu opisu pronašli tu djecu, sad već studente Andreu Č. i Antu B. Gospođa Brigitte im je uredno napisala mala posvetna pismca i zatim se puna zahvalnosti oprostila i utopila u kišnom sivilu dana. Ostavila me u razmišljanju o tome kako često nismo niti svjesni koliko neka naša djela ili nedjela mogu nekome donijeti dobra ili zla, a i nama samima biti na blagoslov ili na prokletstvo. Ova naša djeca nisu niti sanjala da zahvaljujući jednom njihovom malom činu dobrote, netko u Australiji moli za njih i blagoslivlja ih svaki dan pune dvije godine. Misterij dobrote!

TEOLOGIJA SRCA

Uskrsno vrijeme u kojem se nalazimo upravo nam pokazuje veličinu dobrote i zašto je ona tako važna – važna je jer dobrotu ne umire! Dobrotu uskrsava, ona je vječna i plodove naše dobrote, naših dobrih djela naći ćemo jednom u nebu. Štoviše, iskazana dobrota bit će naša jedina vrijednost u vječnosti! Eto zašto Gospa, Majka, ovdje u Međugorju uporno brižno ponavlja: „...**pozivam vas na dobro. (...)** **Kažite dječice svakomu:**

‘Ja ti želim dobro’, i on će ti uzvratiti dobrim, i dobro će se, dječice, nastaniti u srcu svakog čovjeka. Ja vam dječice večeras donosim DOBRO svoga Sina koji je dao svoj život da vas spasi. Zato dječice, radujte se i ispružite ruke k Isusu koji je samo DOBRO!’ (Poruka, 25. 12. 1997.)

Dobrota nije nešto što se dobiva izvana, naruči preko e-baya ili naslijedi od drugih. Za dobrotu se treba odlučiti u vlastitom srcu. To sam Isus kaže: „**Ili uzmite: dobro stablo i plod mu je dobar. Ili uzmite: trulo stablo i plod mu je truo. Ta po plodu se stablo poznaje. Leglo gujinje! Kako možete govoriti dobro kad ste opaki. Ta iz obilja srca usta govore! Dobar čovjek iz riznice dobre vadi dobro, a zao čovjek iz riznice zle vadi zlo.**” (Mt 12,33)

Naša djela, riječi i misli plod su onoga što nosimo u našem srcu. Onakvi kakvi smo unutra – takav ćemo svijet graditi i izvana. Eto zašto je u Međugorju Gospin najvažniji zadatak promijeniti naša srca. Sve ove godine svojim riječima i svojom prisutnošću Gospa razvija svoju **teologiju srca**: naime, želi nas naučiti živjeti tako da se po našem životu mijenja naše srce. Molitva, post, čitanje Božje riječi, sakramenti, poziv na služenje drugima... dio su te duhovne škole.

Isus i Gospa nas ne pozivaju biti apostolima u nekom idealnom svijetu kojeg nema, nego baš u ovom svijetu i mjestu u kojem živimo. Mi trebamo biti u svijetu, ali ne od svijeta. Misterij Uskrsa nam upravo to želi pokazati – da iznad ove zemaljske stvarnosti postoji jedna druga, uskrsla dimenzija, da postoji prostor Duha, prostor vječnosti koji mi trebamo vidjeti i kojem trebamo težiti.

POTREBA ZA ISTINOM

U današnje smo vrijeme nekako naučeni sve dobiti brzo i bez muke. Programiraju nas da zaboravimo kako čovjek dokle god je ovdje na zemlji, treba rasti, treba se odgajati i boriti za više dobro... sve do punine Božje. Nema niti jednog uspjeha, niti jednog rekorda bez puno treninga, žrtve i odricanja. Uljuljali su nas u laž da se trud ne isplati, da je bolje prosjediti život pasivno zavaljen u komotnu fotelju ispred TV-a. I dok mi tako sjedimo, netko drugi nam krade supruga/u, djecu, obitelj, prijatelje... Pasivnost nas zasljepljuje te ne vidimo kako nam se srce puni ispraznošću, površnošću, sebičnošću, požudama... I takvo srce postaje riznica iz koje izlaze naše riječi, slike, djela koje stvaraju isti takav svijet ispraznosti i laži oko nas.

Došli smo dotle da smo dopustili da nam uzmu slobodu za govorenje istine. To vidimo u svakodnevnom životu: ne smije se reći da je abortus ubojstvo, ne smije se reći da „postoji ili muško ili žensko, sve ostalo su genetski poremećaji, bolesti koje nemaju veze s prirodnim zakonima“ (prof. Matko Marušić),

ne smije se reći da dijete ima pravo na obitelj, na ljubav oca i majke i da „ljubav nije ljubav“, jer si odmah homofob, ne smije se reći da ne želimo izbjeglice, jer si onda ksenofob... Jedan od rijetkih hrabrih ljudi, mađarski premijer Viktor Orban u svom je govoru pred Europskim parlamentom prije par tjedana upravo to ustvrdio: *Europa nije slobodna. Jer sloboda započinje izgovaranjem istine. Danas je u Europi zabranjeno govoriti istinu. Brnjica, ako je i od svile napravljena, još uvijek ostaje – brnjica... Zabranjeno je reći da mase koje dolaze iz drugih kultura ugrožavaju naš način života, našu kulturu, naše običaje, naše kršćanske tradicije. Zabranjeno je ukazati da su oni koji su već ranije došli, izgradili svoj vlastiti odvojeni svijet za sebe, s njihovim vlastitim zakonima i vrijednostima koje urušava-*

ju tisućgodišnje izgrađivanje Europe... Zabranjeno je govoriti da to naseljava-nje ima namjeru promijeniti religiozni i kulturološki krajolik Europe te izmijeniti njene etničke fundamente – u cilju rušenja posljednjih barijera prema internacionalizmu – nacionalnih država. Zabranjeno je govoriti da Bruxelles krijomice sve više proždire naše nacionalne suverenitete, i da Bruxelles kuje planove za ‘Sjedinjene Europske Države’, za koje mu nitko nikad nije dao nikakvo odobrenje.

TEŽNJA ZA VIŠIM

Sve više se otkriva zašto je u Gospinoj teologiji srca na tako važnom mjestu molitva. O molitvi Jean Vanier kaže: *Trenuci mira, kontemplacije i zajedništva produbljuju i proširuju ljudsko srce; oni pokazuju da je moguće biti više, živjeti više, tragati više, voljeti više i*

davati više. To su trenutci ispunjenja, ali i novih početaka.

U razgovoru hodočasnici često znaju reći kako je sve to lijepo ovdje u Međugorju: može se moliti, ići na misu, sve je puno Duha i sve se čini lako... ali tko će to živjeti kod kuće?! Tamo je svijet drugačiji, okrutan... puno je obveza, nema se vremena, drugi te ne razumiju.

Sve je to istina! Ali Isus i Gospa nas ne pozivaju biti apostolima u nekom idealnom svijetu kojeg nema, nego baš u ovom svijetu i mjestu u kojem živimo. Mi trebamo biti u svijetu, ali ne od svijeta. Misterij Uskrsa nam upravo to želi pokazati – da iznad ove zemaljske stvarnosti postoji jedna druga, uskrsla dimenzija, da postoji prostor Duha, prostor vječnosti koji mi trebamo vidjeti i kojem trebamo težiti. To lijepo

opisuje Sarah Young u svojoj knjizi „Isus zove“ kad zamisli Isusa kako nam govori: „Ti žudiš za pojednostavljenim načinom života kako bi tvoja komunikacija sa mnom bila bez prekida. Ali ja pred tebe stavljam izazov da se odrekneš fantazije o svijetu koji ne živi u žurbi. Prihvati svaki dan onako kako dođe i pronađi me usred svega toga.“ Kako? „Ne zaboravi da tvoj krajnji cilj nije kontrolirati i popraviti sve oko sebe, nego biti u zajedništvu sa mnom. Uspješan dan je onaj u kojem si ostao u kontaktu sa mnom, čak i ako su mnoge stvari ostale neobavljene na kraju dana. Ne dopusti da tvoj popis obveza (pisani ili mentalni) postane idol koji upravlja tvojim životom. Umjesto toga, pitaj Duha Svetoga neka te vodi iz trenutka u trenutak.“

U ovom uskrsnom vremenu prepunih trpeza i laganih užitaka nemojmo zaboraviti kako su ga živjeli Marija i apostoli – okupljeni u molitvi i iščekivanju ‘Sile odozgor’! Okupimo naše obitelji na molitvu, zazivajmo Duha Svetoga i živimo po Gospinim uputama kako bi naša srca siromašna ljubavlju shvatila i upoznala Božju ljubav. Takva srca moći će stvarati svijet istine, slobode i dobrote.

Snimio Martin Musa

TEOLOGIJA SRCA

23. MEĐUNARODNI SUSRET

ORGANIZATORA HODOČAŠĆA, VODITELJA CENTARA MIRA I
MEĐUGORSKIH MOLITVENIH I KARITATIVNIH SKUPINA

Hodočašćenjem očitujemo da kao putnici između dvaju svjetova moramo uporno kormilariti, kako kaže K. Rahner, i ići k zadanom cilju, Bogu, jer na ovozemaljskom svijetu nemamo stalnog boravka. Ponovno otkrivanje hodočašća jedan je od znakova našeg vremena. Hodočašće je slika putujuće Crkve kao i znak naroda koji je na putu prema Bogu. Hodočasnik koji polazi na duhovni put napušta svakodnevni ambijent i upućuje se na određeno mjesto kako bi se susreo sa živim Isusom koji je Put, Istina i Život. To je cilj hodočašća. Zato je važna priprema hodočasnika prije, za vrijeme, a i poslije hodočašća. Tu odlučujuću ulogu imaju oni koji organiziraju i vode hodočašće.

JELA ODAK

U ŽUPI MEĐUGORJE SE NAKON ODREĐENOG VREMENA OSJETILA POTREBA ORGANIZIRANE DUHOVNE I INTELEKTUALNE FORMACIJE ONIH KOJI DOVODE HODOČASNIKE, A TO SU ORGANIZATORI HODOČAŠĆA, VODITELJI CENTARA MIRA I MEĐUGORSKIH MOLITVENIH I KARITATIVNIH SKUPINA. Zamisao o održavanju tih seminara rodila se u srcu fra Leonarda Oreča već 1989. godine. Razvijao ju je s franjevcima koji su na službi u Međugorju, posebice s fra Ivanom Landekom koji je postao župnikom 1991. Posjećivali su međugorske centre u različitim zemljama želeći ih međusobno povezati, što se najbolje ostvarilo upravo kroz godišnje

susrete. Molitveno-obrazovni seminari za formaciju započeli su 1993. godine. Do sada su održana dvadeset i dva takva seminara s različitim temama koje su bile prikladne za duhovni i intelektualni rast svih onih koji rade u organizaciji hodočašća. Prvih godina susreti su se održavali izvan Međugorja kako bi franjevci na službi u Međugorju i voditelji imali potrebnu sabranost i vrijeme jedni za druge, a sve u nastojanju da njihov zajednički rad u službi hodočasnika bude što plodonosniji. Od 29. veljače do 4. ožujka u dvorani sv. Ivana Pavla II. upriličen je dvadeset i treći Međunarodni seminar za organizatore hodočašća, voditelje centara mira te molitvenih i karitativnih skupina.

Tema ovogodišnjeg susreta bila je „Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan“ i sve je doista bilo prožeto promišljanjem koliko nas Bog ljubi. Susreti su svakog dana započinjali pred Isusom u Presvetom oltarskom sakramentu u molitvi protkanom tihim napjevima i kratkim meditacijama. Nakon toga bi uslijedila predavanja ili kateheza. Dojmljiva izlaganja na temu Milosrđa Božjega održali su fra Tomislav Pervan i fra Antonio Šakota. Seminar je vodio međugorski župnik fra Marinko Šakota.

Prvog dana seminara predstavljene su aktivnosti svih onih koji u župi sudjeluju u organizaciji hodočašća. Marija Jerkić govorila je o radu i djelatnostima Informativnog centra MIR Međugorje. Društvo vodiča, koje ove godine slavi 25 godina postojanja, predstavila je predsjednica Društva Jela Odak. I kao jednu novost u radu s hodočasnici – Ured za hodočasnike i organizatore hodočašća predstavila je Marijana Juričić. Cristian Stelzer, liječnik iz Austrije, predstavio je pokrete koji su nastali u Austriji kao plod Gospinog poziva na molitvu, mir i obraćenje.

Mnogi sudionici seminara su sa velikim oduševljenjem govorili o prekrasnim iskustvima molitve i zajedništva. Za većinu je ovo garancija da će u program svojih hodočašća za sljedeću godinu ponovno staviti ovaj susret i sudjelovati na njemu.

Dragi prijatelji, najradije bismo vas sve zagrlili da vam iskažemo našu ljubav, zahvalnost i priznanje za sve ono što ste učinili za nas tijekom održavanja ovog seminara. Osjećali smo se i prihvaćeni i ljubljani. Više od toga ne možemo ni tražiti, osim da nas pratite svojom molitvom. Puno nam znače vaša strpljivost i prijateljstvo. Blagoslov Presvetog Trojstva neka prati i vašeg župnika fra Marinka i sve koji su bili uključeni u realizaciju seminara. Osobito želim istaknuti njihovu profesionalnost i strpljivost. Ako bude Božja volja, potrudit ćemo se da uvijek sudjelujemo u ovim seminarima, jer su dragocjena prigoda da nastavimo put obraćenja, i kao takva, sam su Gospin dar. Vraćamo se svakodnevici života obogaćeni novim iskustvima i ohrabreni molitvom cijele ove okupljene zajednice.
Mario i Giovanna Elizei, Italija

Dojmovi sudionika seminara

Još od 1984. godine počeli smo upoznavati Međugorje i duhovno rasti i sazrijevati, slijedeći upute iz Gospinih poruka. Od 1997. godine počeli smo organizirati molitve u obiteljima u našoj biskupiji u Senigaliji i još uvijek se okupljamo u tim istim okruženjima i molimo zajedno.

I ove smo godine na seminaru upoznali mnoge drage ljude iz istočnih zemalja i iz Južne Amerike. Ali najljepše je svjedočanstvo ono koje smo čuli od prisutne braće protestanata. **Francesco i Lea**, Senigalia, Italija

Velika zahvala Gospi i svim organizatorima na ovom prekrasnom seminaru. Kroz svjedočanstva, druženje i predavanja dobili smo inspiraciju za nove ideje kako širiti Gospinu poruku mira u svojim zemljama. Ovaj seminar je također bio i duboka duhovna obnova. Za mene osobno su bile posebne molitve na Podbrđu i Križevcu. Imala sam osjećaj da smo svi, domaći i oni koji dolazimo iz različitih zemalja, obitelj koju ujedinjuje ljubav prema Djevici Mariji, Isusu kao i ne-sebična želja da im služimo. **Ineta**, Latvija

Hvala organizatorima i župniku fra Marinku što na seminaru gotovo nije bilo rasprave o organizacijskim i tehničkim pitanjima. Bit Međugorja je poziv da rastemo u ljubavi Božjoj. I doživjela sam ga srcem. Posebno hvala za meditaciju u srijedu navečer, zajedno sa župljanima. To je izvrstan oblik molitve u kojoj bih željela ponovno sudjelovati. Jednostavno, dovoljno je biti tu. Samo jedno je potrebno – dozvoliti Gospi da djeluje. Bitna je stvar seminara mijenjanje sebe, a ne samo primanje „na znanje“. **Marina**, Rusija

Seestra Zita i ja dolazimo iz Litve. Ovdje smo kao voditelji molitvenih skupina koje prvenstveno mole za Crkvu i svećenike. Prvog dana seminara fra Marinko je rekao da trebamo prihvatiti križ i poljubiti ga. Pomislila sam: Kako bi bilo dobro da to mogu čuti i naši svećenici iz Litve. Ojedom se u mom srcu rodio odgovor: „Ti ih dovedi ovamo.“ Želja za tim postala je još jača kad sam u fascikli, koju je dobio svaki sudionik seminara, između ostalog našla i program međunarodnog seminara za svećenike. Molim vas, molite zajedno s nama da i svećenici iz Litve prebrode sve prepreke i odgovore na Gospin poziv i sudjeluju na seminaru za svećenike ove godine. Nama neka Gospodin da hrabrost i mudrost u organizaciji hodočašća za svećenike. Hvala Nebeskom Ocu, Isusu i Duhu Svetomu da smo mogle sudjelovati na ovom seminaru. Za sve nas bio je to veliki dar. Hvala lijepa svima! **s. Aida i s. Zita**, Litva

Stablo dozrijeva i daje plodove – to je moj dojam nakon ovoga seminara. Kroz poziv „Rasti u ljubavi“ saznala sam više o sebi i kako prihvatiti životne križeve. Zahvalna sam Isusu i Gospi za veliki dar – Gospinu školu ljubavi i mira, ali i njezine učenike koji su postali učitelji i dijele s nama svoje iskustvo, vodeći nas u dubine duhovnosti. **Olha**, Ukrajina

Na seminaru smo sudjelovali po drugi put. Oduševljeni se vraćamo kući, obogaćeni novim iskustvima i idejama. Osjetili smo poziv organizirati hodočašće iz Slovačke na „Međunarodni seminar za bračne parove“ koji će se održati u Međugorju od 9. do 12. studenoga 2016. godine. **Supružnici Hreno**, Slovačka

ODRASTANJE U MARIJINOJ BLIZINI

RAZMIŠLJAM O POČETCIMA SVOGA REDOVNIČKOG I SVEČENIČKOG ZVANJA I MISLI MI ODMAH OTPLOVIŠE PREMA MEĐUGORJU, MJESTU MOLITVE I BOŽJE BLIZINE. Svi smo mi od Boga pozvani. Najprije na život. Zatim smo po krštenju pozvani biti njegova djeca, sinovi i kćeri. Kasnije ljudi osjete poziv u brak i neko zanimanje. Ipak, svećenički poziv svakako je poseban i nesvakidašnji. U mladosti su mi se svećeništvo i franjevaštvo učinili logičnim slijedom. I danas bih taj put odabrao s istim žarom i uvjerenjem. Ponajprije, odrastao sam u obitelji u kojoj je svakodnevna molitva bila sastavni dio života. Danas shvaćam kako zajednička molitva u obitelji odgaja mladog čovjeka. Ne kaže se uzalud: „Obitelj koja moli

FRA SERDO ČAVAR

GOSPA JE MAJKA KOJA VODI NAŠE KORAKE. ISKUSIO SAM NJEZINU PRISUTNOST U MEĐUGORJU. ZAHVALAN SAM GOSPI ŠTO SAM IMAO PRILIKU ODRASTATI U MEĐUGORJU.

zajedno, ostaje zajedno!“ Uz to su me roditelji naučili važnoj životnoj lekciji – Poštenje i trud su vrijednosti koje se dugoročno isplate. Bez njih ništa! Slobodne ljetne dane i vikende proveo sam radeći u očevu restoranu i susretajući ljude koji su iz cijeloga svijeta dolazili u Međugorje. Bilo je tu zanimljivih iskustava.

Rado sam tada odlazio i na susrete Frame i molitvene skupine. Često se prisjetim naših druženja uz fra Danka Perutinu, fra Franu Musića i fra Ljuba Kurtovića. Nama su mladima ti susreti dali jedno važno usmjerenje. Bili smo kao i drugi mladi, družili se i zabavljali, ali smo i naučili neke važne životne lekcije na vrijeme. Drago mi je što danas prve godine svoga svećeništva najviše provodim upravo s mladima, kroz Framu i vjeronauk u školi. S mladima je posebno lijepo! Nosi te njihova radost. Prisjetim se i s posebnom

simpatijom svoga razreda iz srednje škole. Prijatelji su me također oblikovali i sigurno na jedan neizravan način uputili na stazu franjevaštva.

Međugorski je ambijent učinio svoje u mom razmišljanju o pozivu. Duhovna snaga se osjeti na svakom koraku... Zato se ljudi ovamo uvijek iznova vraćaju. I ja se vraćam! Svaki odlazak u Međugorje mi je kao malo hodočašće, jer Međugorje nije obično mjesto. Kao mladiću osobito snažno mi je bilo vidjeti redove ljudi koji se žele ispovjediti i pomiriti s Bogom. Shvatio sam tada: svećenik je osoba koja stoji između čovjeka i Boga. Bila je to snažna slika koja mi se uvukla u dušu i djelovala jako privlačno. Počeo sam sve češće razmišljati o pozivu. Bio sam tada maturant. Sjećam se da sam znao često moliti Boga da jednog dana radim posao u kojem ću biti sretan i ispunjen, a ujedno drugima na

pomoć. Razmišljao sam kako je frustrirajuće raditi cijeli život nešto za što nisi rođen. Danas, kad je prošlo više od 10 godina od moje odluke da stupim u samostan, vidim da se moja molitva ispunila. Za mene je ovo što radim ispunjenje snova. Zahvalan sam za mnoga prelijepa iskustva!

Gospa je majka koja vodi naše korake. Iskusio sam njezinu prisutnost u Međugorju. Tu je na djelu Božja snaga! Nikakva ljudska. Da je ovo ljudsko djelo, davno bi se posvađali i razišli. Zahvalan sam Gospi što sam imao priliku odrastati u Međugorju. I danas povjeravam svoj poziv njezinom majčinskom zagovoru i utječem joj se. Ona je najbolji put do neba – naše domovine. Iskusiła je život, patnju i bol, ali ostala je uvijek vjerna Božjoj riječi, do kraja. Od nje molim dar ustrajnosti na putu kojim hodim.

Međugorski molitveni pokret u Austriji

MOLIMO ZA MIR

Gospin poziv iz Međugorja na molitvu za mir, na obnovu obiteljske molitve i na formiranje molitvenih grupa u svijetu izazvao je veliko molitveno gibanje. Početkom ožujka u Međugorju se iz 25 zemalja na molitvu i razmatranje Gospinih poruka, na slušanje duhovnih predavanja kao i na razmjenu vjerskih iskustava odazvalo preko 300 voditelja molitvenih centara Međugorja, organizatora hodočašća i utemeljitelja raznih udruga proisteklih iz Međugorja. Osobito je bilo zanimljivo svjedočanstvo liječnika dr. Christiana Stelzera. Dr. Stelzer, liječnik iz Beča, svjedočio je o svom prvom susretu s Međugorjem, o nastanku udruge „Oase des Friedens“ te o „međugorskom“ molitvenom pokretu u Beču.

DRAGI GOSPINI PRIJATELJI!

Ovih se dana navršavaju 33 godine otkako sam prvi put s Johannesom, Iganjom i Bernardom, kolegama sa studija, došao u Međugorje. To prvo iskustvo Međugorja za mene je bilo posebno. Na hodočašće smo krenuli očevim autom. Putujući kroz tadašnju Jugoslaviju, često smo nailazili na velike plakate koji su parolama: „Tito volimo te!“, ili „Druže Tito mi ti se kunemo!“ veličali lik i djelo komunističkog diktatora. Došavši u Međugorje, parkirali smo auto pred crkvom. Bila je nedjelja prijepodne.

I prvo što smo osim crkve u Međugorju primijetili, bilo je brdo na kojem ovaj put nije bilo niti plakata niti parola već samo veliki križ. Ušli smo u crkvu upravo pri kraju pučke mise. Crkva je bila prepuna i svi su bili na koljenima i molili sedam Očenaša za mir. Nikada prije nisam vidio tako puno ljudi da tako intenzivno mole. Njihova ritmična molitva za mene je bila poput kucanja na nebeska vrata. I nas četvorica smo jednostavno kleknuli i počeli moliti. Poslije blagoslova svi su izašli pred crkvu i neko vrijeme ostali u razgovoru. Jedna je žena išla kroz narod i dijelila kruh na lomljenje. Primijetivši i nas, tada čini mi se jedine strance, koji smo stajali malo po strani, prilazi k meni i daje mi kruh za mene i moje prijatelje. To je za mene bio doživljaj prve Crkve.

Tu večer franjevci su nas otpratili na prenočište kod dvije obitelji podno Križevca. To su bile obitelji Ljilje i Miljenka te Zdenke i Mate (Fate) Vasilja. Fra Tomislav Pervan nam je pokazao jednu šupu gdje smo mogli sakriti auto, jer je u to vrijeme strancima bilo zabranjeno prenočiti u selu. Tadašnja komunistička vlast nije htjela da mještani dođu u kontakt sa strancima. Prve informacije o Međugorju dao nam je fra Ivan Dugandžić, a fra Jozo Zovko, koji je tih dana bio upravo pušten iz zatvora, potaknuo nas je na molitvu.

Nešto vrlo zanimljivo dogodilo se drugog dana hodočašća. Naime, dok smo sjedili u blizini crkve, moj prijatelj Johannes je najedanput u ruke uzeo gitaru i počeo pjevušiti neku pjesmicu. Kako su i tekst i melodija bili jako jednostavni, pjesma je spontano ušla u moje uho te sam i ja počeo pjevati zajedno s njim. I dok smo pjevali pored nas je zastao fra Stanko Vasilj oslušujući što to mi pjevamo. Upitao nas je bismo li ovu pjesmu otpjevali večeras, poslije mise u crkvi. S radošću smo pristali i te je večeri prvi put u crkvi otpjevana „Gospa, majka moja“. Tih smo dana, iako je bilo zabranjeno, kriomice, svako popodne s jednom malom molitvenom grupom išli na Križevac. S nama su tada bile Jelena i Marijana, Andrijana, Slavica, druga Marija i druga Jelena te Stanka i mala Anita. Pitali smo se: „Tko može jednom Austrijancu zabraniti da se popne na neko brdo?“ Policija je pak mislila drugačije. Dan uoči našeg povratka u Austriju, u podnožju Križevca, uhitili su dvojicu mojih prijatelja i priveli ih na obavijesni razgovor u policijsku postaju u Čitluk, gdje su na saslušanju proveli cijelu noć. Ujutro su im, uz nalog da u roku od 24 sata napuste zemlju, vraćene putovnice u kojima je stajao pečat zabrane ulaska u naredne 3 godine. Na sreću, tog popodneva kada su njih dvojica uhićena, ja

sam s još jednim prijateljem bio u Mostaru. U namjeri da uhitite i nas, zatvorili su glavni put od Čitluka prema Međugorju. Ali uz pomoć mještana koji su nam pokazali sporedni put, uspjeli smo im umaći te smo sigurni napustiti Međugorje. To prvo iskustvo Međugorja ostat će neponovljivo i nezaboravno! Vrativši se u Beč, obavijestili smo o svemu Valentina Inzka, tada austrijskog konzula u Beogradu, a koji danas, koje li slučajnosti, obavlja funkciju visokog predstavnika Europske unije za Bosnu i Hercegovinu u Sarajevu. Nedugo nakon toga g. Inzko, zajedno s poznatim austrijskim novinarom, odlazi u Međugorje. Taj njegov posjet bio je

Dan uoči našeg povratka u Austriju, u podnožju Križevca, uhitili su dvojicu mojih prijatelja i priveli ih na obavijesni razgovor u policijsku postaju u Čitluk, gdje su na saslušanju proveli cijelu noć. Ujutro su im, uz nalog da u roku od 24 sata napuste zemlju, vraćene putovnice u kojima je stajao pečat zabrane ulaska u naredne 3 godine.

svojevrсна prekretnica jer se tada za Međugorje prošlo u cijeloj Austriji. Moji prijatelji i ja postali smo svjedoci Međugorja. Gdje god da smo pozivani svjedočiti o Međugorju, bilo u župe, samostane, škole, kino dvorane, pa čak i u gostionice, s radošću smo se odazivali. Govorili smo o događajima i pokazivali dijapozitive. Za Međugorje su se najednom mnogi počeli zanimati. Ljudi su nas sve češće tražili pomoć i savjet kako bi i oni hodočastili u Međugorje. I tako, iz ovih naših svjedočanstava nastala su i prva hodočašća iz Austrije u Međugorje. Duskora, i službena crkva nije mogla ne primijetiti to veliko zanimanje za Međugorje. Jednoga dana bili smo pozvani govoriti u malom biskupskom sjemeništu, kojem je u isto vrijeme u posjetu bio i naš pokojni kardinal Franz König. Nakon svjedočanstva pozvao me k sebi i pitao: „Zašto vi vjerujete da je Međugorje istinito?“ U trenutku mi je kroz glavu prošla slika kako međugorski hodočasnici iz Beča ulaze u autobus. Odgovorio sam mu: „Eminencijo, zato što se ljudi iz Međugorja vraćaju preobraženi.“ Na to mi, pogledavši me velikim očima, reče: „Onda govorite i svjedočite mnogima o Međugorju.“

Gospina je želja od samog početka da zajedno s njom molimo za mir. U prosincu prošle godine pozvali smo sve molitvene grupe nastale po Međugorju da nam se jave kako bi mogli napraviti novu zemljopisnu kartu molitvenog gibanja u Austriji. Ovaj proces još traje, ali ono što već mogu reći jest da je predivno čuti kako se ljudi već više od tri desetljeća jednom tjedno sastaju na molitvu. Ova vjernost molitvi još je jedno specifično obilježje Međugorja. Kardinal Schönborn jednom prigodom reče: „Širom svijeta čitaju milijuni ljudi poruku iz Međugorja i u tome prepoznaju zov Majke Božje za njihov život. I ako ih ona jednom mjesečno na to podsjeća, da mole, da se obraćaju, da se pomiruju i da Gospu ljube - što nam se onda boljega od toga može dogoditi?“ U Austriji postoje pored mnogih molitvenih grupa, osim u Beču, također i još dva velika centra Međugorja. To su Innsbruck i Graz. Iz svih dijelova Austrije organiziraju se tijekom cijele godine hodočašća u Međugorje. I to najviše, u periodu između Cvjetnice i Uskrsa, zatim za molitveni Festival mladih i krajem listopada oko 26.10. – državnog praznika Austrije.

mary's meals

Posljednjih sedam godina molitvene grupe u Austriji podupiru i projekt Mary's Meals, još jedan od plodova Međugorja koji danas hrani i daje nadu za više od milijun djece u dvanaest najsiromašnijih zemalja svijeta. Obećanje iz Marijinog „Veliča“: „Gladne napuni dobrima“ jest duhovna inspiracija i moto udruge Mary's Meals. Gospa nam preko Mary's Meals želi poručiti da je glad, zlo koje dnevno širom svijeta odnosi najviše žrtava, moguće iskorijeniti.

U ovom tjednu Mary's Meals počinje projekt s dnevnim obroci- ma za tisuću djece u jednom izbjegličkom logoru u Libanonu. Pratimo ovaj angažman i u našim molitvama. To bi mogao biti početak jednog rješenja za ovu veliku tragediju naših dana.

I počela su se organizirati i redovita hodočašća. U Beču je nastala jedna velika molitvena grupa u centru grada kao i pismeni apostolat Gebetsaktion Međugorje, koja do danas širi poruku Međugorja. Godine 1987. u nastojanju da priredimo jedan vodič za molitvene grupe u Austriji, napravili smo jednu anketu o tome koliko se međugorskih molitvenih grupa redovito sastaje u javnim i crkvenim prostorima. Nakon malo vremena javilo nam se i o svom nas djelovanju izvijestilo oko 200 skupina, koje najmanje dva puta mjesečno zajedno mole. Postali smo svjesni da se radi o jednom novom gibanju u Crkvi, većem nego što smo mogli i zamisliti. Jer pored ovih velikih molitvenih skupina postojalo je mnogo više malih skupina koje su se okupljale po stanovima i kućama, u obiteljima i među prijateljima. Molili su zajedno kronicu i razmatrali Gospine poruke i Evanđelje. Uvidjeli smo veliku potrebu za pastoralom, kako bi se ova karizma koju su ljudi u Međugorju dobili, nastavila razvijati u župama i zajednicama. S ovom namjerom smo došli kardinalu Hansu Hermannu

Prije 18 godina smo uz pomoć molitvenih grupa uspjeli otvoriti kuću zajednice Cenacolo u Austriji. Naši hodočasnici još uvijek pomažu zajednicu tako da su u međuvremenu otvorene nove kuće u Poljskoj i Slovačkoj.

Groeru, koji je tada bio nadbiskup Beča. On nam je savjetovao da osnujemo jednu udrugu u kojoj će zajedno svećenici i laici pratiti apostolat molitvenih grupa. Tako je nastala „Oase des Friedens“.

KAKVOM BI TREBALA IZGLEDATI DUHOVNA POTPORA MOLITVENIH GRUPE

Razmišljajući o tome, često nam je na um dolazila poruka Majke Terezije iz Kalkute: „Nemoj uništiti djelo Božje.“ Ljudi koji se u Međugorju obrate vraćaju se kući s jednim dubokim duhovnim iskustvom. Oni žele ponajprije obnovu svoga srca i života. Oni su ondje okusili vjeru i osjećaju veliku žeđ za sakramentima, za Crkvom. Osjećaju veliku želju i za znanjem o Crkvi i crkvenom učenju. Osobno poznajem mnogo ovakvih primjera. Duhovnu pratnju čine, molitveni susreti, duhovne obnove s molitvom, predavanja, mogućnost za ispovijed, za razgovor, slavlje sv. mise i euharistijsko klanjanje. U Austriji postoji jako puno aktivnih vjernika i grupa. Udruga „Oase des Friedens“ svakog mjeseca objavljuje časopis u kojem donosimo svjedočanstva, informacije o karitativnim projektima koji su izrasli iz Međugorja. Tu je vrlo važan i kalendar molitvenih okupljanja u cijeloj Austriji, kao i hodočašća za Međugorje. Ove godine smo opet započeli i rubriku pod imenom: „U Gospinoj školi molitve“, s duhovnim nagovorima i poticajima na obnovu molitve od strane svećenika i laika, s meditacijom o aktualnoj poruci i to uvijek od drugih osoba, svećenika ili laika. Udruga „Oase des Friedens“ je dobila i biskupsko priznanje od kardinala Schönborna. Postala je i član foruma za crkvena gibanja Bečke nadbiskupije. Svake godine organiziramo u katedrali *Međugorski molitveni susret za mir*. Ove godine susret će biti 27.9.2016. Ovom prigodom bih želio citirati našeg kardinala: „Bečka je katedrala srce Austrije, srce austrijske crkve zajedno s Mariazellom. Ovaj veliki molitveni pokret, koji je toliko- ma u našoj zemlji donio blagoslov, mora imati mjesta i u katedrali. Zbog toga je za mene i za ovu župu velika čast što se ovaj molitveni susret jednom godišnje događa u katedrali uz veliku molitvu, zahvale, slave i prošnje.“ U rujnu 2009. nakon našeg molitvenog susreta za mir u katedrali, rekao mi je kardinal da bi rado posjetio Međugorje. Osobno sam imao čast organizirati i pratiti njegovo hodočašće u Međugorje. To su bili doista nezaboravni dani. Kardinal je posjetio videoce i neke od karitativnih udruga sa sjedištem u Međugorju. Održao je na Silvestrovo katehezu o Božjem milosrđu i slavio misu polnočku na prijelazu u novu godinu 2009/2010. Tom je gestom kardinal htio izraziti svoju naklonost i blizinu svim hodočasnicima koji ovamo dolaze. Kad je vidio toliko mnoštvo ljudi koji su se tih dana penjali na Podbrdo i Križevac, rekao mi je: „Ovo je Sensus fidei“, duboki osjećaj vjere vjernika. Kardinal Schönborn je jedan od svjedoka međugorskih događaja. Hvala ti, draga Gospe, za Tvoj majčinski zagovor i za Tvoju nazočnost među nama!

MOJE OSLOBODENJE POČELO JE U MEĐUGORJU

Talijan Francesco Vaiasuso (45) u svojoj je 31. godini života otkrio da ga je obiteljska prijateljica iz osvete odvela na crnu misu i zaredila Sotonu kad je imao svega četiri godine. Zbog toga je trpio razne zdravstvene tegobe za koje medicina nije pronalazila lijek, a morao je napustiti i školovanje zbog problema izazvanih sotonskim opsjednućem. Do susreta s ocem Matteom La Gruom, po čijoj se molitvi pokazalo da njegovo tijelo muči Sotona i k tome još 27 legija demona, Vaiasuso nije ni slutio da je opsjednut. Od toga trenutka počela je njegova svakodnevna bitka za oslobođenje od zlih duhova koji su mu život učinili nepodnošljivim, uništavajući njega, njegov brak i sve njegove odnose. Tek nakon dugih godina molitve i više od 400 egzorcizama, Vaiasuso je doživio potpuno oslobođenje. O svemu je s novinarom Paolom Rodarijem napisao i knjigu „Moje opsjednuće“ koju je objavila izdavačka kuća Verbum iz Splita.

SNJEŽANA ŠETKA

Francesco, kako ste pobijedili Sotonu?

- Sotona se pobjeđuje samo ljubavlju.

Ljubavlju prema Bogu, čovjeku...? Pojasnite malo.

- Prva stvar koju moramo razumjeti kao kršćani jest da smo djeca Božja. Na taj način možemo ljubiti vlastiti život i ljubiti Gospodina Boga. Tako se mogu ljubiti i drugi kako nas evanđelje uči. Isus nas uči - ljubite jedni druge. Sotonu se može pobi-

jediti ljubavlju koja je povezana s molitvom i kršćanskim življenjem.

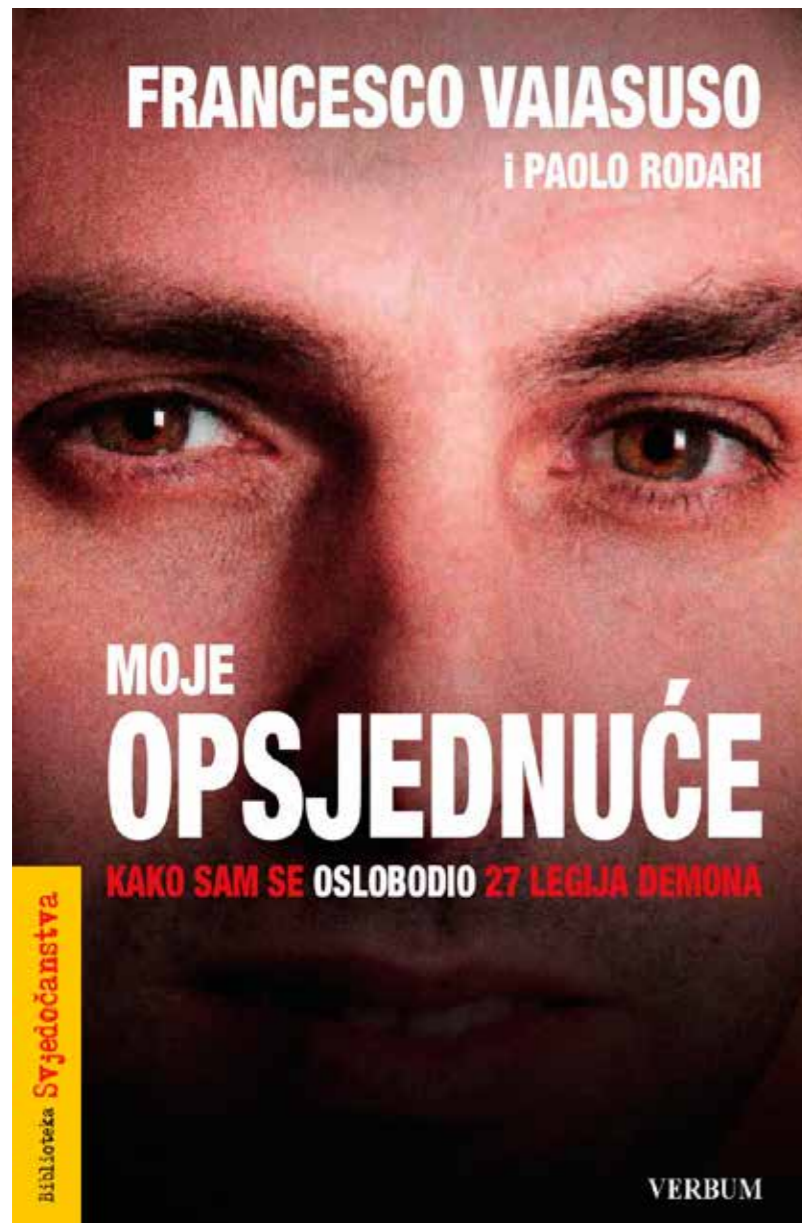
Jeste li ikad, dok ste imali zdravstvene i sve druge probleme, pomislili da to nije s Božje strane, da je u pitanju Sotona, da ste žrtva uroka, prokletstva, da je na Vas nešto nabačeno?

- Ne, nisam poznao uopće prisutnost Sotone u ljudskom životu. Vodio sam jedan običan život unutar katoličke obitelji, ali nisam bio praktični katolik. Nismo prakticira-

li vlastitu vjeru, makar se je moja obitelj kasnije malo približila vjeri, ali to nije bila jedna potpuna vjera, nego površna. Ali nikad mi nitko nije govorio o Sotonu.

Što je za Vas bilo najgore kad ste spoznali da ste opsjednuti Sotonom i s još 27 legija demona?

- Prvi put kad sam čuo da sam opsjednut, imao sam osjećaj da sam izgubljen u svijetu, kao da sam izgubio vlastiti identitet. Nisam više znao tko sam. Nisam znao jesam li više

Moje opsjednuće je knjiga koja će potresti sve čitatelje neovisno o njihovu svjetonazoru. Predstavlja izravan i neposredan uvid u zastrašujući fenomen đavolskoga opsjednuća. Ona je autentična ispovijest i iznimno snažno svjedočanstvo čovjeka koji iz vlastitog iskustva poručuje: 'Zlodusi postoje.' Ali ona je i puno više od toga – ona poručuje da Bog ima konačnu riječ, on je naš Spasitelj koji nas nikada ne napušta."

Knjigu možete naći u suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

čovjek, stvar ili drvo. Osjetio sam se praznim unutar sebe samog. Bilo mi je strašno to odsustvo Božje prisutnosti. Kao da mi je netko rekao: Bog ne postoji, sve je jedna prijevarena.

Koga smatrate najzaslužnijim za svoje oslobođenje od Sotone?

- Svoju suprugu Danielu. Susreo sam dosta svetih svećenika koje nikada neću zaboraviti. Također vjernike laike i časne sestre smatram zaslužnima. Svaki dan kad molim, sjećam se tih osoba u svojim molitvama.

Po čemu je Vaša žena najzaslužnija?

- Sotona želi podijeliti obitelj. Udvoje se lakše pobjeđuje Sotona. Gospodin sam kaže: Gdje su dvoje-troje sabrani u moje ime, ja sam tu s njima. Zato je od temeljne važnosti u duhovnoj borbi biti s nekim drugim. Sveti Pavao je utemeljio zajednice, jer zajednica štiti pojedinca od utjecaja Sotone. Na temelju sakramenta ženidbe moja žena i ja smo praktički formirali kućnu crkvu. Jer smo bili dvoje. A Bog nam je dao sakrament ženidbe i po tom sakramentu snagu da pobijedimo Sotonu.

Ali Vaša majka je predložila Vašoj ženi da Vas ostavi kad je vidjela što Vam se događa!

- Da, čini se apsurdnim prijedlog moje majke, ali u toj situaciji jednog nemogućeg života sa mnom moja je majka predložila najnormalniju stvar svojoj nevjesti. Kad je tako, ti idi, živi svoj život, ne ćemo ti zamjeriti ako odeš, rekla joj je.

Da, moje oslobođenje od Sotone počinje u Međugorju. Ja sam u Međugorju čuo kako molitvu treba povezati s postom. A čuo sam i kako se postom pobjeđuju ratovi. Pa sam mislio kako posteci pomažem da prestane rat u Hrvatskoj. Poslije sam u vjeri doznao kako sam postom pobijedio đavla. Gospodin je sve pripremio. Postio sam nesvjestan što će se dogoditi, a time sam zapravo pobijedio Sotonu.

Ali žena nije otišla?

- Mi sada ovdje mirno sjedimo. A ja sam znao dnevno biti po 7-8 sati u transu. Nisam mogao ženi obećati normalan život. A jedna žena u braku očekuje djecu i jedan ugodan obiteljski život. PadreTonino je psihološki jako pomogao mojoj ženi. Rekao joj je da će joj on pomoći da poništi brak sa mnom. Mogla je izabrati – ostati ili otići. Izabrala je ostati s mužem i boriti se. To je bilo najveće čudo.

Pišete kako ste padali u trans i postajali neka sasvim druga osoba, izopačena i zločesta posebno prema svećenicima egzoracistima koji su molili za Vas. Jeste li ikad pomislili da ste poludjeli? Jeste li se bojali da gubite zdrav razum?

- Ne, nije mi to padalo na pamet jer sam i u stanju transa bio priseban, sebi jasan. To mi je davalo sigurnost i hrabrost ići naprijed.

Ali ipak ste bacali raspela na svećenike egzoracisti koji su molili nad Vama!

- Nisam to radio ja, nego onaj opsjednuti, demon u meni. U tim sam se trenutcima osjećao kao promatrač samoga sebe. To je ono iskustvo o kojem govori sveti Pavao u Poslanici Rimljanima – da čini ono zlo koje ne želi. A ako čini zlo koje ne želi, onda to ne čini on, nego onaj grijeh u njemu, a u mom slučaju to je bio Sotona u meni. U životu nikada nisam bio ni nasilan ni svadljiv, a kad sam doživio da moje tijelo reagira drukčije nego što je moja narav, nego što se inače ponašam, shvatio sam da to nisam ja nego netko drugi u meni. I u trenutcima dok

Francescov put

Bacam se na zemlju ležeći, širim ruke i odjednom vidim čitav svoj život kako mi prolazi pred očima. Čitava ga stavljam u Gospine ruke. Predajem joj ga izjavljujući da sam spreman započeti novi život. U meni se budi oluja. Prolazim kroz veliku nutarnju muku. Prikazao sam Gospi svu svoju prošlost, a istodobno zahtijevam znak koji tražim već dugo vremena: "Daj da se susretнем s vidiocem ili ti ne vjerujem." Susret s vidiocem, to je znak koji tražim kako bih vjerovao, cijena koju nebo treba platiti da kupi moju vjeru.

Od trenutka kad je u svibnju 1997. godine, kad je imao 26 godina, ugledao sliku Gospe iz Međugorja koju je u njihovu obiteljsku galeriju umjetnica donijela jedna gospođa želeći je uokviriti, Francesco Vaiasuso je poželio otići u Međugorje. A saznanje da se Gospa svaki dan ukazuje djeci kojih je šestoro, još ga je više vuklo da što prije dođe Gospi. Slučajno je, kaže, pronašao knjigu koja govori o jednoj od vidjelica iz Međugorja, o Vicki Ivanković. Vicka u toj knjizi govori o postu, o važnosti koju post ima u vjerskomu životu, pa je i sam počeo postiti.

Majka primjećuje promjenu u meni. Ne zna koji je uzrok te promjene, ali joj je drago. Nasmijala se kada sam joj jednoga dana, dok sam čistio auto, rekao: "Mama, zalijepit ću na staklo iznutra jednu naljepnicu s Gospinom slikom i otići sam u Međugorje."

Nekoliko dana poslije u galeriju je ušao svećenik, salezijanac don Giuseppe Ilari, koji će Francescu otvoriti hodočasnički put u Međugorje. Francesco je napisao i pismo Gospi. "Govorim joj o svojim bolestima, o astmi, o očevim problemima te o svim drugim obiteljskim problemima. Kažem joj: "Sve riješi, pa makar i za deset godina, ali sve riješi."

Kad je u potresom razorenu Umbriju vozio humanitarnu pomoć, za nj nije bilo nikakvih prepreka, iako je policija blokirala sve puteve. On se samo obratio Gospi: "Vidiš li što činim za tebe? Idem sve do Asiza. No odgovori mi, daj mi znak koji tražim. Daj da se susretнем s vidiocima,

reći i ja joj predajem pismo koje sam Gospi napisao u Fermu. Ona ga uzima i stavlja u veliku crnu torbu.

"Stavljam ga ovdje. To su pisma koja su mi danas stigla. Gledaj koliko ih je. Nemoguće ih je sve pročitati. No Gospa zna što je napisano u svakom od njih. Ona zna sve."

Ne tražim ništa od Marije. Shvaćam, doista, da mi ništa ne može reći. Tražio sam znak od Gospe kako bih povjerovao i ona mi je dala taj znak. Što još trebam? Što bih drugo tražio?

Malo poslije ušao sam u malu kapelicu gdje se čeka Gospino ukazanje. Usred brojnih stolica nalazilo se malo

GOSPE DAJ MI ZNAK

"Svaku srijedu i petak živim o kruhu i vodi. Moje srce zna: Gospa to želi. Ova se fiksacija može činiti neobičnom. Pa ipak, Gospa me poziva, na meni tajnan, ali stvaran način. Na što? Da krenem njezinim putem.

U šutnji počinjem razgovarati s njom. Zvati je. Moliti se da je ugledam. Jednoga dana jedna je majčina prijateljica ušla u galeriju i počela govoriti o svojoj prijateljici iz Detroita koja je otputovala u Međugorje. "Bila je pozvana u Međugorje jer nitko ne ide tamo ako ga Gospa ne pozove."

Vatra. Te riječi pale moje sljepoočice. Gori bez prestanka. Počinjem si govoriti: "Moram otići u Međugorje, i ja moram poći tamo. Ona je žena otišla iz Detroita, ne mogu li onda i ja iz Alcama?" Nemam pojma gdje je Međugorje. Tražim na karti, ali ga ne mogu naći. Raspitujem se. Kažu mi da se nalazi u bivšoj Jugoslaviji, gdje je upravo u tijeku rat. Molim se Gospi i kažem joj: "Tijekom sljedećih osam dana nađi mi svećenika koji će mi pomoći da odem tamo."

učini da vidim da zaista postojiš."

"Ne bojim se umrijeti. Štoviše, opasnost povećava važnost onoga što činim: "Gledaj," velim Gospi, "riskiram i život da bih te susreo."

Kad je konačno stigao s hodočasničkom grupom u Međugorje, jedva je čekao kad će se susresti s vidiocima ili bar jednim od njih.

Najprije su ga doveli do Vickine kuće, ali ona je bila bolesna i nije ih mogla primiti. Nakon toga su otišli k drugoj vidjelici, Ivanki Ivanković -Elez

"Nije ovdje, vratit će se za tri dana", rekli su im. Potom su pokušali doći do Ivana Dragičevića, ali ni njega nije bilo. Nema nikoga, kao da su svi nestali. Pietro, voditelj hodočašća je bio bez riječi, jer mu se nikada nešto slično nije dogodilo. Redovito nalazi barem jednoga vidioca s kojim bi razgovarao. Potom su išli k Mariji Pavlović. Rekli su mu da je ona u Italiji. Ali Francesco nije htio ići dok je ne vidi. Počinje vikati: "Ja ne idem! Kleknut ću ovdje na zemlju i čekat ću sve dok se ta vidjelica ne vrati!"

I da stvar bude bolja, kad su već bili na odlasku, Marija se ranije vratila s puta i – pozvala Francesca u svoju kuću! "Ovaj je mladić gost u mojoj kući", kaže Marija kućepazitelju.

"Te mi riječi mnogo znače. Ulaze u moje srce i ostaju u njemu. Gost sam u Marijinoj kući, u kući jedne vidjelice. Gospa mi je odgovorila. Znak je stigao izravno s neba.

Sjeli smo s Marijom u primaću sobu. Sluša što joj imam

klecalo s crvenim jastučićem. Kleknuo sam na jastučić, a svećenik me je začuđeno pogledao. Shvatio sam i zašto kada je ušla Marija i počela se smijati.

"Francesco," rekla mi je, "uzeo si mi mjesto! Ali drago mi je. Ostani tu, tako ćemo iznenaditi Gospu kada dođe."

Smeten i pomalo postidjen čekam ukazanje.

Marija počinje moliti kronicu. Na trećoj desetici zatrepta vjeđama i počne micati usnama. Razgovara s nekim ispred sebe, s Gospom, no nitko ne čuje njezine riječi. Sve snimam male-nom kamerom.

Na kraju ukazanja Marija ustade. Rekla je prisutnima da joj je Gospa ostavila jednu osobnu poruku te da je blagoslovila sve nazočne. Kaže da je vidjela njezin veliki veo kako se širi nad Međugorjem te kako svojom ljubavlju prekriva sve koji koračaju nje-govim ulicama.

Francesco se vratio kući i 8. prosinca 1997. svoj je život posvetio Gospi, a u znak zahvale organizira hodočašća u Međugorje.

Gabriel Amorth: Njegov je oblik opsjednuća doista bio izniman: cijelo je vrijeme bio lucidan, svjestan onoga što se događa, nemoćan promatrač dok su mu zlodusi mučili tijelo i dušu.

mi je bilo dobro, kod kuće sa svojom ženom i obitelji, ponašao sam se normalno. Sve je bilo u redu. Jedino nisam bio radostan, vedar kao sad, bio sam tužan.

Kako netko danas može znati da je u vlasti Sotone? Kako „ja“ mogu znati jesam li pod utjecajem Sotone?

- To pitanje osoba sebi ne bi uopće trebala postavljati ako se nalazi i živi ozbiljnim kršćanskim životom. Isus kaže na jednome mjestu: Tko je sa mnom, a tko je protiv mene? Zato je jako važna jedna dobra ispovijed. Učiniti jednu dobru ispovijed praktički znači biti oslobođen, biti u životu slobode. Ali jedna dobra ispovijed se dogodi jednom u nekoliko godina. Ako se živi jedan redoviti život vjere, u tom slučaju osoba može biti sigurna da je bez demonskog utjecaja. Slaviti svetu misu i moliti krunicu ne može osoba koja je u vlasti Sotone. To su znakovi da je osoba bez demonskih utjecaja.

POČETAK U MEĐUGORJU

Mislite li da danas imamo dovoljno dobrih ispovjednika?

- Nažalost, malo ih je.

Nedavno je papa u miru Benedikt XVI. rekao kako je vjera u dubokoj krizi jer ljudi ne vjeruju u spasenje. Jeste li Vi vjerovali u

spasenje kad ste otkrili da ste u vlasti Sotone?

- Naravno da sam vjerovao. Kroz svoje iskustvo doživio sam borbu dobra i zla, ali sam doživio i kako dobro pobjeđuje zlo koje je bilo u meni. I naravno da je to govorilo o spasenju koje želim postići. To ne govorim zato što sam danas potpuno slobodan ili svet, nego zato što sam kroz to iskustvo spoznao da je Bog uvijek bio prisutan u mom životu, nikad me nije napustio. I zato što je svaki egzorcizam, svaka molitva uvijek jedna Božja pobjeda.

Očarani ste Međugorjem. Sjećam se da ste od Gospe tražili znak i dobili ga. Znači li to da je tamo počelo Vaše čudo oslobođenja od demona zla?

- Da, moje oslobođenje od Sotone počinje u Međugorju. Ja sam u Međugorju čuo kako molitvu treba povezati s postom. A čuo sam i kako se postom pobjeđuju ratovi. Pa sam mislio kako posteći pomažem da prestane rat u Hrvatskoj. Poslije sam u vjeri doznao kako sam postom pobijedio đavla. Gospodin je sve pripremio. Postio sam nesvjestan što će se dogoditi, a time sam zapravo pobijedio Sotonu.

MOLITVA I BORBA

Obraćaju li Vam se danas ljudi za pomoć misleći da su u sličnom problemu kao Vi nekad?

- Brojne osobe mi se obraćaju, bilo telefonom ili e-mailom i traže savjet kako pobijediti vlastito, stvarno ili zamišljeno, stanje opsjednuća. Zovu me i svećenici, egzorcisti i neegzorcisti. Postoji jedna bratska suradnja između mene i brojnih drugih osoba. Shvatio sam kako se jednim pravim savjetom može doći do oslobođenja. Ili se pomaže shvatiti kako kod osobe nije u pitanju opsjednuće nego psihološki problem. Povijest mog života nije moja nego je Gospodin to sve izveo da bi pomogao i drugima.

Što se u Vašem životu promijenilo otkako ste oslobođeni od Sotone?

- Sa životne točke gledišta puno se toga promijenilo. Kad shvatiš snagu i prisutnost zla, onda se još bolje shvaća i dobro. Sotona me nije poučio više moliti. Ali sam naučio da se moram više boriti.

Počinjete li dan s molitvom?

- Naravno. Dan mi započinje s jutarnjom svetom misom, jutarnjom molitvom i euharistijskim klanjanjem. Ako koji dan to ne mogu obaviti, barem nastojim slaviti svetu misu. Ali ono što je najvažnije jest saznanje da je Gospodin uvijek uz mene i u meni.

Trg Kraljice Mira iz Međugorja u Rojalesu

Grad Rojales, udaljen 35 kilometara od primorskog grada Alicantea na jugu Španjolske, postavio je na jedan od svojih trgova kip Kraljice Mira nakon što se u srpnju jedan španjolski bračni par s hodočašća iz Međugorja vratio uslišanih molbi.

Gospin kip, koji je replika originalnog kipa, visok 1,60 metara, napravljen je od istog kamena i dopremljen u Španjolsku.

„Kada sam se u srpnju vratila ondane nestali su svi moji problemi. To je bilo čudo. Ovo će biti mjesto mira i promišljanja. No prije svega želimo da Gospu upozna što veći broj ljudi u svijetu i tako promijeni svoj život na bolje, kao što se meni dogodilo kada sam posjetila Međugorje“, rekla je medijima María González koja je pokrenula inicijativu o postavljanju spomenika Gospi iz Međugorja. Na trgu gdje je postavljen spomenik nalazi se i sandučić za molbe, ploča s tekstom Psalm 23. s riječima „Gospod je pastir moj“, a ondje je i plavi metalni križ visok dva metra.

Grad Rojales, čiji je gradonačelnik Antonio Pérez García član Socijalističke radničke stranke Španjolske (PSOE), postao je tako prvo mjesto u Španjolskoj s mjestom posvećenim Kraljici Mira iz Međugorja.

Svjedočanstva hodočasnika

PRIREDIO ANTON ŠEGO

ANTHONY NEGEB, ŠRI LANKA

Dolazimo iz Šri Lanke. Ovo je moj treći posjet Međugorju, a mojoj supruzi Elizabeth drugi. Razlog zbog kojeg se uvijek vraćamo u Međugorje i zbog kojeg ćemo se, ako dragi Bog da, opet vratiti jest jedinstven osjećaj mira i spokoja koji ovdje nalazimo i kakav se teško može pronaći negdje drugdje. Međugorje je i jedno od rijetkih mjesta na svijetu gdje se može vidjeti toliki broj mladih koji dolaze na sv. misu i sudjeluju u molitvenom programu i to na mene osobno ostavlja najveći dojam. Dok sam ovdje, volim otići na Brdo ukazanja i Križevac. Ovoga puta smo se, i hvala Bogu na tome, zatekli u vremenu Velikog tjedna koji je bio iznimno bogat i sadržajan. Nastojali smo i sami biti aktivniji nego inače. Dojmila nas se procesija i sv. misa na Cvjetnicu, a program kroz Sveto trodnevje za nas je nezaboravno iskustvo koje ćemo pamtit dok smo živi. Zaista bih volio kad bi ovo mjesto ostalo onakvim kakvim sam ga ja upoznao.

CATHAREN LEE, JUŽNA KOREJA

Ovo je moje sedmo hodočašće u Međugorje. Ovdje sam pronašla mir koji obnavlja život. Svaki put kad dođem u Međugorje, moje je srce ispunjeno. Kod nas u Koreji život se odvija tako brzo i ljudi zaokupljeni egzistencijalnim problemima zaboravljaju naći vremena za sebe, za Boga, za molitvu. A u srcu ispunjenom nemirnom i tjeskobom nema puno mjesta za Boga.

Ovdje je sve potpuno drugačije i zbog toga se silno radujem svakom dolasku u Međugorje. Toliki se, sa svih strana svijeta, dolaze ovdje pomoliti dragoj Majci i na ovom izvoru milosti osvježiti i obnoviti svoju vjeru. Toliko smo različiti, a ovdje, u molitvi sabrani, postajemo kao jedno. Ovih je dana osobito dojmljivo bilo vidjeti toliko mnoštvo ljudi koji su u redovima čekali na ispovijed. I to je uistinu nešto što ohrabruje i ulijeva nadu čovjeku ovoga vremena. Ne mogu izdvojiti nešto što me u Međugorju posebno privlači, jer je ovo mjesto kao cjelina jedna oaza mira.

RODOLFO INAL, FILIPINI

Supruga i ja drugi smo put u Međugorju i ovdje se osjećamo opuštano i smireno. Gospa je brižna majka koja zna naše potrebe i zato joj se svojim molitvama utječemo. I mi smo, kao i mnogi koji ovdje iz cijeloga svijeta dolaze, nebeskoj Majci donijeli svoje molitve, zavjete i želje. Ona nas ovdje u Međugorju uči da redovito trebamo ići na sv. misu i to je jedno od najljepših iskustava koja možemo ponijeti sa sobom. Preljepo je vidjeti toliko ljudi na jednome mjestu ujedinenih u molitvi, osobito toliko mladih koji žele čuti i slijediti Gospine poruke. Kad bih morao jednom riječju opisati Međugorje, prvo što mi pada na pamet jest – SVETO. Zaista, ovo mjesto jest upravo to – SVETO. Siguran sam kako je na poseban način blagoslovljeno, dotaknuto božanskim i zaštićeno od zla. I zato se Međugorju uvijek rado vraćamo.

Radost izbija iz dubine srca

*jer kušam da križ nije prokletstvo
nego srž rasta ljubavi u životu*

*jer shvaćam da tišina nije odsutnost
nego prostor za iskren razgovor*

*jer Tebi ruku mogu ispružiti i unijeti Te u prostor gladan ljubavi
jer daješ priliku da se uvijek iznova divim*

*jer plačeš sa mnom kad i ja plačem
jer neprimjetno daješ nadu i kad su oblaci najtamniji*

*Gospodine, želim s Tobom prihvatiti bol svijeta kao vlastitu bol
raširiti ruke za sve što me susreće u životu*

*u trenucima straha, sumnje i neizvjesnosti
želim Tebe gledati*

*ne iz razloga što ćeš mi otkloniti svu bol
nego jer ćeš uz mene stati i proživljavati sa mnom.*

Održan godišnji kapitul OFS-a Hercegovine

Godišnji kapitul Hercegovačkog područnog bratstva Franjevačkog svjetovnog reda (OFS-a) održan je od 4. do 6. ožujka 2016. u Međugorju. Na kapitolu su se okupili članovi područnog vijeća, ministri i predstavnici mjesnih bratstava te područna predsjednica Frame Hercegovine Josipa Matić. Kapitulom je predsjedala područna ministrica Ankica Zelenika. Na pojedinim dijelovima sudjelovali su i fra Ivan Landeka mlađi, duhovni asistent bratstva Međugorje, fra Marko Dragičević, duhovni asistent bratstva Posušje i fra Dane Karačić, duhovni asistent bratstva Široki Brijeg. Prvu večer kapitula, uz predstavljanje sudionika, bilo je i duhovno promišljanje fra Antonija Sakote o Božjem milosrđu. Fra Antonio se osvrnuo i na Franjevački svjetovni red, njegov značaj za Crkvu i ovaj kraj. Tijekom kapitula mjesni ministri su iznijeli izvješća o životu svojih bratstava, a zatim su izvješća iznijeli i članovi područnog vijeća. Nakon završne rasprave i dogovora o daljnjim aktivnostima OFS-a na područnoj razini, kapitul je završen slavljenjem svete mise.

Molitveno odgojni seminar za srednjoškolke u Međugorju

Od 11. do 13. ožujka 2016. godine u Domus Pacis u Međugorju održan je pod vodstvom s. Danijele Brekalo molitveno-odgojni seminar za djevojke na temu: „Hvaljen budi, moj Gospodine“. Na seminaru je sudjelovalo 26 srednjoškolki iz različitih dijelova Hercegovine.

Prvi dan smo započele sudjelovanjem na liturgijskom programu u župnoj crkvi sv. Jakova u Međugorju. Večer smo provele u međusobnom upoznavanju i druženju. Subotnje jutro smo započele hvalom Bogu i jutarnjom molitvom. Nakon doručka zaputile smo se na brdo Gospina ukazanja razmišljajući o otajstvima Isusova života. Poslijepodne, nakon poticajnih riječi s. Danijele, izmijenile smo svoja promišljanja o vrijednosti svake pojedine kao i o Božjoj ljubavi prema nama. Djevojke su iznijele svoja razmišljanja o različitim temama pokazujući čežnju za istinskim vrijednostima. Nakon euharistijskog slavlja i zajedničkog druženja išle smo u župnu crkvu na klanjanje Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Dan rastanka došao je veoma brzo. Nakon nedjeljne svete mise i još jednog zajedničkog druženja, izmjenjujući dojmove o vremenu koje smo zajedno provele, privele smo naš susret kraju. Dojmovi su jedne od polaznica seminara.

Statistike za ožujak 2016.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 114 400
Broj svećenika koncelebranata: 1424 (45 dnevno)

Duhovna obnova u Međugorju

U srijedu, 9. ožujka 2016. održana je redovita mjesečna duhovna obnova za fratre Hercegovačke franjevačke provincije u Majčinu selu, u Međugorju. Program je započeo okupljanjem, nakon čega su se svi premjestili u dvoranu gdje je predvoditelj fra Ivan Landeka ml., župni vikar u Međugorju, održao predavanje na temu „Milosrđe u spisima sv. Franje Asiškoga“. Fra Ivan je istaknuo pojedina mjesta iz spisa sv. Franje u kojima se spominje milosrđe nastojeći ih povezati sa Godinom milosrđa u kojoj se nalazimo. Svoje predavanje je završio dotičući se Majčina sela: „Nalazimo se u Majčinu selu i pod ovim 'Majčinu' misli se na Gospu, Gospino selo, koja je Majka milosrđa i kod zajednice Milosrdnoga Oca, mjesta gdje na poseban način dolaze do izražaja djela milosrđa braće naše Provincije koja su to pokrenula i sada vode. Važno je da se svi trudimo u tome sudjelovati, u skladu sa svojim mogućnostima.“ Duhovnoj obnovi priključio se i provincijal Središnje Amerike fra Edwin Alvarado, koji se ovih dana nalazi u Međugorju. On je na kraju predavanja pozdravio sve prisutne, istaknuo svoje zadovoljstvo da može biti dio ove duhovne obnove, a spomenuo je i neke zanimljivosti o stanju u njihovoj Provinciji. Nakon predavanja molio se križni put u vrtu sv. Franje gdje se slavila i sveta misa na kojoj je bilo oko 85 subrača. Čitanja, liturgijsku asistenciju i pjevanje animirali su postulanti i novaci pod vodstvom fra Stanka Mabića. Na kraju sv. mise pozdrav je uputio i sam provincijal koji je ukratko iznio stanje braće u Provinciji, a posebno bolesne braće. (MIRIAM/međugorje.hr)

Održan Nacionalni seminar za voditelje formacije i odgovorne u bratstvima Frame BiH

U Međugorju je od 26. do 28. veljače 2016. godine održan 5. nacionalni seminar za voditelje formacije i odgovorne u bratstvima Frame Bosne i Hercegovine. Geslo ovogodišnjeg seminarara, sukladno Godini milosrđa koju je proglasio papa Franjo, glasilo je „Milosrdni kao Otac!“, a organiziralo ga je povjerenstvo za formaciju i Nacionalno vijeće Frame BiH. Ovaj seminar okupio je više od 100 framaša iz 48 bratstava iz cijele Bosne i Hercegovine te dvije predstavnice iz susjednog bratstva, Frame Hrvatske. Po uzoru na prethodna dva seminarara, i ovaj se odnosio na razdoblje produblivanja vlastitog poziva. Ovogodišnji je seminar, kao i svi prethodni, sadržavao kvalitetna predavanja za što bolje provođenje formacije na mjesnim razinama.

Cvjetnica u Međugorju

Kao i proteklih godina, u Međugorju je liturgija Cvjetnice 20. ožujka počela na temeljima stare župne crkve. U liturgijski predvođenoj procesiji, nakon čitanja Evanđelja o ulasku Gospodinovu u Jeruzalem te blagoslova grančica, ministranti, čitači, pjevači, svećenici i puk Božji – župljani i hodočasnici – zaputili su se prema vanjskome oltaru župne crkve sv. Jakova,

gdje je u 11 sati slavljena sv. misa Muke Gospodnje koju je predslavio fra Karlo Lovrić, uz župni zbor pod ravnanjem s. Irene Azinović. Propovijedao je fra Vjekoslav Miličević. Međugorskim župljanima su se i ove godine pridružili brojni hodočasnici iz okolnih mjesta BiH, Hrvatske te iz inozemstva. Tijekom dana, osim četiriju svetih misa na hrvatskome u 7, 8, 11 i 18

sati, slavljene su i svete mise na jezicima inozemnih hodočasnika. Brojni hodočasnici pridružili su se i molitvi krunice na Podbrdu u 14 sati. Uz mnoštvo vjernika koji sudjeluju u redovitom molitveno-liturgijskom programu, svakim danom sve su veći redovi i onih koji strpljivo čekaju na sakrament ispovijedi pred međugorskim ispovjedaonicama.

Molitva križnog puta međugorskih župljana i hodočasnika na Križevcu

Na Veliki petak, od ranih jutarnjih sati vjernici su se, u većim ili manjim skupinama, uspinjali na Križevac, moleći na različitim jezicima križni put. Kao i svake godine, u podnožju Križevca, u 11 sati započela je i središnja pobožnost križnog puta za župljane i hrvatske hodočasnike, koju su predvodili župnik fra Marinko Šakota te župni vikari fra Ivan Landeka ml. i fra Hrvoje Miletić. I inozemni su hodočasnici, počevši od 6 i 30, hodili postajama križnoga puta uz Križevac.

Sveto trodnevlje Velikog tjedna – Uskrs u Međugorju

Središte su liturgijske godine Kristova muka, smrt i uskrsnuće, u bogoslužju Crkve nazvano pashalnim ili vazmenim otajstvom. To sveto trodnevlje Krista raspetoga, pokopanog i uskrsloga župljani župe Međugorje proslavili su zajedno s domaćim i stranim hodočasnici. Liturgijska slavlja cijelog Velikog tjedna, a osobito triju velikih dana, od večeri Velikoga četvrtka do Uskrsne nedjelje, pretvorila su čitavi prostor oko crkve sv. Jakova u molitveni prostor. Na Veliki četvrtak

liturgiju u župnoj crkvi predvodio je fra Ivan Dugandžić u koncelebraciji sa 33 svećenika. Na Veliki petak, popodnevna molitva krunice bila je u 17, a bogoslužje Velikoga petka, koje je predvodio fra Hrvoje Miletić, u 18 sati. Velika subota, kao što je to u Crkvi običaj od najstarijih vremena, bijaše i u Međugorju dan tihe molitve u crkvi, na prostoru oko crkve, Podbrdu i Križevcu. Sa spuštanjem mraka, u 20 sati, započela je molitvena priprava za Vazmeno bdijenje, „majku svih vigilija“. To

sveto noćno bdijenje, s početkom u 21 sat, u suslavlju 34 svećenika i uz mnoštvo vjernika, predvodio je fra Stanko Ćosić. Veliki tjedan u Međugorju bio je u znaku ispovijedi. Naime, domaći i strani hodočasnici, koji su svakodnevno pristizali, u velikom su broju pristupili sakramentu pomirenja. Na Uskrs su se svete mise slavile po uobičajenom blagdanskom rasporedu. Treba spomenuti kako je i ove godine sav liturgijski program preveden na mnoge jezike.

Nedjelja Božjeg milosrđa u Šurmancima

U Šurmancima, filijali međugorske župe uz rijeku Neretvu, nalazi se crkvića Milosrdnog Isusa. Tamo se svake godine na blagdan Božjeg Milosrđa, u prvu nedjelju po Uskrsu slavi posveta crkve sagrađene 2002. god. I ove godine na Mali Uskrs središnje slavlje je sveta misa u 11 sati. Jedna molitvena skupina iz Trenta Međugorju je darovala monumentalnu sliku Milosrdnog Isusa bremenitu značenjem: čudo iscjeljenja koje se dogodilo posredstvom te slike bilo je jedan od dokaza pri beatifikaciji sestre Faustine Kowalske i priznanju pobožnosti prema Milosrdnom Isusu te proglašenju blagdana Božjeg milosrđa u prvu nedjelju poslije Uskrsa. Ova se slika nekoliko godina nalazila u kapelici na groblju u Šurmancima, dok nije našla svoje konačno mjesto u ovoj crkvići koja je i posvećena Milosrdnom Isusu. Otkad je izgrađena crkvića Milosrdnog Isusa u Šurmancima, tamo hodočaste brojni vjernici.

Snimio Mateo Ivanković

OPRAŠTANJE — SURADNJA S BOGOM

FRA MARINKO ŠAKOTA

NEKI LJUDI MISLE DA SE OPRAŠTANJE TIČE SAMO NJIH, DA ONO U NJIMA POČINJE I ZAVRŠAVA. Iz Pavlovih riječi, međutim, slutimo da se u opraštanju radi o nečemu puno većem od isključivo ljudskog čina: „Budite jedni drugima dobrotivi, milosrdni; praštajte jedni drugima kao što i Bog u Kristu nama oprosti.“ (Ef 4,32)

Bog je dakle onaj prvi koji oprašta, a naše opraštanje je nastavak Božjeg opraštanja. „Opraštajući ljudima vjernik na određeni način sudjeluje u Božjoj dobroti i dopušta joj da se preko njega prelijeva u svijet.“ (Ante Vučković) Kad mi opraštamo čovjeku, tada zapravo Bog njemu oprašta preko nas. Našim opraštanjem ljudima pokazuje se Božja ljubav prema njima.

Ljubav je dinamična stvarnost. Isus je uspoređuje sa suncem koje sja svakom čovjeku, i dobrom i zlom, i pravednom i nepravednom. Kao što sunce donosi svjetlost i toplinu,

tako bi prema Božjoj zamisli i čovjek trebao postati sunce drugima. Kao što Bog prašta čovjeku – čime obasjava njegovu nutrinu unoseći u nju toplinu mira – tako bi i čovjek trebao praštati ljudima i nastaviti Božje obasjavanje drugih ljudi.

Drugu sliku za ljubav kojom naše ljudsko opraštanje možemo shvatiti kao nastavak Božjeg opraštanja daruje nam Kraljica Mira: „Molite da bi iz vaših srdaca potekao izvor ljubavi na svakog čovjeka, i na onog koji vas mrzi i prezire. Tako ćete Isusovom ljubavlju moći pobijediti svu bijedu u ovom žalosnom svijetu.“ (25. 11. 1991.)

Budući da je „ljubav Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan“ (Rim 5,5), ne trebamo se truditi steći je, nego je samo očuvati. I upravo je u tome veliki problem.

Naime, kao što je naše opraštanje nastavak Božjeg opraštanja, isto tako je naše nepraštanje zaustavljanje Božjeg opraštanja.

Nepraštanje je slično bari. Kao što je u bari voda ustajala i zamučena, tako je u trenucima nepraštanja u našoj nutrini stanje pomučeno. Tada ljubav Božja ne teče našim bićem. Nastao je zastoj, začepljenje. Stvorila se neka brana koja ne dopušta protok ljubavi. Nepraštanjem zatvaramo srce Božjoj ljubavi i prekidamo njezin protok.

Budući da Bog želi da njegova ljubav teče, a ne da se u nama zaustavi, opraštanje je ispunjenje Božje volje jer pomaže u otvaranju srca. Opraštanje je odčepljenje srca i ponovno omogućavanje protoka Božje ljubavi kroz naše biće do drugih ljudi.

Rijeka Božje milosti teče kroz Međugorje, posebno kroz ispovjedaonice. Kraljica Mira želi da uvijek kad zakoračimo u tu rijeku ne budemo samo oprani nego da nakon toga postanemo i *koritom* za Božju milosrdnu ljubav. Zato nas poziva da opraštanjem nadilazimo sve prepreke na koje nailazimo i postajemo Božjim suradnicima.

Mi, međutim, često zastanemo pred raznim preprekama. Zar nije istina da nerijetko povjerujemo *sitnicama* koje – prolazeći kroz filtere naših misli – postanu *velikim* razlozima za nepraštanje? Zar se *trun* u oku drugoga ne pretvori u ogromni *kamen* kojim se naše srce blokira i začepi za Božju ljubav? Zar naš osjetljivi ego nerijetko i jedna riječ, a ponekad i nečija šutnja, ne uvrijedi do te mjere da se srce zatvori na tjedan ili mjesec dana, a u nekim slučajevima i na više godina?

Primjer protočnosti Božje ljubavi koju ne može zaustaviti nikakav uvjet niti *dovoljan* razlog, pa čak ni naše grješno ponašanje, jest Marija. Njezino srce je slobodno od bilo kakvih barijera. Kroz njega uvijek teče Božja ljubav i opraštanje. O tome ona svjedoči: „Iako osjećam bol za svakim koji odluta, lako praštam i veselim se svakom djetetu koje mi se obrati.“ (14. 11. 1985.)

Marija želi da i mi takvima postanemo, da se naša srca oslobode, „da rijeka ljubavi poteče u narod pun mržnje i nemira“ (25. 2. 1995.).

Sva tragedija i ljepota jest u tome što o nama ovisi tko je taj u kome ćemo pronaći razloge i nadahnuće za djelovanje. Je li to Bog i njegovo opraštanje nama ili su to neki naši razlozi...?

Slika: Andeo Svjetlosti pokazuje ženama mjesto uskrsnuća; ikona, iznimne ljepote i snaga, pokazuje Kristov božanski vrhunac. – Manastir Mileševa (Srbija), freska, 12. st.

PREMA OBRANI IKONE PREKO GLEDANJA KRISTOVA LICA

FRA BERNARDIN
ŠKUNCA

„HTJELI BISMO VIDJETI ISUSA.“ (IV 12,21) Navedene riječi odražavaju cjeloviti navještaj evanđelja, u prvim stoljećima kršćanstva posve usredotočen na Krista. Odatle je izišla i želja da se – nakon Kristova uzašašća – Kristov lik/lice prikazuje na ikonama. No, takva želja je već u ranom kršćanstvu nailazila na otpor, posebno zbog starozavjetne

zabrane prikazivanja Božjega lika, što smo istaknuli u našem prethodnom prilogu. Takvu protivljenju mnogo su pridonijele i ranokršćanske kristološke hereze (hereze o nijekanju Kristova stvarnog utjelovljenja), od kojih kod monofizita i manihejaca. U nekim naglascima, njihovu razmišljanju bili su skloni i neki veoma ugledni teolozi, odnosno

crkveni pisci, primjerice, Origen (cca 185.-254.) i Euzebije Cezarejski (cca 264.-340). Obojica su razvila određene postavke za kasnije žestoko sučeljavanje oko slikanja svetih ikona, u vremenu od 7. do 9. st. Prvi od spomenutih govorio je o Kristovu utjelovljenju kao pedagoškom božanskom dodatku radi sposobnosti čovjekova prihvaćanja, ne, dakle, u

potpunosti stvarnom Kristovu utjelovljenju. Drugi je pak, naime Euzebije Cezarejski, posve izričito stavio u pitanje kakvu želju ili čežnju za likovnim uprizorenjem Kristova lika. Primjer Konstancije, sestre cara Konstantina Velikog, s time u svezi posve je indikativan. Ona se obraća spomenutom teologu i povjesničaru Euzebiju Cezarejskom da joj pošalje koju sliku Krista. Umjesto slike, Euzebije, u odgovoru Konstanciji, stavlja u pitanje takvu želju: „Ti mi pišeš o određenoj ikoni Krista sa željom da ti jednu pošaljem: O kojoj to ikoni govoriš i kakve bi kakvoće trebalo biti ono što ti zoveš ikona Kristova? (...) Koju ikonu Kristovu želiš? Pravu, nepromjenjivu sliku, koju po svojoj naravi nosi lice Kristovo, ili radije onu sliku koju je on uzeo iz ljubavi prema nama kad je uzeo lik sluge (usp. Fil 2,7)? (...) Ne mogu sebi predstaviti da ti tražiš kakvu ikonu božanske naravi. Sam Krist te je poučio da nitko ne poznaje Oca doli Sin, i da nitko nije dostojan poznati Sina osim Otac koji ga je rodio (usp. Mt 11,27).“ Tako je jedna želja o ‘gledanju Boga’ ostala bliže shvaćanju Starog zavjeta negoli Novog.

U nastavku povijesti – posebno na kršćanskom Istoku – rasprave su se nastavile sad tinjajući, sad u povišenom tonu. Smirujuću je ulogu, između ostalih, odigrao veliki crkveni otac kršćanskog Istoka, Ćiril Aleksandrijski (cca 376.-444.). Taj sveti teolog visokog ugleda i neprijeporne teološke snage, ali i slobodan u odnosu na svjetovnu vlast u pitanjima vjerskih istina – što se nipošto ne može kazati za Euzebija Cezarejskog – svoja razmišljanja je s jedne strane razvijao iz Svetog pisma a ne iz političkih odnosa, a s druge iz dosluha sa življenom vjerom u Božjem puku. Slutio je ono što je kasnije, nakon pobjede štovatelja svetih ikona, u ikonama vidjela Crkva: uz pisanu i usmenu predaju, naime uz Sveto pismo i Tradiciju Crkve, ikone su značile treći put prenošenja vjere. Želja za ‘gledanjem’ Boga u Isusovu utjelovljenu licu (tijelu) našla je duboko teološko opravdanje. Na tragu nekih drugih teologa, sveti Ivan Damaščanski (cca 675.-749.), oslanjajući se na nauk o Kristu apostola Pavla, veli: „Ta Bog koji reče: ‘Neka iz tame svjetlost zasja’ (Post 1,3), on zasvijetli u srci-

ma našim da nam spoznanje slave Božje zasvijetli na licu Kristovu.“ (2 Kor 4,6) Ivan Damaščanski upravo u tome vidi utemeljenost Kristova utjelovljenja, potom – kako će se vidjeti – i opravdanje Kristova uprizorenja u ikonama. Njegova je teološka logika jasna i odlučna: „Mi ne možemo vidjeti Boga u ljudskom obliku, ako ne jedino u utjelovljenoj Riječi koja je postala jednaka nama, i koja čak, ukoliko je utjelovljena, po svojoj naravi ostaje Sin.“ Takvu logiku iskazuje i na drugom mjestu: „Krist nam kaže: ‘Nitko ne pozna Sina doli Otac; nitko ne pozna Oca doli Sin i onaj kome Sin hoće objaviti.’“ (Mt 11,27) Jedinorođeni Sin nam pokazuje neusporedivu ljepotu Boga Oca predstavljajući sebe samoga kao svjetlosnu sliku Očevu. Zato Isus kaže i ovo: „Tko vidi mene, vidi i Oca“ (Iv 14,9).“ Upravo je takva teologija utjelovljenog Boga u Kristu postala temelj za teološko opravdanje u slikanju ikona. Tako je u kršćanstvu spašena želja za ‘gledanjem’ Boga u ikonama.

Molitva

Prosvijetlimo se, narodi!
Pasha je Gospodnja,
Pasha!
Jer iz smrti u život
i sa zemlje u nebo
Krist Bog privede nas
koji pjevamo
pjesan pobjede!
Krist uskrsnu iz mrtvih!
Očistimo čuvstva
i promotrimo Krista
koji se blista
u nepristupnom
svjetlu uskrsnuća.
Počujmo jasno
gdje nam govori:
Radujte se!
I pjevajmo pjesmu
pobjedničku!

(Iz Pashalnog kanona
sv. Ivana Damaščanskog)

18 GODINA S VAMA

Radiopostaja “MIR” Međugorje djeluje od 25. studenoga 1997., a od blagdana sv. Franje 4. listopada 1999. emitira program preko interneta. Zahvaljujući satelitskom programu glas naše Radiopostaje može se čuti u cijeloj Europi, na Bliskom istoku. Svaki dan emitira uživo krunicu i sv. mise iz crkve sv. Jakova u Međugorju. Iz studija se 24 sata emitiraju svakodnevni govorni i glazbeni programi. Radiopostaja “MIR” Međugorje djeluje u sklopu Informativnog Centra “Mir” Međugorje. Poslanje radiopostaje “MIR” Međugorje: povezati hodočasnike Kraljice Mira, naviještati zdrave vjerničke stavove, podupirati normalne općeljudske odnose, širiti ekumensko ozračje među ljudima.

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE

Tel.: ++387 36 653 580 uredništvo,
Tel.: ++387 36 653 548 marketing
Fax: ++387 36 653 552
E-mail: radio-mir@medjugorje.hr
Uživo na internetu:
www.radio-medjugorje.com

Jajce 87,8 Mhz, Mostar 100 MHz, Banja Luka 87,8 MHz, Hercegovina 101,5 MHz, Lašvanska dolina 100 MHz, Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz, Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz, Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz, Sjeverozapadna Bosna 106,7 Mhz, Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz, Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz, Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz, Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz
Satelit za Europu i Bliski istok: EUTELSAT 16°E

SKUPŠTINA KONFERENCIJE VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA I POGLAVARICA BIH U GROMILJAKU

Četrnaesta izborna skupština Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine (KVRPP BiH) održana je 5. ožujka 2016. u samostanu sestara Služavki Malog Isusa u Gromiljaku (Kiseljak). Skupštinom je predsjedao predsjednik Konferencije fra Lovro Gavran, a sudjelovali su svi provincijalni poglavari i poglavarice sa sjedištem u BiH te osam predstavnika muških i ženskih redovničkih zajednica čiji članovi djeluju u Bosni i Hercegovini, a provincijalno im je sjedište izvan BiH.

**S. JADRANKA
OBUĆINA**

NA SKUPŠTINI SU SUDJELOVALI I APOSTOLSKI NUNCIJ U BIH NADBISKUP LUIGI PEZZUTO, DELEGAT BISKUPSKE KONFERENCIJE BIH VOJNI BISKUP DR. TOMO VUKŠIĆ TE PREDSEDNIK HRVATSKE KONFERENCIJE VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA I POGLAVARICA PROVINCIJAL FRA JURE ŠARČEVIĆ, OFMCAP.

Nakon uvodnih riječi fra Lovre Gavrana te pozdrava biskupa Vukšića slijedilo je predavanje na temu

„Blago milosrdnima: oni će zadobiti milosrđe” (Mt 5,7), u kojem je biskup Vukšić govorio o Božjem milosrđu prikazavši ga u pet točaka.

„Beskrajno milosrđe Božje postalo je vidljivo u Isusu, Bogočovjeku i našem Spasitelju. Upravo po tomu što je ljudima objavio milosrđe, Isus je lice Božjega milosrđa. U njemu nam je milosrđe ponuđeno, dano nam je na raspolaganje, strpljivo nas čeka, vidimo ga kao put i način svoga spasa, jer tko vidi Isusa, vidi i Oca nebeskoga (Iv 14,9), Boga koji je bogat milosrđem. Stoga Božje milosrđe čeka naše obraćenje, koje je jedini način puta i pristupa do Božjega lica milosrđa. Na tom putu uzdizanja sakrament pomirenja se pretvara u prava vrata milosrđa s kojih puca pogled na Isusovo lice. Naše kajanje otključava ta vrata, a Božji oprost ih širom otvara. Zadobit

ćemo Božje milosrđe ako sami budemo milosrdni. Prema Isusovu nauku, milosrdni su blaženi zbog činjenice što su njihova dobra djela na svoj način također „lice milosrđa“ Božjega, što po njihovoj dobroti svijet upoznaje Boga. Oni su lice u kojemu se Boga vidi, govor po kojemu ga se čuje, jer njihovo ponašanje slično ponašanju Boga po tomu što su, u odnosu prema drugima, puni ljubavi, brige, suosjećanja, darežljivosti, sažaljenja, kajanja, otvorenosti, oprosta, blizine, razumijevanja, pomaganja, velikog srca, otvorene duše i raširenih ruku. Milosrđe je put našega spasa. A prema kršćanskom nauku, na stubištu milosrđa, kojim se penjemo do spasa, četrnaest je stepenica. To su sedam duhovnih djela milosrđa, koja smo pozvani vršiti: neodlučna savjetovati, neuka poučiti, nevoljna i žalosna utješiti, grješnog opomenuti, uvrjedu oprostiti, nepravdu strpljivo podnositi, za žive i mrtve Boga moliti. I sedam tjelesnih djela milosrđa: gladna nahraniti, žedna napojiti, siromašna odjenuti, putnika primiti, bolesnog i utamničnog pohoditi, zarobljenog i prognanog pomagati, mrtva pokopati.“

Nuncij Pezzuto u svom je govoru sudionicima skupštine istaknuo važnost obnove u pastoralnom životu.

„Obnova znači: odricanje od ‘rutine’, oslonjene na uobičajenu pastoralnu i redovničku praksu. Ona, iako za trenutak omamljuje i utišava savjest, ne proizvodi duboke i trajne plodove, sposobne da zaustave – na primjer – žalosnu i poznatu pojavu iseljavanja mladih. Sveopća Crkva ipak nudi još jedan poticaj obnove naših kršćanskih zajednica i mjesnog redovničkog života: radi se o

jubilejskoj Godini milosrđa koja je otvorena 50 godina nakon završetka Drugoga vatikanskog ekumenskog sabora, čiji je cilj bio upravo ova ‘obnova života ustanova savršenstva. Aludiram na dekret Perfectae Caritatis, koji bi i danas morao biti najmodernija polazna točka formacije mladih kandidatica i kandidata za redovnički život, kao i nadahnuće za trajnu formaciju već zavjetovanih redovnica i redovnika. Tom prigodom koncilski oci nastojali su bogato osvijetliti redovnički život, koji je u to vrijeme, možda, bio pretjerano sveden na opsluživanje pravila i statuta – jednim svjetlom koje izravnije proistječe iz evanđelja, kako bi ga predstavili ‘u skladnoj i životnoj sintezi’ jednog ‘duhovnog života, intimno sjedinjenog s osobom Isusa Krista’. Stoga, kao što je posvećeni život u koncilskoj viziji usredotočen na osobu Isusa Krista, tako je i ‘jubilejska godina prije svega godina Krista, nositelja života i milosti čovječanstvu’. Dakle, možemo reći da, ako je posvećeni život prema Koncilu privilegirano mjesto susreta s Kristom, sposobno utisnuti novu i odlučnu

dimenziju životu jednog ljudskog bića, ova Sveta godina je ‘povoljan trenutak za susret s jednom Osobom, koja životu daje jedan novi horizont i odlučujuće usmjerenje. A to je susret s uskrslim Isusom Kristom...’. Pitanje je sljedeće: Hoćemo li ili ne ćemo ‘učiniti da Bog i Krist budu centar našega života?’ Ili ćemo ‘staviti sami u sebe i u svoj varljivi egoizam stožer svakog našeg pokreta?’ Hoćemo li ili ne ćemo ‘proširiti solidarnu ljubav prema svojoj braći i sestrama?’ Ili ćemo ‘zatvoriti krug svoje socijalne vizije na područje svoga uskog interesa, zazidan u gorki individualni egoizam, nesposoban za istinsku ljubav?’ Svi mi možemo biti u opasnosti da ‘izgubimo’ ili da ‘smo već izgubili’ osjećaj za grijeh – također i mi, posvećene osobe, a posljedica toga je da provodimo dvostruki život. Vjerujem da poglavari i poglavarice moraju bdjeti, kako se taj dvostruki život ne bi događao ni u onima koji su već posvećeni, niti u onima koji se pripremaju za posvećeni život. Drugi preduvjet je ‘ljubav oprosta’, koja mora biti stil života – ne samo redovnika i redovnica, nego i svakoga

Novi predsjednik Konferencije dr. fra Miljenko Šteko rođen je u Mesihovini, općina Tomislavgrad, 1969. godine. Za svećenika je zaređen u Frohnleiten (Austrija) 1996. godine. Studirao je u Zagrebu, Bologni i Rimu, a službovao na Humcu, u Posušju, Zagrebu i Međugorju. Za provincijala Hercegovačke franjevačke provincije izabran je na zasjedanju kapitula Provincije u Mostaru 10. travnja 2013. godine. U svibnju iste godine izabran je za predsjednika Vijeća franjevačkih zajednica u RH i BiH. Od studenoga 2013. predsjednik Unijom franjevačkih provincijala OFM Europe – UFME.

kršćanina. Oprostiti znači reći da znamo napustiti svaku ozlojeđenost i namjeru kažnjavanja i osvete prema onome tko nas je uvrijedio ili oštetio. Samo Bog zna koliko nam je potrebna ova ‘ljubav oprosta’, ne samo u društvu u kojem živimo, nego i unutar mjesne Crkve i unutar naših redovničkih zajednica. Oprost je milosrđe: ‘Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan. Ne sudite i ne ćete biti suđeni. Ne osuđujte i ne ćete biti osuđeni. Praštajte i oprostit će vam se’ (Lk 6,36-37)“, istaknuo je nuncij Pezzuto.

Usljedilo je euharistijsko slavlje koje je predslavio biskup Vukšić u zajedništvu s nuncijem, provincijalom Bosne Srebrene fra Lovrom Gavranom, provincijalom Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenkom Štekom te prezbiterima – članovima Konferencije. Svečano euharistijsko slavlje pratile su svojim sviranjem i pjevanjem sestre Služavke Malog Isusa.

U popodnevnom radu pročelnici povjerenstava koja djeluju pri KVRPP BiH podnijeli su izvješća, a zatim je trogodišnje izvješće o radu i aktivnostima Konferencije izložio njezin dosadašnji predsjednik fra Lovro Gavran.

U izbornom dijelu skupštine za novog je predsjednika izabran provincijal Hercegovačke franjevačke provincija Uznesenja BDM dr. fra Miljenko Šteko, a za potpredsjednicu provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Bosansko-hrvatske provincije mr. s. Kata Karadža. U ime zajednica koje nemaju provincijalno sjedište u BiH izabrani su: o. mr. Krešimir Djaković, SCJ, član Hrvatske pokrajine Družbe Isusove i s. Emanuela Škarica, ASC, članica zagrebačke regije Družbe sestara Klanjateljica Krvi Kristove.

MIRTA
MILETIĆ

SPOZNAJA DA SAM TRUDNA U MENI JE UVIJEK RAĐALA VELIKU RADOST. Eksploziju radosti! Želju da to razglasim svima, da vičem od radosti. Tu nutarnju radost u sebi doživljam i kao jedan od gotovo opipljivih dokaza da iza događaja začeca stoji sam Gospodin. Taj osjećaj zaista ne mogu usporediti s niti jednim drugim osjećajem. Spoznaja da je u meni začel novi život!

Sjećam se i da je molitva krunice u vremenima trudnoće bila drugačija.

postati roditelji. To je zaista radosna vijest! Pokušati ću navesti neka svoja razmišljanja.

1. KOGA SI, DJEVICE, PO DUHU SVETOM ZAČELA.

Iz iskustva razgovora s mnogim ženama i bračnim parovima primijetila sam da je odlučiti se za novo dijete često vrlo teška odluka. Kao da postoji čitav niz razloga, preprjeka, strahova, neizvjesnosti koji stoje na putu tog odluci. 'Kako će to izgledati kad dođe malena beba u naš život? Hoćemo li se moći organizirati? Hoće li to ugroziti moje radno mjesto?' No, kad se jednom to dijete rodi, nepovratno nestanu strahovi i zamijeni ih neopisiva radost.

Kako Marija prima radosnu vijest da će začeti Isusa? Zatekao ju je Božji plan, ali je bila otvorena i ponizna za sve što Bog misli da je dobro. Otvorenost Božjem planu! Bog je taj koji daje život, a mi smo njegovi suradnici. Odgovorno planiranje obitelji od nas traži često preispitivanje jesam li otvoren životu, surađujem li s Bogom i jesam li se možda iz sebičnih razloga zatvorio novom životu. Jesam li sam sebe i svoju obitelj zatvorio u neke granice i okvire i rekao: 'Više ne mogu!' Ali, da li je zaista istina da 'više' od ovoga što sada živim – zaista ne mogu

da poneki ljudi, prema tek začetom djetetu koje ne vide, imaju neprijateljski, propitkivački stav. Ispada kao da to još nije čovjek koji osjeća i treba ljubav, pa si neki uzimaju za pravo površno prosuđivati je li planiran ili nije, u kojim je okolnostima začel i treba li se roditi ili ne. Sasvim je druga priča kad se dijete rodi. Onda je to dražesno stvorenje koje u ljudima stvara osjećaj ganuća. Ono što ne vidimo, što je skriveno našim ljudskim očima, kao da nema toliku vrijednost i težinu. Površnost prema tajni života, otajstvu života! Gospodine, otvori nam oči srca da možemo prepoznati ovu veličinu dara i svetosti novog života!

Dobro je što nam Bog uvijek šalje duše otvorena i čista srca koje nas tješe i razumiju. To su naše Elizabete! Susret dviju trudnica! Svaka riječ je

i povezuje dvije osobe na dubljoj, duhovnoj razini. I kada se ne radi o trudnoći, možemo razmišljati o svima onima koji su nam darovani na našem duhovnom putu, 'začecu Gospodinom' u našem životu, u našem srcu. I tada se najbolje razumijemo s onima koji isto ili slično prolaze i proživljavaju ili nisu zaboravili da su prolazili.

3. KOGA SI, DJEVICE, RODILA.

Nakon devet mjeseci Marija rađa Isusa. Rodio se u skromnim materijalnim uvjetima. Mariju zamišljaj kao strpljivu, samozatajnu i hrabru ženu. Takva je vjerojatno bila i na porodu. Ona je moj uzor strpljivosti u bolovima i mukama rađanja. Ako je Gospa prošla kroz to, mogu i ja. Prije svakog poroda molili smo devetnicu Gospi i svjedočim o velikim plodovima devetnice. Moguće je i u rađaoni svjedočiti da si kršćanin. Iz iskustva sam primijetila da su žene uoči i nakon samog poroda otvorenije za duhovne razgovore. Kao da kroz ovo otajstvo dožive i posebnu blizinu Gospodina. I u tim trenucima oporavka može se vrlo snažno navijestiti evanđelje.

Sve vrijedne stvari dobivaju se trudom i žrtvom. Tako i novi život! Dolazi kroz porođajne boli. I ta je bol otajstvo, jer prethodi najvećoj tajni! Životu! Svaki te porod obilježi i nekako vrijeme počinješ mjeriti prije i poslije poroda. Doista te taj događaj obilježi i promijeni. Sudjeluješ u nečemu što do kraja ne razumiješ. Stvaranje novog života! Nedavno sam zaključila da sa svakim novim djetetom sve manje „razumijem“ otajstvo stvaranja novog života. Ranije sam bila uvjerenjena kako sve razumijem, no sada više „šutim“ o tom otajstvu!

4. KOGA SI, DJEVICE, U HRAMU PRIKAZALA.

U ovome otajstvu razmišljam kako si je važno posvijestiti ovu važnu istinu da svaki ljudski život pripada Gospodinu. Pa i moja djeca. Uvijek postoji ta napast da se od djece 'rade bogovi'. Naša djeca trebaju u nama roditeljima vidjeti i doživjeti da je Bog na prvome mjestu. To nismo niti mi roditelji, a to nisu niti naša djeca. Na prvome mjestu treba biti Bog. Mi smo cijelu našu obitelj na poseban način prikazali i posvetili Presvetom Srcu Marijinu. Pokušavamo služiti našoj djeci i omogućiti im kršćanski odgoj, ali uvijek svjesni da Bog ima neki poseban plan sa svakim od njih. Razmišljam o tome kako trebam biti posebno budna i pažljiva da im ne nametnem neki svoj plan, već da im nastojim približiti vjeru i ljepotu duhovnog života s Gospodinom. U ovome otajstvu žarko molim za dar žive vjere za njih i za ostvarenje Božjeg plana u njihovim životima.

5. KOGA SI, DJEVICE, U HRAMU NAŠLA.

U ovome otajstvu razmišljam o periodu odrastanja koji je, vjerujem, težak izazov za sve roditelje. Period 'puberteta', adolescencije, sazrijevanja. U ovome periodu borbe s autoritetima, traganja za svojim identitetom među vršnjacima, postoje trenutci kada se kao roditelj osjećam bespomoćno. Mnogi roditelji u tom periodu osjećaju da gube kontakt s djetetom, kao da se stvori nekakav jaz nerazumijevanja. No, u ovim trenucima posebno je važna upravo roditeljska molitva. Molitva da naša djeca prepoznaju, upoznaju Gospodina. Da pronađu pravi put. Jer pronađu li i upoznaju li Gospodina, pronašli su ono najvažnije. Molimo za našu djecu, za naše mlade da prepoznaju da im je 'biti u kući Očevoj'!

4. MEĐUNARODNI DUHOVNI SEMINAR ZA LIJEČNIKE I MEDICINSKO OSOBLJE

Međugorje, 4.-7. svibnja 2016.

Tema:

„Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan.“ (Lk 6,36)
Duhovna obnova za dušu i tijelo

PROGRAM

Srijeda, 4. svibnja 2016.

14.00 Registracija sudionika
16.00 Uvod u seminar
17.00 Večernji molitveni program: krunica, sv. misa, molitva za ozdravljenje

Četvrtak, 5. svibnja 2016.

9.00 Jutarnja molitva
Predavanje, svjedočanstva
14.00 Molitva uz Križevac
17.00 Večernji molitveni program: krunica, sv. misa, klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu

Petak, 6. svibnja 2016.

8.00 Molitva na Brdu ukazanja
11.00 Predavanje, svjedočanstva
12.00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu u tišini
15.00 Predavanje, svjedočanstva
17.00 Večernji molitveni program: krunica, sv. misa, časćenje križa Gospodinova

Subota, 7. svibnja 2016.

9.00 Molitva
9.30 Predavanje
10.30 Iskustva sudionika

12.00 Završna sv. misa
Seminar će se održati u dvorani I. Pavla II (žuta dvorana). Prilog za troškove seminara iznosi 40 € po osobi. Prijave možete izvršiti putem e-maila: seminar.marija@medjugorje.hr (za Mariju Dugandžić). Broj sudionika je ograničen zbog prostora stoga vas molimo da svoje prijave izvršite što prije. Isto tako molimo sve sudionike seminara da sami osiguraju smještaj u Međugorju.

U prijavi je potrebno navesti: ime i prezime, zanimanje i gdje radite.

Zbog organizacije seminara, i vaše sigurnosti, molimo vas da se smatrate registrirani za seminar tek nakon što dobijete potvrđan odgovor. Ako odgovor niste dobili, to znači da nismo dobili vašu prijavu i da niste registrirani, jer ste vaš e-mail uputili na krivu adresu ili imate virus pa se pošta automatski blokira. Stoga se možete smatrati registriranim za seminar tek nakon što ste primili potvrđan odgovor.

Voditelj seminara je p. Ivan Mandurić, rođen u Posušju 1962. godine, gdje završava osnovnu i srednju školu. Studij arhitekture završava u Zagrebu, nekoliko godina aktivno sudjeluje u Domo-vinskom ratu, a potom i nekoliko godina u državnim službama i u privatnom sektoru radeći u struci kao arhitekt. 1999. godine stupa u red Družbe Isusove. Studij teologije je pohađao u Zagrebu i Rimu. 2009. godine zaređen je za svećenika. Nakon ređenja prvu godinu svoje svećeničke službe provodi kao kapelan u župi Jordanovac, a godinu dana kasnije, u ljeto preuzima pastoral mladih Družbe Isusove u bazilici Srca Isusova u Zagrebu gdje i danas djeluje, osobito kroz udrugu Studentski katolički centar koju vodi kao predsjednik i njen duhovnik. Osobito je angažiran u brojnim programima za formaciju mladih.

OTAJSTVA RADOSTI

Osobito radosnih otajstava. Nekako sam osjećala posebnu povezanost i blizinu s Marijom. U ovome tekstu željela bih zajedno s vama razmišljati o radosnim otajstvima krunice, upravo kroz ovaj kontekst začeca i rađanja novog života, novog djeteta, divljenja i neopisive radosti koju trudnoća i spoznaja o dolasku jednog novog i neponovljivog ljudskog bića na svijet donosi.

Čemu nas to uče radosna otajstva krunice? O čemu možemo razmatrati dok molimo radosna otajstva? Kakav nam model za život daju? Čitatelji koji su roditelji mogu i iz osobnog iskustva razumjeti radost novog života, začeca djeteta, vijesti da će

dati, ponuditi? Marija je u ime svih nas čula riječi: 'Ne boj se Marijo, ta našla si milost u Boga!' U ovome otajstvu razmišljam o ovim riječima. Sam Bog je nazočan u ovom činu, u ovom događaju začeca. Postoji li uopće nešto na ovome svijetu što se može usporediti s veličinom i ljepotom začeca novog ljudskog života? Evo nam dobrog ispita savjesti! Kako reagiram na vijest o nečijoj trudnoći? Gledam li na trudnoću kao na nešto vrijedno i duboko ili pokušavam obezvrijediti dar života? Jesam li iskreno radostan zbog nečije trudnoće ili tek glumim radost? Borim li se protiv „kulture smrti“ i promičem li svojim životom „kulturu života“?

2. KOGA SI, DJEVICE, ELIZABETI U POHODE NOSILA.

Iako je vijest o vlastitoj ili tuđoj trudnoći radosna vijest, svjedoci smo utjecaja „kulture smrti“ pa i među nama vjernicima. Nerijetko se događa da iz okoline dolaze i negativne poruke, pa čak i osude. Shvatila sam

suvišna! Trudnice se razumiju u svemu, jer prolaze isto iskustvo. Marija i Elizabeta su se savršeno razumjele. Marija svoju tajnu dijeli s Elizabetom. Zna da će je ona sigurno razumjeti. Zahvalna sam Bogu na mnogim Elizabetama koje je često slao u moj život, osobito kroz trudnoće. Uvijek kao poticaj i ohrabrenje! Ovo otajstvo je poticaj na zahvalnost prema osobama koje nas razumiju i hrabre. Kultura smrti je toliko uzela maha, da se ponekad nameće osjećaj krivnje što si trudan. Često se sjetim p. Marka Glogovića koji kaže kako je svaka trudnica kao kraljica. Kraljica, jer nosi otajstvo života! Bog brine o našim životima i šalje utjehu kad je potrebno. Ovo otajstvo je i model pravog prijateljskog susreta. Pravo prijateljstvo je duboko

VIDJELI SMO GOSPODINA!

MARCO ZAPPELLA

SVAKI BI ČOVJEK, ŽENA, DIJETE TREBAO PRONOSITI OVAJ NAVJEŠTAJ: VIDJELI SMO GOSPODINA!

Pozvani smo na to jer smo kršćani. Jer je naš Bog – Bog života, radosti, plesa, pa i onda kada sve izgleda izgubljeno, prazno, bez boje, bez nade.

Razmišljam o onima koje je Isus držao blizu sebe – o apostolima. Koliko su vremena s Njim proveli. Koliko su puta zajedno prošli. Koliko zajedničkih objeda. Koliko su slavljala, sasvim sigurno i rasprava i svega onog što nosi zajednički život, kakav je bio njihov, imali – i opet su POBJEGLI.

Juda Ga je izdao, Petar zaniijekao... Samo je Ivan ostao s Marijom podno križa.

Bijahu prestrašeni nakon Učiteljeve smrti. Izgubljeni i bez nade. Sumnja je zarobila i zatvorila njihova srca.

Ali usklik: VIDJELA SAM GOSPODINA!, naviješten od Marije iz Magdale, užgao je tračak nade. No,

sumnja je nadjačala nadu. Da bi povjerovali, Isus je osobno trebao doći i reći: „Mir vama!“

Tek su tada apostoli povjerovali i počeli navješćivati: „Vidjeli smo Gospodina!“

I nisu se više bojali ničega, čak ni smrti!

A što činimo mi?

Jesmo li i mi od onih koji kao sv. Toma kažu: Ako ne vidim, onda i ne vjerujem?

Pitam sebe: Marco, zašto ideš na misu? Zašto se ispovijedaš? Zašto si krstio svoju djecu? Zašto si se vjenčao u Crkvi? Zašto vjeruješ?

Ja vjerujem, jer sam Ga vidio! Vidio sam Ga u očima Majke Elvire kad sam je prvi put susreo. Vidio sam Ga u očima i u životima mladih zarobljenih okovima ovisnosti. Bijahu izgubljeni kao i ja sam, a danas su slobodni, ponovno su postali sretni. Uvijek kad se pogledam u ogledalo, vidim Ga, jer znam da sam osoba koja je i sama „uskrsnula“. Ja sam bio „mrtav“. Tužan i izgubljen na ulici. Lopov sam bio, diler i nasilnik. Da-

nas... danas više nisam. Moj se život promijenio. Danas želim svjedočiti i biti navještaj drugima. Osjećam to u svojoj nutrini. Dužnost je to i svakog kršćanina, gdje god bio, koji god posao radio, bio on oženjen, svećenik ili redovnica, bio on bogat ili siromašan. Uskrs me podsjeća da imam obvezu pronijeti ovaj navještaj polazeći najprije od svoje obitelji, od najbližih, gdje je moja prva dužnost ova: biti sretan i činiti sretnima osobe koje su mi najbliže, jer nema smisla navještaj donositi u svijet, a ne donositi ga onome tko s tobom živi.

Priznajem da je često upravo moj dom najteže mjesto za donijeti ovaj navještaj. Jer ja sam taj koji odlučuje smiješiti se, u kući biti koristan u malim stvarima: pomoći ženi razgrnuti oprano rublje, očistiti kamin svaki dan, pomoći joj oprati suđe, ne podizati glas na djecu (ovo zadnje je preteško).

Kad se navečer vratim kući umoran, želio bih da me se služi, želio bih uzeti malo vremena za sebe, želio bih da me pitaju: Kako ide? Kako

si?... Međutim, pronositi navještaj o uskrsnom Kristu zapravo je misliti na ovaj, sasvim obrnut način: Možda je i moja žena umorna... Možda i moja žena ima potrebu za malo svoga vremena, možda i drugi žele da ih se pita: Kako ide? Kako si?

Eto, govorim i pričam o sebi jer uvijek treba početi najprije od sebe. Pronosimo navještaj o uskrsnom Kristu u našim svakodnevicama: susretima, šetnjama, našem radnom mjestu, u restoranu, bilo gdje, uvijek i u svim okolnostima.

Bog nije umro na križu zbog sebe samoga! Umro je za nas! Bog nije uskrsnuo za sebe, nego za nas!

Mi ne živimo za sebe, nego za Njega, za druge, živimo da bismo ljubili i ako ljubimo, živjet ćemo zauvijek.

S Njim smo i mi pobijedili smrt! Navijestimo svima (polazeći od naše obitelji): Vidio sam Gospodina! *Prevela: Marija Dugandžić*

MEĐUNARODNI SEMINAR ZA ŽIVOT (PRO LIFE)

Međugorje, 16.-19. lipnja 2016.

Tema susreta je:

„Čedo u utrobi“ (Lk 1,41)

„Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan.“ (Lk 6,36)

S Majkom života: seminar za branitelje života, molitva za one koji su izgubili dijete, koji su ranjeni pobačajem, spontanim pobačajem, za supružnike koji žele djecu, za pro-life aktiviste, za žrtve obiteljskog nasilja, samohrane roditelje, trudnice...

Program

ČETVRTAK, 16. 06. 2016.

16,00 Registracija sudionika

18,00 Večernji molitveni program u crkvi

PETAK, 17. 06. 2016.

9,00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu

9,30 Predavanje
Stanka

11,00 Predavanje, svjedočanstva

12,00 – 15,30 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu u tišini

15,30 Predavanje

18,00 Večernji molitveni program u crkvi

SUBOTA, 18. 06. 2016.

6,00 Put križa na Križevcu, priprava za ispovijed

10,00 Predavanje

12,00 – 15,30 Klanjanje Presvetom oltarskom Sakramentu u tišini

15,30 Predavanje, svjedočanstva

18,00 Večernji molitveni program u crkvi

22,00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu

NEDJELJA, 19. 06. 2016.

6,00 Molitva na Brdu ukazanja

9,00 Iskustva sudionika, sv. misa

NAPOMENE:

MEĐUNARODNI SEMINAR ZA ŽIVOT (PRO LIFE) održat će se u Međugorju od 16. do 19. lipnja 2016. u dvorani Ivana Pavla II. Broj mjesta je ograničen prostorom, stoga vas molimo da što prije prijavite svoj dolazak na ovaj seminar. Prijave izvršiti na e-mail: seminar.marija@medjugorje.hr

Zbog organizacije seminara i vaše sigurnosti molimo vas da se smatrate registrirani za seminar tek nakon što dobijete potvrđan odgovor. Ako odgovor niste dobili, to znači da nismo dobili vašu prijavu i da niste registrirani, jer ste vaš e-mail uputili na krivu adresu ili imate virus pa se pošta automatski blokira. Stoga se možete smatrati registrirani za seminar tek nakon što ste primili potvrđan odgovor. Bit će organizirano simultano prevođenje za sve jezične skupine. Cijena seminara je 30€ po osobi. U cijenu su uključeni svi troškovi organizacije i rada seminara. Prilikom plaćanja na početku seminara svaki će sudionik dobiti akreditaciju koja će mu omogućiti sudjelovanje u radu seminara. Za smještaj u Međugorju treba se pobrinuti svatko osobno. Budući da ne možemo doći do svakog organizatora osobno, ovim putem pozivamo sve organizatore hodočašća, vodiče, voditelje centara mira i molitvenih i karitativnih skupina da obavijeste one koji su zainteresirani za ovaj susret. Unaprijed se radujemo vašim prijavama i zajedničkom susretu!

Predavači:

fra Ante Vučković, ofm rođen je 1958. u Sinju u brojnoj obitelji. Član je franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu. Sjemenište i klasičnu gimnaziju završio je u Sinju, a teologiju u Makarskoj i Zagrebu. Za svećenika je zaređen 1983. Nakon službe kapelana u Metkoviću i Münchenu studirao je filozofiju u Münchenu i Rimu gdje je i doktorirao na dimenziji slušanja kod Martina Heideggera. Predavao je filozofiju u Rimu, na Papinskom sveučilištu Antonianum i na Franjevačkoj teologiji u Makarskoj. Profesor je filozofije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Predaje i na Filozofskom odsjeku istoga sveučilišta. Voditelj je duhovnih vježbi, seminara i duhovnih obnova. Duhovni je pratitelj i savjetnik. Objavio je nekoliko knjiga. Objavljuje u stručnim i populističkim časopisima.

Zrinka Jelaska, profesorica hrvatskoga jezika i fonetike iz Zagreba. Članica je Franjevačkoga svjetovnoga reda, udana je i majka dvoje odrasle djece. Od malena vjerski odgajana, u mladenačkim danima odlutala je od Boga. Međutim, njezin je otac u Međugorju dobio poticaj da moli za njezino obraćenje (bar jednu Zdravomariju kad god prolazi Kamenitim vratima u Zagrebu). Kad se vratila Crkvi i počela svaki dan odlaziti na misu, u šali je rekao da se premolio. Djeca u utrobi njezina su životna tema.

Koordinator seminara je fra Marinko Šakota, međugorski župnik

BOŽO SKOKO

KAD SAM NA VELIKI PETAK UŠAO U JEDNU ZAGREBAČKU CRKVU SA SVOJIM TROIPOLGO-DIŠNJIM SINOM, NISAM MOGAO NI PREDVIDJETI LAVINU PITANJA KOJA JE USLIJEDILA NAKON ŠTO SMO U JEDNOJ OD LAĐA VIDJELI INSTALACIJU ISUSOVA GROBA I NJEGOVO GIPSANO IZMUČENO MRTVO TIJELO.

„Tko je to Isusu učinio? Zašto se nije branio? Kako Bog može umrijeti?“ – pitao je zabrinuto. Pokušao sam mu objasniti kako to nije kraj i kako je Isus uskrsnuo, a mali je mirno odgovorio: „Meni je ipak draže vidjeti malog Isusa kako leži u štalici!“ Koliko god zaključak bio djetinje naivan, usudim se pomisliti kako to mišljenje dijeli pozamašan broj naših vjernika. Iako volimo naglašavati kako je Uskrs najveći kršćanski blagdan, činjenica je da nekako daleko toplije, razdražanije i s više žara dočekujemo Božić. Pred blagdanom Uskrsnuća kao da osjećamo neko strahopoštovanje, kao da nam više predstavlja nepoznanicu Kristov povratak na Nebo, nego dolazak Spasitelja u liku bespomoćnog djeteta u betlehemske noći. Osim toga, mnogi vjernici koji uredno odlaze na misu i sudjeluju na križnom putu ni danas ne mogu razumjeti Isusovu ustrajnost u trpljenju i praštanju na Veliki petak te prividnu pobjedu zla. Sasvim su logična pitanja iz ljudske perspektive – Zašto nije upotrijebio svoju moć? Zašto im nije dao do znanja tko je glavni? Zašto je dopustio takvo poniženje? Zašto im se nije osvetio nakon uskrsnuća? Uostalom, čemu sve te strahote Pasije? Takva pitanja i nerazumijevanje ne čude kad znamo da su se i apostoli razbježali nakon Golgote i da su većini njih ostali upitnici iznad glave i danima poslije.

Ljudski je oslanjati se na ono što razumijemo i shvaćamo i što nam se čini sigurnim, nego se upuštati u neizvjesnost i rizik. Ali da nije bilo Uskrsa, Isusov život i propovijedanje bi ostali tek jedna u nizu lijepih priča koja je pokušala promijeniti ovaj svijet, ali je eto trajno prekinuta raspećem. Uskrs je svemu dao smisao i pokazao koliko se Isus razlikuje od svih dotadašnjih i budućih proroka, navjestitelja... Čak i znanstvenici ateisti priznaju da je Isus jedini ispunio sva proročanstva Starog zavjeta o dolasku Mesije. Prema tome, budući da je Uskrs konačna potvrda da je Isus Bog, trebao bi imati daleko snažniju prisutnost u našim životima, ne samo na načelnoj razini ili još manje na onoj prigodničarskoj, obilježenoj šaranjem pisanica te blagovanjem šunke, janjetine i mladog luka. Uskrs bi trajno trebao obasjavati naše živote i činiti nas ponosnima jer smo kršćani.

Nakon Uskrsa slijede dva blagdana o kojima većina naših vjernika očito još manje zna. Pedeseti dan nakon Uskrsa katolici, pravoslavni i protestanti slave Duhove, blagdan poznat i kao blagdan „rođenja Crkve“, budući da nam Djela apostolska svjedoče kako je Duh Sveti sišao na apostole, nakon čega su govorili tako da su ih mogli

RAZUMIJEMO LI BLAGDANE KOJE SLAVIMO?

razumjeti ljudi svih naroda i jezika, a mnoštvo se „dalo krstiti, te su primili Duha Svetoga“. Blagdan Tijelova, koji slavimo četvrtkom nakon Presvetog Trojstva, u Hrvatskoj je i državni praznik, a kad mediji naprave anketu među političarima i građanima pitajući ih zašto taj dan ne radimo, obično čujemo prilično nemušte odgovore. A zamislite, taj blagdan slavimo već stoljećima, a ne od jučer! Prva tijelovska procesija održana je u Koelnu između 1274. i 1279. godine. Štovanje Presvetog oltarskog sakramenta, odnosno čašćenje Kristove nazočnosti u posvećenoj hostiji razvilo se još u 12. stoljeću,

a diljem Europe se proširilo dva stoljeća kasnije. Mnogi koji slave taj blagdan možda i sumnjaju u Kristovu nazočnost u posvećenoj hostiji. Zato bi trebali znati za čudo koje se dogodilo u Ludbregu u sjeverozapadnoj Hrvatskoj daleke 1411. godine. Tamo je jedan svećenik slaveći svetu misu, tijekom pretvorbe, također posumnjao kako se kruh pretvara u Tijelo, a vino u Krv Isusovu pa mu se u kaležu pojavila prava svježa krv. I sam šokiran tim događajem ispočetka je čuvao tajnu, no ona se proširila Hrvatskom, ali i susjednim zemljama. Mnogi koji su se molili ili vršili zavjet Presvetoj Krvi Isusovoj u

Ludbregu čudesno su ozdravili pa je Sveta Stolica provela detaljnu istragu, a relikvije su otpremljene u Rim po nalogu pape Julija II. koji je odobrio njihovo javno štovanje. Prihvativši odredbu svog prethodnika, papa Leon X. izdao je bulu 1513. godine odobrivši javno štovanje relikvije nastale euharistijskim čudom u Ludbregu te ju je u svečanoj procesiji nosio Rimom, nakon čega je vraćena u Hrvatsku. Od tada do danas Ludbreg je važno proštenje na karti Hrvatske, a postalo je kasnije poznato i po zavjetu Hrvatskog sabora iz 1739. da će ondje izgraditi kapelu u čast Presvetoj Krvi Isusovoj, nakon što je u Moslavini

punih 7 mjeseci harala strašna epidemija kuge. Zavjet je ispunjen 254 godine kasnije, tek stvaranjem samostalne Hrvatske. Nažalost, mnogi od nas o tome daru hrvatskom narodu premalo znaju.

Istina je da je hrvatski narod posebno vezan uz Blaženu Djevicu Mariju, o čemu svjedoče njezina mnogobrojna svetišta diljem domovine, ali i izrazita pobožnost prema Gospi, kao i obilježavanje njezinih blagdana. Isto tako pojedini sveci su i te kako omiljeni u našem narodu, poput svetog Ante ili svetog Franje. No, bilo je zanimljivo vidjeti baš uoči Uskrsa kako su Hrvati proslavili dvojicu poznatih svetaca – 17. ožujka bio je sveti Patrik, a 19. ožujka sveti Josip. U Zagrebu i Hrvatskoj općenito puno je bučnije i veselije proslavljen blagdan svetog Patrika dok je Josipovo proslavila poneka župa i oni koji nose njegovo ime. Kad spomenemo blagdan svetog Patrika, odmah nam na pamet padaju irska glazba, para-

de, djetelina, pivo i zelena boja... A mnogi znaju kako je baš sveti Patrik Ircima donio kršćanstvo te s njihova otoka protjerao zmije. S druge strane poznavanje svetog Josipa uglavnom se svodi na to da je bio tesar i Gospin zaručnik, koji je odgajao malog Isusa. No, sve to ne bi nimalo čudilo da sveti Patrik nije zaštitnik Irske, a sveti Josip zaštitnik Hrvatske! Kako onda puno više znamo o irskom blagdanu i veselije ga slavimo, nego što poznajemo i slavimo blagdan vlastitog zaštitnika? Netko će možda pomisliti kako se odgovor krije u dužoj irskoj tradiciji. Nažalost, činjenice nas demantiraju. Hrvatski je sabor na svom zasjedanju 9. i 10. lipnja daleke 1687. godine jednoglasnom odlukom „svih redova i staleža“ proglasio svetog Josipa zaštitnikom Hrvatskog kraljevstva. Kako bi bili sigurni da ta odluka nije izbljedjela, hrvatski biskupi su na svom zasjedanju u Splitu 1972. potvrdili „da je ta odluka i sada na snazi, jer Sabor nije imao u vidu apstraktno hrvatsko kraljevstvo, nego hrvatski narod, koji nadživljuje sve peripetije oko suvereniteta...“ Kao trajan spomen na povijesnu odluku, 2008. godine je na ulazu u Hrvatski sabor postavljen reljef svetog Josipa, rad kipara Šime Vulasa. U Irskoj je pak Dan svetog Patrika stoljećima bio isključivo vjerska svetkovina koju su više slavili irski iseljenici u Americi, nego Irci doma. Čak do 1970. irski zakoni su zabranjivali ugostiteljskim objektima da rade na taj blagdan. Međutim, sve se promijenilo 1995. kad je irska vlada započela kampanju da se Dan svetog Patrika raskošnije slavi te iskoristi za promociju Irske. Postoji izreka koja kaže da smo „svi Irci na Dan svetog Patrika“, jer je ovaj blagdan iz lokalne tradicije prerastao u globalni događaj. I u Zagrebu se već tradicionalno slavi sveti Patrik, i to baš nema puno veze sa življenjem kršćanstva niti pobožnosti prema tom popularnom svecu. Riječ je o čistoj komercijalizaciji koja je i nas zahvatila. A istodobno više od devedeset posto naših sugrađana nema pojma tko je zaštitnik Hrvatske! Jasno, nema ništa loše u obilježavanju irskog blagdana kod nas pa bio to i komercijalni događaj. Ali je neobično ne imati osjećaja za vlastito. Nije li vrijeme da malo bolje razmislimo što zapravo slavimo i kako obilježavamo naše blagdane?!

SVETIŠTE GOSPE OD SUZA

Marija je ta koja nam u Pleternici približava nebo, liječi rane i prosvjetljuje duše vjernika, hodočasnika, koji dolaze u svetište kako bi s Bogom utvrdili evanđeoske vrijednosti koje smo naučili u 14-stoljetnoj duhovnosti u Katoličkoj Crkvi. Vjera naroda i ljubav prema Mariji učinili su da ostaci razrušene crkve sv. Nikole postanu mjesto molitve, navještanja Božje riječi, slavljenja svetih otajstava na kojem brojni hodočasnici postižu duhovno i tjelesno zdravlje po zagovoru Gospe od Suza. U posljednjih 55 godina, zbog devetnice Gospe od Suza koja se održava svake godine od 23. do 31. kolovoza, župa sv. Nikole biskupa u Pleternici postala je poznata vjernicima i iz svih krajeva Hrvatske. Otkako je 2005. godine, na 50. obljetnicu štovanja Gospe u župi sv. Nikole biskupa, proglašeno Svetište Gospe od Suza, taj se broj još više povećao. Danas vjernici u organiziranim skupinama ovo svetište posjećuju i tijekom godine.

FRA KARLO LOVRIĆ

UTEMELJENJEM POŽEŠKE BISKUPIJE 1997. GODINE I ZAUZIMANJEM PRVOG POŽEŠKOG BISKUPA MSGR. DR. ANTUŠA ŠKVORČEVIĆA, HODOČAŠĆA GOSPI OD SUZA U PLETERNICI DOBILA SU NOVO ZNAČENJE. PLETERNICA JE 31. KOLOVOZA 2005. GODINE PROGLAŠENA BISKUPIJSKIM, A TIME I NOVIM HRVATSKIM MARIJANSKIM SVETIŠTEM.

U župi sv. Nikole od 23. kolovoza 1955. godine vlč. Ljudevit Petrak započeo je održavanje devetnice Gospi od Suza, kao spomen na čudesni događaj kad je reljef Bezgrješnog Srca Marijina, izrađen od gipsa, plakao ljudskim suzama 29., 30., 31., kolovoza i 1. rujna 1953. godine u Siracusi na Siciliji, iznad bračnog kreveta obitelji Iannuso. Nakon znanstvene analize potvrđeno je da je riječ o ljudskim suzama. Poslije

toga čuda, u samo dva mjeseca, liječnička je komisija pregledala čak 300 znanstveno neobjašnjivih ozdravljenja, a obraćenja je bilo puno više. Tako je svetište Gospe od Suza u Siracusi postalo poznato u cijelom kršćanskom svijetu. Godinu dana kasnije u Bučju, u crkvi Preobraženja Gospodinova isusovac o. Stjepan Müller iz Zagreba, vodio je misije. U razgovoru sa svećenicima spomenuo je i čudesan događaj iz Siracuse

u nazočnosti Ljudevita Petraka, župnika iz Pleternice. Njega su se misionarske riječi toliko dojmile da je zatražio sliku Gospe od Suza s kojom je otišao u crkvu u Bučju te klečeći u sabranoj molitvi zatražio prosvjetljenje od Gospodina. Naime, strašno ga je pogodila iznimno teška pleternička situacija, jer su komunisti sprječavali ponovnu izgradnju crkve na Pleterničkom brijegu, nakon što su je partizani srušili 1944. godine, a onda i ubili župnika vlč. Radovića. Odlučio je nutarnju muku i objektivne probleme povjeriti Gospi od Suza te Njoj u čast uvesti pobožnost devetnica. Tako je 23. kolovoza 1955. godine na temeljima razrušene crkve započela pobožnost, a posljednje večeri, 31. kolovoza, oko ruševina je održana procesija s upaljenim svijećama. Svake su godine u sve većem broju počeli pristizati vjernici iz požeškoga kraja, a sirakuški je biskup 1958. godine darovao pleterničkoj župi blagoslovljenu sliku Gospe od Suza te vatru kojom je dotaknut tamošnji čudotvorni reljef.

U vrijeme devetnice Gospi od Suza, nakon svečanog euharistijskog slavlja koje godinama predvode svećenici i redovnici iz naših hrvatskih biskupija, u koncelebraciji sa svećenicima i redovnicima iz Požeške biskupije, kojih svake večeri bude do stotinu, održava se u župnoj crkvi euharistijsko klanjanje koje pred Presvetim oltarskim sakramentom predvode župe iz pleterničkog dekanata, a 30./31. kolovoza i cjelonočno klanjanje svih zastupljenih staleža od mladih, obitelji, bračnih parova, sjemeništara i bogoslova, župnih lektora, časnih sestara do molitvenih zajednica i Djela za duhovna zvanja. „Pleterničko brdo“ svake večeri ispunjeno je s više tisuća hodočasnika. To su doista dani milosti i Božje prisutnosti u pleterničkoj župi.

U župi se kroz godinu održavaju i dvije devetnice. Prva je posvećena sv. Valentinu koji se ovdje štuje još od vremena osnutka župe, a druga je od 1986. godine posvećena Milosrdnom Isusu. Također, pripremajući se za proglašenje svetišta Gospe od Suza, posljednju subotu u mjesecu određen je i zavjetni dan Gospe od Suza i otada dolaze vjernici iz okolnih župa. Ta je praksa nastavljena i nakon proglašenja svetišta.

Foto: AGA

Osim što je zaslužan što se od kolovoza 1955. godine u Pleternici održava devetnica Gospi od Suza, vlač. Petrak zaslužan je i za to što su od 1956. godine u Pleternicu došle živjeti i duhovno djelovati časne sestre Kćeri Božje ljubavi, koje od 1997. godine ovdje imaju svoj samostan.

Crkva sv. Nikole biskupa

Iako se među pisanim dokumentima crkva prvi put spominje 1333. godine, pretpostavlja se da je izgrađena već u 10. stoljeću. Partizani su 1944. godine srušili crkvu. Nakon upornih i dugogodišnjih nastojanja da se od komunističkih vlasti ishodi dozvola za gradnju nove, to je konačno 1963. i uspjelo župniku vlač. Ljudevitu Petraku. Nakon višegodišnje gradnje novu crkvu je 1971. godine blagoslovio blagopokojni kardinal Franjo Kuharić.

Povijest Pleterničke župe

Duga je povijest Pleterničke župe., osnovana je 1333. godine i jedna je od najstarijih u Požeškoj biskupiji. Župa trenutno broji oko 6250 vjernika, a u njenom sastavu su filijale: Bresnica s kapelicom sv. Antuna Padovanskog, Bzenica s kapelicom sv. Josipa, Frkljevci i Kadanovci s kapelicom sv. Fabijana i Sebastijana, Gradac s kapelicom sv. Uzašašća Spasitelja, Komorica s kapelicom sv. Mihaela Arkandela, Poloje s kapelicom sv. Ane, Požeška Koprivnica s kapelicom Svih Svetih i Sulkovci s kapelicom sv. Ivana Krstitelja. Osim u tim selima, kapelica posvećena sv. Petru postoji na brdu Starcu iznad Pleternice, kamo vjernici osobito rado odlaze na blagdan Cvjetnice kada se održava pobožnost križnog puta te za blagdan sv. Petra i Pavla. Od 31. svibnja 2000. godine župa je sjedište novoosnovanog pleterničkog dekanata, u čijem su sastavu župe: Pleternica, Bučje, Buk, Kuzmica, Čaglin, Zdenkovac i Ruševo, te Požeške Sesvete. Požeški biskup msgr. dr. Antun Škvorčević imenovao je 10. lipnja 2000. godine pleterničkog župnika Antuna Čorkovića prvim dekanom pleterničkog dekanata. On je uspostavljanjem Stolnog kaptola svetog Petra primio kanoničku službu, a od 31. kolovoza 2005. godine i službu rektora svetišta Gospe od Suza.

MOLITVA GOSPI OD SUZA

Gospo od Suza!
Majčinskom dobrotom pogledaj boli svijeta.
Obriši suze svima onima koji trpe,
zaboravljenima, očajnima,
žrtvama svakovrsnog nasilja.
Daj nam svima suze kajanja i novoga života
da nam one otvore srca
za preporoditeljski dar Božje ljubavi.
Daj nam svima suze radosnice
zbog velike nježnosti tvoga Srca.
Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

MILE MAMIĆ

Kad slavimo Uskrs?

USKRS JE TEMELJNI, NAJVEĆI KRŠĆANSKI BLAGDAN. Zove se *Uskrsnuće Gospodinovo, Uskrs, Vazam, Pasha*. To je pomični blagdan. Slavi se uvijek u nedjelju, ali na različit datum. Temelj blagdana jest činjenica Kristova uskrsnuća. Da Krist nije uskrsnuo, uzaludna bi bila naša vjera, kako kaže sveti Pavao. Neki su se svim silama trudili oboriti tu činjenicu, ali istraživači otvorena srca prema istini napokon su zaključili: Uskrsnuće je najpotvrđenija činjenica. Priča o krađi Isusova tijela „dok su rimski vojnici spavali“ ne drži vodu. Znade se da je vojna disciplina bila vrhunska. Složna biblijska izvješća, utemeljena na iskustvu toliko očevidaca, nepobitno svjedoče činjenicu uskrsnuća. Tomina sumnja, dubinske promjene u srcu apostola (od kukavica postadoše neustrašivi svjedoci uskrsnuća Kristova), Pavlovo obraćenje (od progonitelja kršćana postade najveći širitelj Radosne vijesti) nepobitne su činjenice. Kristovo uskrsnuće je temelj Radosne vijesti. To je upravo radosna vijest: Krist je uskrsnuo. On je živ. On je uskrsnuće i život. On je i nama obećao vječni život. Njegovo uskrsnuće temelj je i naše uskrsne nade. On je „svojom smrću uništio našu smrt, a svojim uskrsnućem obnovio naš život“.

Sad ćemo, poštovani čitatelji, što jednostavnije odgovoriti na postavljeno pitanje: Blagdan *Uskrs* slavimo jedan dan, a činjenicu Kristova uskrsnuća slavimo svake nedjelje. Sjetimo se da Rusi svaku nedjelju zovu *vaskrsenje*. Točnije, uskrsnuće slavimo u svakoj svetoj misi, u svakom euharistijskom slavlju. Mislimo na to svaki put kad nakon podizanja govorimo: *Tvoju smrt, Gospodine, naviještamo, tvoje uskrsnuće slavimo, tvoj slavni dolazak iščekujemo*.

Sam blagdan najčešće nazivamo *Uskrs*. Ta je riječ u uskoj vezi s riječi *krijes*. S tim je u vezi i *iskra*. Postoje i glagoli *uskrisiti* i *uskrsnuti*. Jedan je prijelazni, a drugi nije. Oba su nam potrebna. Istaknuti naš teolog fra Bonaventura Duda u članku *Uskrsnik i budućnik* ističe duboki teološki smisao naše stare riječi *Uskrs*. Njezina teološka dubina proizlazi iz značenja njezina korijena *krijes* „najviši i najžarči sunčev domet o ljetnom suncostaju“, „oganj što se je palio tomu u čast“. Sve to ima silnu simboličnu sposobnost da izrazi svu dubinu onoga što nam *Uskrs* znači. To svakako nadilazi ono značenje koje bi proizlazilo iz odgovarajuće grčke, latinske, njemačke riječi: „ponovno ustati ili podići (se)“. Naša riječ jest jednakovrijednica odgovarajućim stranim nazivima u temeljnom značenju, ali ona ih nadilazi dubinom svoga značenja. Ona sadrži svu onu intenzivnost života što ga u sebi krije Kristovo uskrsnuće. Ona znači i ono „čudesno rađanje vatre, kao najintenzivnije

stanje sunca, izvora života, svjetla, topline“. Naša je riječ punija.

Osim riječi *Uskrs* blagdan se naziva još i *Vazam* i *Pasha*. Stoga ćemo i o njima nešto reći.

Riječ *Vazam* neki objašnjavaju kao grčku riječ (*asimos* = beskvasan, beskvasni kruh). Drugi je dovode u vezu sa starim glagolom *vzeti* jer se nakon korizmenoga nemrsa moglo uzeti i jesti meso. Tom se tumačenju priklanjaju fra Karlo Kosor i fra Jeronim Šetka u svojim radovima o tom. Možemo stoga s relativnom sigurnošću uzeti da je riječ *Vazam* stara i dobra naša zamjena za internacionalizam *Pasha*. Riječ *Vazam* dominantna je na čakavskom prostoru, a na kajkavskom prostoru javlja se u liku *Vuzem*.

Riječ *Pasha*, hebrejski *pesah'*, aramejski *pasha'* u liku *Pascha* ušla je u grčki i proširila se u latinski i druge, osobito romanske jezike, gdje je živa i danas. Ta je riječ u hebrejskom značila najveći židovski blagdan kojim se slavila uspomena na izlazak iz egipatskoga ropstva (što otvara mogućnost da znači i sve druge izlaske i prelasko iz jednoga stanja u drugo, obično iz zla u bolje). Značila je i janje koje su Židovi blagovali o blagdanu *Pashe*.

U kršćanstvu ta riječ dobiva nova značenja: 1. Kristova muka, smrt, uskrsnuće, uzašašće i silazak Duha Svetoga. (To je značenje lako dobila po simbolici Krista, njegove žrtve i euharistije i janjeta koje se žrtvovalo i blagovalo o židovskom blagdanu.) 2. Sam blagdan Kristova uskrsnuća. Ona znači i „Jaganjac Božji koji se za nas žrtvuje“. On je *pasha* naša, kako kaže sveti Pavao.

Valja istaknuti da se riječi *Vazam* i *Pasha* stručno upotrebljavaju i u širem značenju. Tako npr. *vazmeno* ili *pashalno otajstvo* obuhvaća muku, smrt, uskrsnuće, uzašašće i silazak Duha Svetoga. Riječ *Uskrs* običnija je za sam blagdan premda bi i ona po dubini svojega značenja mogla obuhvaćati sve to.

Napomenimo i to da vrijeme od *Uskrsa, Vazma* do *Duhova* nazivamo uskrsnim ili vazmenim vremenom. Ono traje 50 dana.

Čini li vam se, poštovani čitatelji, da nemamo osobnoga iskustva uskrsnuća? Ako malo dublje zavirimo u svoj život, otkrit ćemo koliko smo puta bili potišteni, bezvoljni, tjeskobni, klonuli, upali u beznade, očaj, duhovnu smrt i izvukli se iz toga kao preporođeni, novi ljudi, puni poleta, zanosa, vjere i nade. Nije li i to uskrsnuće?! Neka uskrsli Krist osvjetli sve naše životne golgote i kalvarije i ulije čvrstu uskrsnu nadu da živim mrtvacima u sebi i oko sebe svjedočimo njegovu uskrsnu pobjedu i na njoj utemeljenu svoju uskrsnu nadu! Neka nas bljesak Kristova uskrsnuća obasja da zračimo njegovom uskrsnom slavom

IVICA MUSIĆ

JE LI VELEBNO DJELO FAUST JOHANNA WOLFGANGA VON GOETHEA, PO MNOGIMA NAJVRŠNIJEGA NJEMAČKOGA KNJIŽEVNIKA SVIH VREMENA, NASTALO NEOVISNO O KRŠĆANSKOJ LEGENDI IZ ŠESTOGA STOLJEĆA PO KOJOJ JE ČASTOHLEPNI THEOFIL, KAKO BI OSTVARIO SVOJE AMBICIJE, NAPISMENO SKLOPIO UGOVOR S VRAGOM ODREKAVŠI SE PRITOM KRISTA I MARIJE, DA BI SE NAPOSLJETKU IPAK, ZAHVALJUJUĆI POSREDOVANJU BLAŽENE DJEVICE, POKAJAO, OBRATIO, OPOZVAO UGOVOR, ZADOBIO OPROŠTENJE I TAKO SVOJU DUŠU SPASIO OD OGNJA PAKLENOGA, ILI TA ČINJENICA PRIPADA PODRUČJU OZNAČENU PER SORTE (SLUČAJNO) ILI PAK PER SORTEM (PO SUDBINI), OVDJE JE OD DRUGORAZREDNE VAŽNOSTI.

TRBUHOZBORAC

S TISUĆAMA BJESOVA U TORBI

Ono što pozornu oku pri usporedbi ovih dviju nalikovnih priča zacijelo ne će promaći jest detalj da Goetheov glavni lik na kraju, bez opozivanja ugovora sklopljenoga s Mefistofelom te bez vlastita pokajanja i obraćenja, biva otkupljen, i to posredovanjem „božice“ Marije (koja je zapravo poganska božica, a ne Bogorodica). Odmak od kršćanskoga nauka više je nego zoran.

Taj je odmak zamjetan u mnogočemu, ne samo u Goethea nego i u veliku dijelu kršćanskih, napose protestantskih teologa. Poglavitno je zbujujući odnos prema nauku o personaliziranome zlu, odnosno o palome anđelu koji si

je, kako Crkva uči, stavio u zadatak srušiti ili barem izobličiti sve ono što je dobar Bog stvorio. Prvi na udaru svakako je čovjek kao kruna Božjega stvaranja. Otac laži, kako ga naziva Sveto pismo, ne bira sredstva da krhko i grijehu sklono biće zavede i u njega usadi istu onu omrazu prema Svevišnjemu koju sâm gaji i neprestance raspiruje. Tako je danas jedna od prevažnih kršćanskih istina koju je sv. Pavao (Ef 6,12) nedvosmisleno definirao („Nije nam se boriti protiv krvi i mesa nego protiv Vrhovništva, protiv Vlasti, protiv upravljača ovoga mračnog svijeta, protiv zlih duhova.“) gurnuta u stranu, zamračena, pripisana ružnomu naličju čovjekove osobnosti i tomu slično.

Kao po dogovoru znanstvenici različitih profila iznimno se rijetko upuštaju u istraživanje ovoga područja, dragovoljno se prepuštajući getoiziranju vlastitih sposobnosti i percepcija samo da bi uopće bili ozbiljno shvaćeni u svijetu znanosti. Unatoč tomu u novije doba sve je više glasova upravo iz tih krugova koji neka povijesna zbivanja stavljaju u surječje okultnih praksa, mističnih tajnih društava, pseudoreligija i tako redom. Plod su toga i mnoge publikacije, kao i dokumentarni filmovi koji s toga zrenika promatraju posebice uspon nacističke Njemačke. Sukus je tih uradaka ideja da su vođe Nacio-

službu njemačke vojske. Tvrdnje su to koje se mogu pronaći u spomenutim filmovima i objavljenim djelima.

Zanimljivo je međutim da socijalizam, poglavito njegov najrašireniji oblik marksizam (komunizam), nije gotovo ni izbliza istražen s toga gledišta. Tek se uzgređice može nalletjeti na pokoji redak o ovoj temi, no temeljitijih je istraživanja, koliko je autoru ovih redaka poznato, vrlo malo. Jedno od njih jest ono što ga je proveo bivši ateist židovskoga podrijetla, potom bojovni marksist, a naposljetku protestantski pastor Richard Wurmbrand koji je za vrijeme Drugoga svjetskog rata i poraća najprije prošao nacističku, a potom komunističku torturu. U svome djelu naslovljenu *Marx i đavo* tvrdi da s čitavoga jednog dijela Marxova života uopće nije podignuta koprena te da je većina onoga što se o njemu govori običan mit. Drugim riječima, o marksizmu se i dan-danas skriva tajna koja je poznata samo ograničenu broju njegovih pristaša.

Istražujući Marxov životni put i njegovo djelo, Wurmbrand je došao do vrlo intrigantnih podataka. Evo samo nekih. U ranoj mladosti Marx je bio uvjereni kršćanin iako su njegovi roditelji bili konvertiti sa židovstva na protestantizam.

nalsocijalističke partije prakticirale sotonistički kult. Neki su Führera smatrali medijem koji stupa u kontakt s moćnim silama, drugi su pak u njemu vidjeli Mračnoga Mesiju. I ostali su utjecajni pripadnici ove „elitne“ skupine sebe prepoznawali kao važne karike u lancu zla koji je stubokom trebao promijeniti lice zemlje. Tako je nacistički ministar unutarnjih poslova Heinrich Himmler držao da je reinkarnacija kralja Henrika Ptičara. Također je vjerovao da bi se tajne sile mogle staviti u

Njegove školske zadaće „Sjedinjenje vjernika s Kristom“ te „Razmišljanje jednoga mladića o izboru zvanja“ odaju mirnu pouzdanost u Boga i srce otvoreno ljubavi prema bližnjemu. No najednom se, nakon što je završio gimnaziju, događa dramatičan zaokret i on postaje strastveni protivnik religije. Kao da se rodio drugi Marx. Iz poeme „Zaviv jednoga očajnika“, nastale u to doba, zrcali se zastrašujuća želja negdašnjega bogobojazna dječaka: *Hoću da se osvetim Onomu koji kraljuje iznad nas.*

Svjestan svoje radikalnosti i njezinih posljedica, u pjesmi „Blijeda djevojka“ ispovijeda: *Tako sam izgubio nebo, / to dobro znam. / Moja duša jednom vjerna Bogu / obilježena je za pakao.*

Sto se dogodilo ovoj osobi na pragu mladenaštva? U jednoj pjesmi čitamo: *Potom ću lutati svijetom, / bogolik i slavodobitan, / i, dajući svojim riječima djelatnu snagu, / osjećat ću se jednakim stvoritelju.* U poemi naslovljenoj „Manestrel“ još je izravniiji: *Pakleni hlapovi mi ulaze k mozgu / i pune ga dokle ne poludim / a moje se srce posve promijenilo. Pogledaj ovaj mač: / Knez mi ga je tame prodao.* Na temelju tih i drugih, makar u lirsko ruho odjevenih, tvrdnja Wurmbbrand zaključuje da je nezreli mladić u ranim studentskim danima po svoj prilici iniciran u sotonsku crkvu. Poznato je naime da u obredima više inicijacije sotonskoga kulta kandidat prima magičan mač koji će mu osigurati uspjeh, a protuvrijednost je tomu njegova duša koja će poslije smrti pripasti sotoni. Ugovor se potpisuje krvlju iz kandidatova zapešća.

Mnoštvo je znakova, uvjeren je Wurmbbrand, koji mu daju za pravo zaključiti o izravnu utjecaju sotone na Marxa. Između ostaloga ono što bi svaki brižni roditelj u široku luku zaobišao, Marxu je pričinjalo veliko zadovoljstvo. Naime po svjedočenju njegove omiljene kćeri Eleanore njezin se otac bavljao pričajući svojoj djeci jezovite priče, osobito onu o čarobnjaku koji je sve prodao đavlu. Robert Payne, jedan od rijetkih istraživača tajnovitoga dijela Marxova života, smatra da je vjerojatno riječ o preinačenoj Marxovoj autobiografiji. Tomu treba pridodati činjenicu da je lider komunizma drugovao s mnogim sumnjivim likovima kao što je primjerice Mihail Bakunjin, veliki pobornik anarhizma i član Prve internacionale, koji je neuvijeno tvrdio da je sotona prvi slobodni mislitelj i emancipator svijetova: on oslobađa čovjeka i utiskuje mu na čelo biljeg slobode i čovječanstva potičući ga na nepokoravanje.

Istraživači sotonističkih sljedba zapazili su da sve sotonine pristaše imaju vrlo mučan privatni život. Tako je bilo i s Marxom. Četvero od njegovo šestero zakonite djece umrlo je prije njega, a dvije kćeri koje su poslije njegove smrti ostale na životu počinile su samoubojstvo. Sva je prilika da mu je kućna

pomoćnica rodila sina iako je očinstvo preuzeo najodaniji mu prijatelj i mecena Engels. Najdraža mu se kći udala za istaknutoga predavača teozofskoga pokreta Edwarda Avelinga čija je omiljena tema bila „Božja zloća“. Najposlije, Prometej novoga doba, onaj koji je želio uništiti sve bogove, život je okončao kao očajnik, a pogrebu mu je nazočilo svega jedanaest osoba.

Iako je zahvaljujući svojoj naobrazbi i sposobnostima mogao dobro zarađivati, više je volio živjeti na tuđoj grbači. Posebice je iskorištavao naklonost svoga dobrostojećeg sumišljenika Engelsa koji je svoje prve dojmове o proleteru aristokratskih apetita izrazio stihovima: *Tako bjesni bez mira / kao da ga je deset tisuća / đavola zgrabilo za čuperak.* I doista je bilo tako. Od rane je mladosti nemilice pio, bančio i kockao, tukao se, skitao i nerijetko živio na rubu egzistencije. Oni koji su s njim često zagledali u

Marx je zapravo uvidio duhovnu prazninu nastalu slabljenjem zanimanja za religiju u devetnaestome stoljeću. Bio je to pogodan trenutak da se nametne kao mesija nove religije u kojoj nema ni osobnoga grijeha, ni krivnje, ni potrebe za pokorom, patnjom ni božanskim otkupljenjem. Riječ je dakle o religiji bez kulta i raju bez Boga. Zemaljski će raj osigurati novi poredak nakon što se dokinu klasne razlike, a njih će ukloniti revolucija. Može li biti ljepše melodije za napaćene i kapitalističkim neutaživim prohtjevima iscrpljene ljude kojima je u takvu poretku kraljevstvo nebesko nalikovalo na priču za malu djecu?

dno čaše plašili su se njegovih nekontroliranih ispada i opaka duha. Mržnja mu je bila češći sugovornik negoli dobrohotnost ili ljubav.

Unatoč njegovu nastojanju da se prikaže pripadnikom radničke klase, to zapravo nikada nije bio niti ga se osobito doticala bijeda proletarijata. Najbolje se to dade zaključiti iz njegove korespondencije s Engelsonom u kojoj se nigdje ne navode niti se elaboriraju socijalističke postavke, dok je vulgarizama i opscenih motiva napretak. Marx je zapravo uvidio duhovnu prazninu nastalu slabljenjem zanimanja za religiju u devetnaestome stoljeću. Bio je to pogodan trenutak da se nametne kao mesija nove religije u kojoj nema ni osobnoga grijeha, ni krivnje, ni potrebe za pokorom, patnjom ni božanskim otkupljenjem. Riječ je dakle o religiji bez kulta i raju bez Boga. Zemaljski će raj osigurati novi poredak nakon što se dokinu klasne razlike, a njih će ukloniti revolucija. Može li biti ljepše melodije za napaćene i kapitalističkim neutaživim prohtjevima iscrpljene ljude kojima je u

takvu poretku kraljevstvo nebesko nalikovalo na priču za malu djecu?

Kako ne bi bilo zabune, treba reći da nijedna od spomenutih ideja nije originalna, nova. Stoga nipošto ne griješe oni koji Marxa nazivaju krijumčarom ideja. Naime ovaj se sužanj egomanije i egolatrije obilato služio oportunističkim prečacima te je gotovo sve svoje važnije zamisli preuzeo od drugih mislitelja – od antičkih materijalista, preko Hegela, do Feuerbacha i drugih autora slična kova. Sve je to zatim dijaboličnom inverzijom upakirao u privlačan omot humanizma te ga besplatno ponudio svijetu. Ovaj ga je, ne časeći ni časa, objeručke prihvatio ne znajući da će, nakon što ga otvori, pustiti legije bjesova što će zemlju i ljudske duše poharati do neprepoznatljivosti.

Da mu je briga za proletarijat bila maska za neke samo njemu znane ciljeve, pokazuje i njegov vrlo izražen rasizam i antisemitizam. Silno se obradovao Darwinovu djelu *Postanak vrsta* u kojemu je našao „znanstveno“ uporište za svoje rasističke i protubožanske stavove. Nakon što ga je pročitao, svom je prijatelju Lassalleu napisao pismo u kojemu izražava silnu radost što je Bog, makar u prirodnom znanostima, zadobio „smrtonosni udarac“. Kralj prirode konačno je detroniziran, i to tako što je njegova slika i prilika – čovjek sveden na razinu životinje. (Zanimljivo je da je Darwinova knjiga imala gotovo istovjetan učinak i na pravoslavnoga sjemeništara Staljina. Prema njegovu priznanju ateistom je postao nakon što je pročitao *Postanak vrsta*. Slučajno ili ne, u isto je vrijeme Baudelaire objavio zbirku pjesama *Cvjetovi zla*.)

I za kraj jedan kuriozitet. Kao izraziti rasist, Marx je njegovao posebnu netrpeljivost prema Slavenima, a prema Hrvatima doslovno fobiju koja vjerojatno seže još iz 1849. godine kada je ban Jelačić izvojevao pobjedu i tako „ugušio germansku slobodu“. Za njega su otada Hrvati obično smeće, šljama, klatež, drski soj, gladuš, čopor vagabunda, fukara, podle seljaci koje treba utopiti u Dunavu. Pa ipak, najveći marksisti među Južnim Slavenima bili su upravo Hrvati. I danas je tomu tako.

Proteza hrvatskoga mazohizma doista je epskih razmjera. Marx bi ga znao zašto!

Tjedni molitveni program

zimski raspored (od 1. rujna do 31. svibnja)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h Sv. mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne Prije podne za vrijeme Mise
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

III. vazmeni tjedan

Petak, 15. 4. 2016.
Dj 9,1-20; Ps 117,1-2; Iv 6,52-59
Subota, 16. 4. 2016.
Dj 9,31-42; Ps 116,12-17; Iv 6,60-69
IV. vazmeni tjedan
Nedjelja, 17. 4. 2016.
Dj 13,14,43-52; Ps 100,2-3.5; Otk 7,9.14b-17; Iv 10,27-3

Ponedjeljak, 18. 4. 2016.
Dj 11,1-18; Ps 42,2-3; 43,3-4; Iv 10,1-10
Utorak, 19. 4. 2016.
Dj 11,19-26; Ps 87,1-7; Iv 10,22-30
Srijeda, 20. 4. 2016.
Dj 12,24 – 13,5a; Ps 67,2-3.5-6.8; Iv 12,44-50
Četvrtak, 21. 4. 2016.
Dj 13, 13-25; Ps 89,2-3.21-22.25.27; Iv 13,16-20
Petak, 22. 4. 2016.
Dj 13,26-33; Ps 2,6-11; Iv 14,1-6

Subota, 23. 4. 2016.
Dj 13,44-52; Ps 98,1-4; Iv 14,7-14
Nedjelja, 24. 4. 2016.
PETA VAZMENA NEDJELJA
Dj 14,21b-27; Ps 145,8-13b; Otk 21,1-5a; Iv 13,31-33a.34-35

Ponedjeljak, 25. 4. 2016.
SV. MARKO EVANĐELIST
vl: 1Pt 5,5b-14; Ps 89,2-3.6-7.16-17; Mk 16,15-20
Utorak, 26. 4. 2016.
Dj 14,19-28; Ps 145,10-13b.21; Iv 14,27-31a
Srijeda, 27. 4. 2016.
Bl. Ozana Kotorska, djevica
Dj 15,1-6; Ps 122,1-5; Iv 15,1-8

Četvrtak, 28. 4. 2016.
Dj 15,7-21; Ps 96,1-3.10; Iv 15,9-11
Petak, 29. 4. 2016.
SV. KATARINA SIJENSKA, djevica i crkvena naučiteljica, zaštitnica Europe
vl: 1Iv 1,5 – 2,2; Ps 103,1-4.8-9.13-14.17-18a; Mt 11,25-30
Subota, 30. 4. 2016.
Dj 16,1-10; Ps 100,1b-3.5; Iv 15,18-21
Nedjelja, 1. 5. 2016.

Hrvatski institut za liturgijski pastoral; www.hilp.hr/liturgija-dana

ŠESTA VAZMENA NEDJELJA

Dj 15,1-2.22-29; Ps 67,2-3.5-6.8; Otk 21,10-14.22-23; Iv 14,23-29
Ponedjeljak, 2. 5. 2016.
od dana: Dj 16,11-15; Ps 149,1-6a.9b; Iv 15,26 – 16,4a
Utorak, 3. 5. 2016.
vl.: 1Kor 15,1-8; Ps 19,2-5; Iv 14,6-14
Srijeda, 4. 5. 2016.
Dj 17,15.22 – 18,1; Ps 148,1-2.11-14; Iv 16,12-15

Četvrtak, 5. 5. 2016.
UZAŠAŠĆE GOSPODINOVO
Dj 1,1-11; Ps 47,2-3.6-9; Ef 1,17-23 (ili: Heb 9,24-28; 10,19-23); 1k 24,46-53
Petak, 6. 5. 2016.
Dj 18,9-18; Ps 47,2-7; Iv 16,20-23a
Subota, 7. 5. 2016.
Dj 18,23-28; Ps 47,2-3.8-10; Iv 16,23b-28
Nedjelja, 8. 5. 2016.
SEDMA VAZMENA NEDJELJA

Dj 17,55-60; Ps 97,1.2b.6.7c.9; Otk 22,12-14.16-17.20; Iv 17,20-26
Ponedjeljak, 9. 5. 2016.
Dj 19,1-8; Ps 68,2-7b; Iv 16,29-33
Utorak, 10. 5. 2016.
Bl. Ivan Merz
Dj 20,17-27; Ps 68,10-11.20-21; Iv 17,1-11a

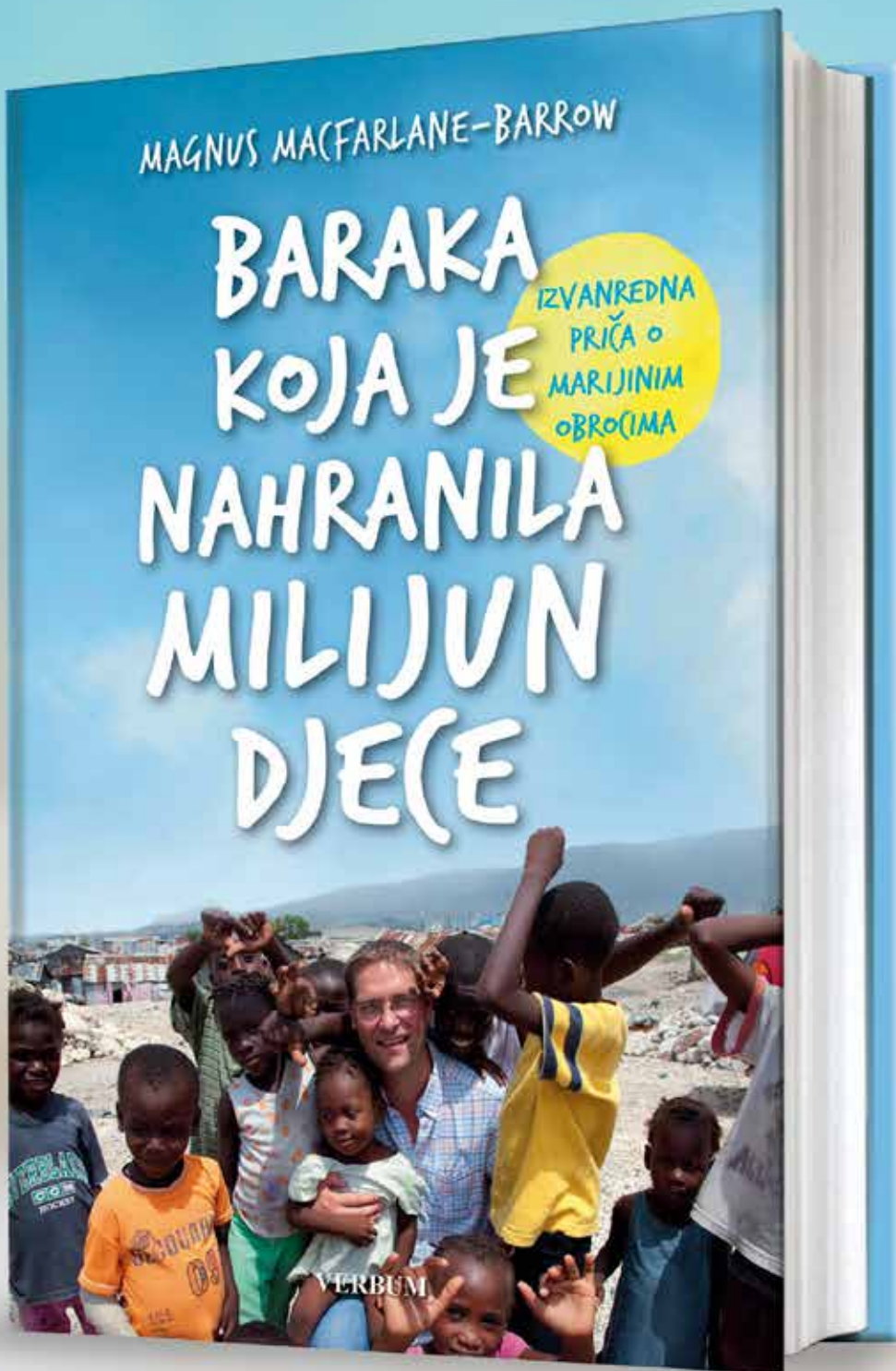
Srijeda, 11. 5. 2016.
Dj 20,28-38; Ps 68,29-30.33-36c; Iv 17,11b-19
Četvrtak, 12. 5. 2016.
Sv. Leopold Bogdan Mandić
od dana: Dj 22,30; 23,6-11; Ps 16,1-2a.5.7-11; Iv 17,20-26
Petak, 13. 5. 2016.
Bl. Djevica Marija Fatimska
od dana: Sef 3,1-2.9-13; Ps 34,2-3.6-7.17-19.23; Mt 21,28-32

Subota, 14. 5. 2016.
vl.: Dj 1,15-17.20-26; Ps 113,1-8; Iv 15,9-17
Nedjelja, 15. 5. 2016.
PEDESETNICA. DUHOVI
Dj 2,1-11; Ps 104,1ab.24ac.29b-31.34; Rim 8,8-17 (ili: 1Kor 12,3b-7.12-13); Iv 14,15-16.23b-26 (ili: Iv 20,19-23)

mary's
meals

a simple solution
to world hunger

Osnivač Mary's Meals-a (u prijevodu Marijini obroci), Magnus MacFarlane-Barrow je prvi put posjetio Međugorje 1983. godine. Međutim, njegov drugi posjet Međugorju 1992. godine, kada je dostavio prvu pošiljku humanitarne pomoći, promijenio je njegov život i živote milijuna djece diljem svijeta. Bio je to početak njegovoga humanitarnog rada i začetak humanitarne organizacije Mary's Meals koja danas, svakodnevno, hrani 1 101 206 djece diljem svijeta. CNN je 2010. godine Magnusa proglasio CNN Herojem dok ga je časopis TIME prošle godine uvrstio među 100 najutjecajnijih ljudi na svijetu.

Magnus MacFarlane-Barrow ne propušta priliku naglasiti kako je Mary's Meals plod Međugorja.

U ovoj knjizi Magnus pripovijeda kako su niz nevjerojatnih životnih okolnosti te ljubav i potpora ljudi oko njega doveli do stvaranja Marijinih obroka – organizacije čija vizija možda predstavlja ključ kojim se može iskorijeniti glad djece u svijetu. Ova ponizna, snažna i topla životna priča progovara posebnom snagom u suvremenom svijetu izobilja i privilegija; ona nam pokazuje koliki utjecaj može izvršiti samo jedna jedina osoba.

MIR
MEDUGORJE
www.emedjugorje.com

Knjigu možete naći u suvenirnici
Informativnog centra MIR Međugorje.

Mary's Meals — plod Međugorja